

SZENTIVÁNYI JENŐ

A FEHÉR CSAPAT

Szentiványi Jenő
A FEHÉR CSAPAT

Szentiványi Jenő, 1981
MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

HU ISSN 0324-3222 ISBN 963 11 2689 7
Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó: Szilvássy György igazgató
Szikra Lapnyomda (81-1134), Budapest, 1981
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
Felelős szerkesztő: Rónaszegi Miklós
Műszaki vezető: Haás Pál
Képszerkesztő: Szecskó Tamás
Műszaki szerkesztő: Beszédes Natasa
65000 példány. Terjedelem: 12,12 (A/5) ív. IF 4280

EMLÉKEZÉS

Mi is tizenhárom-tizennégy évesek voltunk azon a füledten forró, régi nyáron, mint e regény hősei. Nem fértünk bőrünkbe a vakáció boldogságától. Mi is kalandokra vágytunk, s a halmozódó véletlen teljesítette álmainkat. Az események úgy zúdultak nyakunkba, akár a hirtelen zápor, és levegőért kapkodva tapicskáltunk ebben az áradatban. Mindez azonban, ne feledjük, hajdanán történt, ötven-hatvan esztendeje, mikor még pengővel fizettünk, nem forinttal, és a súlyos balesethez sem mentőautó ment ki, hanem csak az öreg doktor bácsi...

Csodálatos egy szünidő volt az. Mire elkövetkezett az ősz, feledhetetlen hónapok birtokosai lettünk, olyan feledhetetlen hónapoké, akárcsak az andrásfalvi kislegények.

Kivételes nyár volt. Soha többé nem ismétlődött meg, bárhogy sóvárogtunk is utána.

Mert a Nagy Kalandok páratlanok!

És most kezdődjék a történet.

I. FEJEZET

Futballmérkőzéssel kezdődik és felháborító esettel végződik

Tikkasztóan meleg, júniusi vasárnap délután volt. A hőség vastag takaróként terült rá Andrásfalvára, és a meredek Templomhegy oldalába épült házak lehúzott redőnyökkel várták az est hűvösét. Még a falevelek is ájultan lihegtek az ágakon, és a kutyák a pincegádorokba menekültek hűsölni.

A városka aludni látszott a vasárnap délutáni csöndben, a hét templomtorony árnyékában.

Az öregtemplom toronyórája lassan ötöt kongatott, s amikor az utolsó ütés is elhalt, az egyik hegyoldalbeli ház udvarán éles fiúhang süvített fel:

- Hú, már öt óra! Rózsi, gyere, kezdődik a meccs!

A tágas udvarban még zengett a visszhang, amikor egy izmosan vékony, barna fiú ugrott át a kertfalon. Alig ért földet, kócos leányfej bukkant fel mögötte a kerítés tetején, hogy sietve vissza, is húzódjék a korholó anyai kiáltásra:

- Rózsi, nem tudod, merre a kapu?

Rózsi szelíden megkereste, halkan betette maga mögött kertajtót, hogy utána futva csatlakozzék bátyjához, és már szaladtak is toronyiránt a futballpálya felé. A Bükköspatak partján a tollászkodó libák riadtan menekültek előlük.

Mire a pályához értek, egész gyerekfolyam lihegett mögöttük. Idejében érkeztek. A nézőtér magas palánkján sokhangú ordibálás verődött át:

- Tempó, ASE! Hajrá, AFK!

A biztatás még nagyobb sietségre sarkallta a késlekedőket Hiszen az ASE-AFK mérkőzés nagy esemény, egy olasz-magyar találkozó kismiska ehhez. Hiszen ez a viadal a helybeli bajnokság döntője!

Áttörtek a pénztár előtt tolongó tömegen, és lihegve buktak be a kapun. Éppen idejében érkeztek. Az ASE középcsatára fortélyosan kicselezte az ellenfél háttvédeit, és az AFK kapuja felé száguldott a labdával. A bőrgolyó pörögve ívelt át a kapus feje fölött, és máris eredményt jelzett a bírósípja.

- Gól! - tombolt mámorosan az ASE-pártolók hada.

- Lesállítás! - harsogta az AFK-tábor, és a nézeteltérésen azon nyomban kitört a csata. A pályán tovább zajlott a játék de a nézők két ellentábora egymásnak esett. Rózsi felkapaszkodott az elfoglalt páholy karfájára, és maga mellé rángatta bátyját, hogy jobban lássák a csetepatét. Elfintorította a száját.

- Banda! - fújta megvetően. - Már megint szabálytalanul verekednek. Az a csirizkeverő - mutatott rá ujjal az egyik közismert városi garázdára - mindig övön alul üt! Miért is nem vágják kupán?! Ez már nem játék, gyere, menjünk innen!

Vadászy Gyuszi azonban annyira lenyűgözte a pályán folyó küzdelem, hogy ügyet sem vetett húga noszogatására. Kipirult arccal nógatta a fölénybe lendülő ASE csapatát, amikor hirtelen oldalba bökték. Azt hitte, hogy egy ellenpárti akaszt vele tengelyt, és harciasan fordult hátra. De csak Dobos Ferkász állt mögötte. Tömzsi kis szőke gyerek, az Aprószent.

- Gyertek gyorsan velem! - lihegte feldúltan. - Rettenetes fontos dolgot akarok mondani!

Gyuszinak nem volt inyére, hogy otthagyja a mulatságot, de Ferkász kivörösödött képe magával kényszerítette. Kiloholtak a hátsó kapun, és a Duna-kiöntés partján letelepedtek egy fűzbokor alá. Aprószent alig várta, hogy beszédre nyithassa száját. Keze fejével végigtörölte izzadt homlokát, és nagy lélegzettel nekifohászkozott:

- Szepi elárulta a Csapatot!

Gyuszi hitetlenül a szemébe kacagott, és továbbra is nyugodtan dobálta a keze ügyébe eső kavicsokkal a vízből felbukó kecskebékákat.

Aprószentet nem zavarta a tamáskodás.

- Ha mondom! Idejövet átvágtam a Szamárhegyen. Hát csak látom, hogy Gömböc óvatosan arra somfordál a kertek alatt. No persze utánalestem. Skrobárékhöz ment be. Ott volt az egész szamárhegyi pereputty. Gömböcöt alvezérré választották, és ezért elmondott nekik mindent. Elárulta, hol a raktár. El akarják vinni a holminkat!

Gyuszi egyszeriben abbahagyta a célbadobósdit. Elhülve meredt Ferkászra. Ha igaz, amit beszélt, akkor nagy a baj.

- Becsületszavadra?

- Becsszóra!

Most már elhitte a szörnyűséget. Nyomban döntött is.

- Össze kell szedni a tagokat! Hét órákor gyűlés a pincében! Fussatok!
Azzal háromfelé rohantak.

II. FEJEZET

Gömböc meglakol

Gyuszi szinte egy lélegzettel loholt hazáig. A kertajtó előtt tétován végignézett ruháján, felpillantott a fűvel-fával benőtt, meredek hegyoldalra, amely a Templomhegy bástyaszerű mellvédjéig kapaszkodott, s vállat vonva nekiiramodott a kaptatónak. Hátha, míg azzal tölti az időt, hogy ruhát vált, Skrobárék elviszik a pótolhatatlan holmit. Nadrágja már ügyis piszkos, legföljebb még piszkosabb lesz. És akkor? Elő kell venni a ruhakefét, és rendbe tenni, mielőtt Anya észrevenné.

Villámgyorsan siklott be az udvarra ásító, sötét pinceüreg nyílásán, és percek múlva teherhordó öszvérként megpakolva került ismét a napvilágra. Oly vigyázva, mintha tojáshéjat cipelne, mászott vissza az udvarra. Szuszogva felkapaszkodott a külső lépcsőn a házi lomtáru szolgáltató kis padlásszobába, és terhét gondosan az üres zsákok halmaza alá rejtette. Amikor már nyoma sem látszott annak, hogy a lomok alá "kincset" dugott, maga is töprengve a zsákokra telepedett.

- Hát persze - mormogta félhangosan -, ezért a holmiért bármilyen Titkos Egyesület megválasztaná Gömböcöt alvezérré.

A "drága kincs", amelynek fejében bárkit alvezérré emelnének, négy ütött-kopott ládikó volt, benne rozsdás telefonszerkezet, egykori katonai telefon, amely ott hányódott hosszú évek óta egy elfelejtett raktár mélyén, ahonnan valamely úton-módon Gyuszi bátyja megszerezte.

Ámde ez a szemétdombra való limlom értő kezekben még mindig megtette kötelességét: szólt, hogyha akkumulátorait feltöltötték. És mihez nem ért valaki, aki a harmadik polgáriban már fizikát is tanult?! Csak a drótot kellett kihúzni, elrejtve a kertek szövevényében, és máris a legpompásabb játékokra nyílt alkalom.

Persze, akinek ilyen holmija és olyan csodálatos pincéje van, mint az övék, az kénytelen titkos társaságot alapítani. Titkos Egyesület nélkül ugyanis a játék nem ér semmit. Akkor a banda csak hajbakap, mindenki mást akar, és mire kettőt pislant valaki, már verekedés is keveredik a dologból. Az Egyesület az más! Ott vezér van, szertáros, könyvtáros és szabályok, amelyeknek mindenki engedelmeskedik, éppen úgy, mint *A Pál utcai fiúkban*. Titkosnak pedig azért titkos az egyesület, mert mi értelme volna olyat tenni, amiről mindenki tud! Az nem érdekes!

Ámbár nem ők találták fel a spanyolviaszt! Andrásfalván létezik más titkos egyesület is. Hiszen Skrobárék megalakították a Fekete Kézt. És egyik társaság sem hagyja nyugton a másikat. A verekedés állandóan úgy lóg a levegőben, mint nyáron a jégverés. Most különösen! Ha Skrobárék nem alakították volna meg a "feketéket", akkor Gömböcnek sem jutott volna eszébe, hogy áruló legyen.

Gömböc!

Gyuszi dühösen rúgott a padlásgerendába, mihelyt eszébe jutott gurulóan kövér, hűtlen barátjuk, és azzal előhalászott az egyik ládából egy sárga fedelű ponyvaregényt.

- *A Fehér Csapat* - olvasta el számtalanadszor a címet, és az agyonforgatott salátahalmazba mélyedt, hogy kiböngéssze, milyen büntetés jár az árulónak.

A keskeny padláslablakon benéző alkonyat figyelmeztette nagy sokára, hogy egyéb dolog is vár rá. Sebtében ruhát váltott, s éppen nyüleleséget szedett össze, amikor Rózsi hazaverődött. Suttogva szólt oda bátyjának:

- Minden rendben?

Gyuszi bólintott, majd hirtelen visszafogta hűgát.

- Te, ne bóklássz el sehová, mert hátha az a hájas Gömböc mégis idejön, és nem szeretném, ha most ideütné az orrát közénk!

Rózsi felháborodottan rázta meg kócos fejét.

- No, csak addig él!... - és néma fenyegetéssel karmolásra görbítette ujjait. De azért őrseggként letelepedett a fél udvart lombjával betakaró hársfa alá, enyhe irigységgel merengve bátyja után.

Gyuszi fenn a pincetorokban sebtében odaszórt néhány marok fűvet a nyúlketrecekbe, és meggyújtva egy ütött-kopott viharlámpát, elindult a homályba vesző pincefolyosón. Néhány lépéssel beljebb lámpája fénye eltűnt egy oldalnyílásban, amely a szomszédos, egykori borospincébe vezetett át.

A Templomhegyet úgy furdalták keresztül-kasul, egymás fölötti rétegekben ezek az ódon pincék, mint a vakondjáratok. Aki nem ismerte a járást, bizvást eltévedhetett bennük. A penészrágta kövek közt talán már Ráby Mátyás is járt-kelt, s böngészte az akkor még tele boroshordók feliratait.

A legmélyebben fekvő, barlangszerű folyosóban ekkorra már különös társaság gyülekezett.

Földig érő, fehér lebernyeg takart mindenkit tetőtől talpig, mint megelevenedett szellemeket, és a csuklyákba vágott réseken kíváncsi szemek villogtak ki.

A tágas pince visszhangzott zsvajuktól.

A lebernyeges gyülekezet Gömböcöt szidta egymást túlharsogva, és újra meg újra elmondatták a hihetetlen esetet Ferkással, a legalacsonyabb "kísértettel": hogy egy csapatbeli Skrobáréknál, az ellentáborban, a Fekete Kéznel. Hát ez nem is lehet igaz!

- Hagyjatok már nyugtot! - visított fel Aprószent. Egészen berekedtem! Egy mukkot sem mondok többet... Jöhetne már a Főnök!

- Itt vagyok! - hangzott a válasz valahonnan a levegőből, és a pincetető alatti kerek lyukból kikalimpált két láb.

A gyülekezet egyszeriben elhallgatott, és sajtáságos, eredeti, cifra meghajlással üdvözölte a megjelenőt. Gyuszi méltóságteljesen letelepedett egy mohos kődarabra, és amikor már valamennyien köréje gyűltek, szertartásos ünnepélyességgel megszólalt:

- Gömböc elárulta a Csapatot! Áruló! Vitéz testvéreim, mondjanak fölöttem ítéletet!

- Meg kell rakni! - bömbölte az egyik fehér jelenség.

Gyuszi kicsinylően legyintett.

- Megrakni?! Kevés! Utóvégre Titkos Egyesület vagyunk! Én már kigondoltam. Megjelenik az udvarukon az égő jel, s ebből megtudhatja, hogy büntetés vár rá, s úgy szűkül majd előre, mint a vizes kutya. Azután várunk három napig, és a negyedik nap rántjuk el a nótáját.

- Remek! - harsogta a Csapat.

- Hárman megyünk, mert a könyv szerint ilyesmihez három vitéz kell!

Kijelentésével magára szabadította a gyülekezetet. Mindenki ott akart lenni ennél a pompás ítélet-végrehajtásnál.

- Így nem lehet! Sorsot húzunk! - döntött végül a Főnök a fogas kérdésben, és már firkálta is a neveket néhány kitépelt noteszlapra.

Izgatottságtól fülledt csöndben húzott ki hármat az összehajtogatott cédulácskák közül, és odanyújtotta Ferkásznak. Az Aprószent elcsukló hangon sorjázta:

- Gyuszi, Nagy Joskó, Zabos Toti...

- Akkor még ma este odamegyünk! Az ítélezők maradjanak itt - váltott vissza Gyuszi az ünnepélyességbe -, a többiek pedig térjenek meg hajlékukba, és őrködjenek híven a Nagy Titkok fölött! - mondta vezéri hatalmának büszkeségétől eltelve Gyuszi, és feloszlatta a gyűlést.

- Szamárság! Hagyd abba! - békétlenkedett Ferkász. - Ezt már ismerjük! Azt bökd ki inkább, mikor tudjuk meg, mi történt?

- Hát holnap!

- Hogyisne! - nyelvelt, vissza a tömzsi, fehér csuklyás "rém". - És én egész éjszaka a fejemet törjem ezen a kalamajkán?! Tartsunk még ma este egy gyűlést, s te majd elmondod, hogyan lelte ki Gömböcöt a frász!

A többség harsogva helyeselt. Gyuszi megrázta fejét.

- Gyűlés... éjszaka???

- No és?! - bömbölte egy nyakigláb termetű tag, Lipták Karcsi, akit hiába takart a csuklya, gólyalába mindenkinek elárulta kilétét, akárcsak Dobos Ferkászt aprósága. - Könnyű meglógni otthonról. Nyár van, nyitva az ablak. Ki venné észre, amikor mindenki alszik?

Gyuszi habozott. Nem fülött fogához ez az éjszakai kirándulás, de a többség követelőzése legyőzte kételyeit.

- Jó, nem bánom, legyen! Tizenegykor találkozunk...

A Csapat elégedetten rebbent szét. Ki egy szellőzőlyukba furakodott, ki a szanaszét ágazó folyosókban tűnt el, s egyik pincéből a másikba osonva tartottak hazafelé, hogy néhány pillanat múlva saját lakóhelyük pincéjéből bukkanjanak elő.

Nagy Joskó és Kovásznay Laci, a helybeli rendőrtanácsos fia kivételével valamennyien a Templomhegy körüli házakban laktak. Csak a pincébe kellett osonniuk, s akkor már a Csapat birodalmába jutottak, ahol, mélyen a föld alatt távol minden felnőtt tekintettől, üzhették kalandos játékaikat a számtalan rejtekhellyel bővelkedő alagutak útvesztőjében.

Gyuszi, mihelyt hármában maradtak, társaihoz hajolt, és mintha mindenünnen kémek leselkednének feléjük, elsuttogta utasításait. Aztán ők is szedték sátorfájukat. Keresztülzuszakodtak a szűk szellőzőkürtön, átvágtak három idegen pincén, és máris kilyukadtak Vadászyék udvarában. A két "vérbíró" kísértethacukáját kabátja alá rejtve, felkapaszkodott a Templomhegyre, Gyuszi pedig a maga lebernyegét nyulai elemózsiászákjába csomagolva, egykedvűen ballagott a konyha felé. Rózsi mohón faggatni kezdte.

- Titok! - tagadta meg bátyja a feleletet. - Este tizenegykor gyűlés, akkor majd meghallod.

Rózsi tünődve vakarta meg orra hegyét, és ugyanazt mondta, amit kevéssel előbb Gyuszi:

- Gyűlés... éjszaka???

- Uhum! - bölintott a Fehér Csapat megszervezője, egyszerűen hozzáfűzte a magyarázatot: - Majd kimászunk az ablakon!

Eddig még sohasem ötlött fel előtte, hogy ilyesmit is lehetne tenni, de most Lipták Karcsi indítványa után oly egyszerűnek látta a titkos és tilos éjszakai kirándulást, hogy egyszerűbb már nem is lehetett volna.

Fenn a hegyen fél nyolcat ütött a toronyóra, és Gyuszi a legigazibb ürüggyel, amely valaha is összeesküvőket segített, fordult a sétáról hazatérő édesanyjához.

- Anyu! Elfogyott a nyulak elesége. Ki kellene szaladnom Nagy Joskóékhoz fűért. Egykettőre itthon leszek!

- Siess! - kapta meg az engedelmet.

- Szárguldok! - válaszolt buzgón, és befordult a raktárba. Felmarkolt egy petróleumos üveget, a füves zsákba dugta néhány korhadt lécdarabbal együtt, s azzal nyaka közé szedte a lábát. Füttyörészve vágott a város vége felé vezető országútnak, és a vére is frissebben pezsdült arra a gondolatra, hogy Gömböc kihúzza a lutrit galádságáért. Negyedóra múlva már a kidőlt-bedőlt falú szegényháznál volt. Szőke, nevető szemű srác várta az árok szélén üldögélve. Amikor meglátta Gyuszt, amúgy is nevetésre álló szája a füléig szaladt.

- Bitang jó hecc lesz!

Gyuszi is elmosolyodott.

- Tedd rá, Toti! - nyújtotta kezét Zabosnak.

Vissza akartak telepedni az árokszélre, ám ekkor feltűnt az utcasarkon Nagy Joskó. Sebbel-lobbal érkezett, vörös haja a szemébe lógott, szeplői tüzeltek az izgalomtól.

- Gyerekek! - lihegte levegőért kapkodva. - Gömböc apja most ment haza! Hajrá, gyerünk!

Gyuszi azonban nem volt hajlandó indulni. Fél szemmel a sötétedő égre sandított, magában számítgatta az időt, amikor úgy vélte, hogy Kovácsék körülbelül már a vacsoránál ülhetnek, indulást vezényelt.

A kertek alá kerülve behúzódtak a Gömböcékkel szomszédos gyümölcsösbe. Felrántották a kísértetlebernyegét. Vadászy hadvezérként adta ki a végső parancsokat:

- Tudjátok, kutya nincs! Az udvar közepén levő homokdombhoz mászunk, és megrakjuk a máglyát. Én Szepiért kiabálok, és amikor kidugja hájfejét, ti meggyújtjátok a tüzet. Aztán uccu neki, vesd el magad, át a kerítésen. Ha Gömböc Kovács bácsit hívja, akkor mindegyikünk, másfelé szalad. Joskóék előtt találkozunk!

A büntető expedíció megértően bólogatott. Joskó fűnyíró ollója simán átvágta a szögesdrótokat, és máris nesztelenül kúsztak előre a fák árnyékában.

Kovácsék verandájáról szelíd fény áradt ki, beüzüstözve a homokdombot. A kert vasárnapi békességet lehelt magából.

Toti elvigyorodott.

- Hú, micsoda kalamajka lesz itt rögtön! - súgta oda kuncogva Joskónak.

Hamar a céljukhoz értek. Gyuszi feltérdelt. A lécdarabokból máglyát rakott a homokdomb elé, és egy cövekre odatűzte a Toti által hozott rajzlapot.

- Kész? - kérdezte szinte lehelve.

- Kész! - suttogta vissza Nagy Joskó, és ráöntötte a petróleumot a lécdarabokra.

Ott hasaltak a domb védelmében, kezükben gyújtásra készen a gyufa. A puha csendben még azt is hallották, hogyan csörögnek az evőeszközök a verandán. Gyuszi mélyet lélegzett, és már szállt is kiáltása, furcsán elnyújtva:

- Szepiii!... Szepiii!...

Az evőeszköz csörgése kis időre elhalkult, de különben nem történt semmi.

- Szepiii!... Szepiii!... - visította most már teli tüdőből Gyuszi.

A verandán végre mozgolódás támadt. Az üveges ajtó kinyílt, és a lámpafényben felbukkant Gömböc holdvilágképe. Káprázott a szeme, nem látott semmit. Először hunyorogva kémlelt a sötét kert felé, majd nagy bátran előremozdult. Alakja élesen rajzolódott ki a villanyfényes háttérből.

Ekkor lobogva fellángolt a máglya, előtte a rajzlap:

HALÁL A BESTE ÁRULÓRA!

A rettentő szöveg mögül három rém meredt komoran Kovács felé. Gömböc háta megborsódzott a rémülettől, és mintha tüskébe lépett volna, ugrott hátra, hogy bejusson a veranda biztonságába. Csak fél szemmel látta, hogy a bosszúhirdetők egyike valamit felemel a földről, és ijedten bukott le, hogy elkerülje a képzeletében már ökölnagyságúra növekedett követ. Pedig csak homokgömböc volt, Toti nem győzte jókedvvel, és amikor megpillantotta Gömböc ravasz képét, villámgyorsan a nedves homokba markolt, és nyomban hajította is a nehéz golyóbist.

Ha Szepi talpon marad, pontosan arcon mázolja, de hát a Fehér Csapat titkainak eladója ijedtében már a földön hempergett. A homokgolyó az ajtó üvegtábláján porzott szét, és éles pendüléssel hasadt csillagosra az ablak. A homokban megbújó kavics törte ezer szilánkra.

Toti kábán meredt akarattalan rombolására, valósággal földbe gyökeredzett a lába, és hallotta is, nem is, hogy Szepi visít, akár a csapdába jutott görény.

- Hát ezt megcsináltad! Szaladj! - rázta meg Gyuszi a karját, és erre Totiban hirtelen feltámadt az élet, mert a megtorló hatalom Gömböc édesapja képében vészes gyorsasággal vágatott feléjük, pálcával a kezében.

Loholtak inuk szakadtáig, háromfelé keresve az egérutat. Toti érkezett meg legelsőül a találkozó színhelyére. Nagy Joskó percekkel később robogott be savanyú ábrázattal, nadrágján két éktelen szakadással.

- Belebukfenceztem egy galagonyabokorba! - dűnnyögte orrvérzősen. - De hol van Gyuszi?! - Tán csak nem csípte el Kovács bácsi?

Toti tagadóan rázta fejét.

- Nem hinném! Az öregvíz felé futott, onnan pedig jókora kerülő odáig.

Nem volt mit tenniük, szótlánul vártak, és bujdokoltak egymás tekintete előtt. Nagy nyomta lelküket a betört ablak. Úgy érezték, időtlen idők múltak el, míg a sötétségből felbukkant Vadászy. Oly kényelmesen ballagott, mintha nem is kergették volna az imént.

- Hol kujtorogtál?! - támadtak neki kétoldalról.

- Visszamentem Gömböcékhez! Joskó ráförmedt:

- Bolond vagy?!

Gyuszi komoly akart maradni, de kitört belőle a jókedv.

- Az lehet, de megérte! - cikákkolt, amikor a nevetéstől szóhoz jutott. - Ilyen cirkuszt még nem láttam! - Azután ijedten csuklott. - Ujj! Fél kilenc! Joskó, adj gyorsan füvet.

- Beszélj! Mi volt?! - faggatták követelődzve, de ő nem volt hajlandó további beszélgetésre.

- Késő van! - mormogta. - Majd a gyűlésen!

Pedig mondanivalója olyannyira kikíváncozott, hogy szinte kifúrta oldalát. De hát ő hidegvérűnek akart mutatkozni, mint mintaképe: Winnetou, a nagy apacs főnök, és lenyelte mondókáját. Viszont tizenegyig álmatlanul forgolódott ágyán,

és megváltottan sóhajtott fel, amikor karóráján a tizenegyesre fordultak a mutatók. Gyorsan felöltözött, és átsziszegett a szomszéd szobába hűgáért. Árny mozdult. Rózsi nesz nélkül lopakodott melléje.

- Te bátyó, talán mégsem kéne?! - suttogta szorongva. Gyuszi felpaprikázódott. Minek juttat ilyesmit eszébe éppen most ez a lány?

- Ne bomolj! - súgta vissza. - Tudod, hogy várnak! S enyhe lelkifurdalással kikapaszzkodott a sötét éjszakába.

Rózsi egy másodpercig tétovázott, s utána elszántan követte a bátyját. Nem kellett messzire menniük. A Csapat ott várta őket a nyúlketrecek mögé bújva, a pincetoroknál. Lebernyegük valósággal világított a fekete fal előtt.

Gyuszi sietve beljebb terelte őket, oly mélyre, hogy zsvajozásuk már nem zavarhatta meg az éjszaka csendjét. Szóhoz fohászkozott volna, de Kovásznay Laci leintette.

- Az elejét tudjuk! - fuldokolta hangos jókedvvel. Gömböc rettentően begyulladt, és Toti hozzá akart vágni egy homokgombócot, és... höhöhö... betörött egy ablak... erre már senki sem kíváncsi! Ott kezd, amikor visszamentél.

A Főnök a pince homályába bámult. Újra lepergett előtte a kerti jelenet, oly elevenen, hogy hahotázással keverve buggyant ki belőle a mondanivaló:

- Jaj, az oldalam... Kovács bácsi keresett bennünket, de nem talált. Ide-oda szaladgált a kertben, azután felszedte a rajzlapot, és Szepi orra alá dugta: "Mi ez? - kérdezte -, mi az, hogy halál a beste árulóra? Micsoda sületlenség ez? Beszélj te betyár!" - mondta, és úgy suhogtatta a botot, hogy még hallani is rossz volt. Szepi pedig csak bömbölt. Nem merte bevallani a titkos társaságot, mert félt, hogy még jobban szorul, és azt vinnyogta: "Nem tudom!" - de Kovács bácsi tudta, hogy hazudik, és meg is mondta neki: "Hazudsz, akasztófárávaló! Hazudni mersz?" - és elkapta a nyakát, és mérgében elverte, de úgy, hogy... ajajaj... füstölt a nadrágja! - fejezte be Gyuszi a beszámolót földöntúli elragadtatással.

Aprószent gyönyörűséggel visszhangozta:

- Elverte! Nohát! És ráadásul mi is elverjük még! dörzsölte össze kezét az elkövetkezendők reményében.

- Az ám! - recsegte Zabos Toti, és szónoki lendülettel annyira mellbe vágta Kovásznay Lacit, hogy az hanyattesett. Laci sem volt rest, elkapta Zabos lábát, s pillanattal utóbb egy gomolyagban birkózott az, egész Fehér Csapat.

Feledve minden elővigyázatosságot, felrohantak a Templomhegyre, és a futás kergetődzésbe váltott át. A fehér köntösű alakok összevissza röpdöstek a holdfényes templomudvarban, mintha valóban kísértetek lennének. Mulatságukba egyet kondítva beleszólt a toronyóra. Erre föleszméltek.

- Jóságos ég! - hökkent fel Toti. - Elmúlt éjfél! Sipirc haza!

Ha rajtuk áll, reggelig is eljátszottak volna, annyira ízlett nekik ez az éjszakai hancúrozás. Mozola Pista lehúzta lebernyegét, kitüzesedett arcát a holdnak fordította, és fölintegetett az öreg bolygónak.

- Hű, micsoda nagyszerű haditanács volt ez! - lelkenedezte mély meggyőződéssel. - Ez az igazi! Ilyet máskor is kell csinálnunk!

Valamennyiük gondolatát öntötte szavakba, és bár egyikük sem szólt, szentül tudták mindannyian, hogy a Fehér Csapat, dacolva minden veszéllyel, megismétli ezt a remek éjszakázást.

III. FEJEZET

Szepi bosszúra készül

Szepit multság helyett az elkeseredés tartotta ébren. Szörnyűséges bosszúgondolatokat kovácsolva, keservesen sziszegve hempergett ágyán. Az ijedség még ott táncolt valamennyi porcikájában, és az apai ítélet is alaposan megviselte. Valahányszor megsajdult hátán a nádpálca nyoma, a Fehér Csapatra gondolt. Hát most majd megmutatja, kicsoda is ő! A Fekete Kézvel háborút üzentet, és jaj annak a bandának! Skrobárék pozdorjává csépelik, miszlikbe vágják őket!

Majd adok én nektek! - fújta a szoba sötétjébe, és máris látta, hogy Gyuszi térden állva könyörög előtte életéért. És ő, Szepi, csupán gúnyosan nevet rajta. - Majd adok én nektek - ismételte, és a bosszúterveken megvigasztalódva elaludt.

Másnap reggel, miután összeseperte a betört ablak cserepeit, elosont hazulról. Egyenesen a fő Fekete Kézhez, Skrobár Pistához tartott.. Alvezérhez illően, peckesen, kidüllesztett mellel sétált be a Fekete Kéz hadiszállására.

- Szevasz! - vetette oda a köszöntést Skrobár Pistának önérzetesen.

- Hol a telefon? - förmedt rá Skrobár vészt jósló homlokráncolással.

- Még nem hoztam el... - hebegte Gömböc csúnyán megzavarodva.

- Nem is hozod! Lódítottál! - süvítette Skrobár kérlelhetetlenül. - Az a telefon Vadászyé!

Ez még Gömböcnek is sok volt. Felfortyant:

- Ne beszélj így egy alvezérrel!

A fő Fekete Kéz megvetően a földre sercintett.

- Hol vagy te alvezér? - kérdezte gúnyosan. - Nálunk már nem. A kutyának sem kellesz. Mindent csak ígértél! Hol a bélyeg? A bicska? Meg a valódi indián balta? Mi? Ezt is csak hazudtad, hogy hozzánk jöhess. Hát én azt mondom, lódulj innen, mert lekenek egyet! - S hogy megmutassa, milyen szavatartó, azon nyomban képen is teremtette Szepit, csak úgy csattant.

Gömböc maga sem tudta, hogyan került ki Skrobárék udvaráról. Futott, mint a nyúl, és rettegve, suttymban hátratekintgetett: nincs-e nyomában Skrobár Pista a pofon párával. Csak lenn a völgyben, túl a Fekete Kéz számárhegyi birodalmán lélegzett föl megkönnyebbülten,

A patakhoz baktatott, hogy megmossa égő arcát. Amint felnézett a Kálvária-dombra, s megpillantotta a rongylabdát rúgó társaságot, tanakodva telepedett a híd lába alá. Korszakalkotó ötlete támadt. Fillérjeit összeszedve a dohánybolthoz ügetett, majd visszatérő önbizalommal szuszogott fel a Kálváriára. A mérközést vezető hórihorgas siheder

a válla fölött sandított a kövér jövevényre.

- Van cigarettád? - faggatta mogorván. - Ha nincs, akkor már mehetsz is!

- Van, van! - buzgólkodott Gömböc. - Mondd, otthon a bátyád?

A füstölnivaló előzékenységre hangolta Rettinger Lajit

- Uhum! - morogta. - Gyuri most jött haza a kocsival. Tíz kutyát fogtak. Mit akarsz tőle?

- Beszélni szeretnék vele - köntörfalazott Gömböc, mert a gyepmesterség emlegetése, bármennyire is feltüzelték új reményei, viszolyogtatni kezdte a hátát. És mi tagadás, félt is a köréje gyűlő, üvöltöző siserahadtól. Végre is erőt vett habozásán, és megindult Lajival.

Tizedik esztendeje lakott Andrásfalván, de mindeddig, ha tehetete, elkerülte a Paprikahegy roskatag házakkal szegélyezett síkatorait. Örök ellenségeskedésben éltek az itteniek a város más utcáiban lakó gyerekekkel, és minden találkozásuk hajbakapással végződött.

A sikátort pokoli hangzavar töltötte be. Számptalan kutya üvöltött, vonított keservesen a legbelső udvarban. A roskatag kapufélfát egy jól megtermett kamasz támogatta füstölve. Rettinger Gyuri volt, a városi gyepmester legidősebb csemetéje. A kora reggeli sintérmunka, a kutya fogdosás fáradalmait pihente ki éppen.

- No mi köll, hékás?! - vetette oda foghegyről Gömböcnek.

Szepe nagyot nyelt mérgében, ő a harmadik polgárlista csak úgy egyszerűen hékás?! De azért jobbnak látta, ha úgy tesz, mintha nem is hallotta volna a sértést.

Rettinger Laji közbelépett, nehogy elmérgesedjék a vita.

- Beszélni akar veled! - és bátyja rosszkedve láttán hozzáfűzte a csábítást. - Van cigarettája!

- Gyertek a padlásra! - dűnyögött erre Gyuri, és lustán felkapaszkodott a csorba fokú létrán.

Hosszú ideig tárgyaltak odafönt, és amikor Gömböc újra előkerült, valósággal ragyogott az elégedettségtől. Félúton az udvar és a padlás közt visszakiáltott:

- Aztán okosan csináljátok!

- Bíz csak ránk! - vigyorgott Rettinger Gyuri, és pimaszul teleszórt szalmatörmelékekkel Gömböc haját.

Jókedvében még erre sem vetett ügyet. Valósággal tánclépésben lejtett ki az udvarról.

Sikerült!

Most visszaadhatja a kölcsönt a Fehér Csapatnak kamatostul. Elbizakodottsága minden újabb lépéssel nőttön-nőtt, és mire a patakpartra ért, már Andrásfalva kiskirályának hitte magát.

Ám ahogy befordult a jegenyesorba, a túlsó parton megpillantotta Gyuszit, Totit és még vagy tíz volt barátját. Hangosan beszélgetve mendegéltek. Elsavanyodva húzódtott egy fatörzs mögé, s a biztosnak vélt menedékből meresztgette szemét a fiúk után, s forrt a méregtől.

Szófoszlányokat sodort füléig a szél. Azon mulattak, hogy ő pórul járt. Vadászy Gyuszi vitte legmagasabbra a hangot, s ebből még jobban megbizonyosodott, hogy kinek köszönheti az éjszakai hajcihőt.

Moccanni sem mert azonban a fa oltalmazó árnyékából mindaddig, amíg a Csapat el nem tűnt a következő utcasarkon. Akkor is a kertek alatt bujdosott el hazafelé.

IV. FEJEZET

Csata a patakon

Közben egyre ragyogóbbra derült az idő, és a Csapat végre-valahára befejezte a patakon a gátépítést. A kőből, agyagból rakott kétméteres töltés elrekesztette a víz folyását, és százméteres sávon felduzzasztotta a Bükkös medrét.

Akkora volt a víz, hogy akár úszóversenyeket rendezhettek volna.

Kora délután volt, mire az utolsó követ is helyére illesztették, azután nekivetkezve a gát tetejére kuporodtak, és gyönyörködve lesték, hogyan telik meg mindjobban a medence.

Rettingerék őrszeme viszont a Kálvária-domb oldaláról leste őket. Amikor a víz átsapott a töltés koronáján, és a Fehér Csapat harsogó diadalüvöltéssel fejest ugrott a maga építette uszodába, az őrszem lélekszakadva kaptatott fel a Kálváriához, jelenteni, elérkezett a nagy alkalom.

Rettinger Gyuri elégedetten ropogtatta meg hüvelykujját, és kedélyesen Gömböc vállára veregetett.

- No, most majd pofozkodhatsz, ahogy csak jólesik! Szepe kelleetlenül vakarta meg a füle tövét.

- Tudod... - makogta földet kereső pillantással - én inkább majd vezetem az ütközetet!

A segédgyepmester vihogott.

- Sejtettem! Gyáva kukac vagy! Lapulsz!

Azzal megvetően barackot nyomott Gömböc fejére, és elindította hadseregét. Lehetek vagy harmincan.

A Csapat eközben befejezte az úszóversenyt, és vízipólóra tért át. Gyuszi az egyik kapus szerepében éppen egy veszedelmes lövést kaparintott magához, amikor felfigyelt arra, hogy a közelében vizet taposó Rózsi elsápad.

- Mi bajod? - firtatta ijedten.

Húga felelet helyett némán a Paprikahegy felé mutatott.

Rettingerék abban a pillanatban özönlöttek le a domboldalon.

Nem kellett sok fejtörés ahhoz, hogy megértsék, mit jelent a banda közeledése. Gyuszi partra taszította hűgát.

- Rohanj! - ösztökelte lázasán. - Ott a sípóm a nadrágzsebemben, add le a vészjelet! Szedj össze mindenkit, akit csak lehet!

Rózsi futtában öltözött, s hogy be ne keríthessék, átugrott két kertpalánkon, s idegen udvarokon cikázott tovább.

Mihelyt kiért az utcára, megszólaltatta a sípót. És a házak közt fülbántóan sívított fel a vészjel.

Elrohantára még a játék hevében is mindannyian fölfigyeltek. Ekkor hirtelen észrevették ők is a sebesen közeledő bandát, ösztönszerűen Gyuszi köré tömörültek.

Aprószent számolgatni kezdte az ellenséget, azután lemondó legyintéssel félbehagyta.

- Hajaj! Sokan vannak! - sóhajtotta szorongva.

- Hát azután - mondta egykedvűen Mozola Bandi, miközben Gyuszira sandított.

- Harc! - bökte ki a határozatot a Főnök csendesén. Rábólintottak, és villámgyorsan magukra rángatták a ruhát. Tudták, hogy ha most meghátrálnak a túlerő elől, soha többé nem lesz nyugtuk a paprikahegyi bandától. Akkor beléjük kötnek unos-untalan, és verekedhetnek reggeltől estig. Ezért hát mire Rettingerék a medencéhez érkeztek, már birokra készen várták őket a patakparton.

Rettinger Gyuri megállt a gát külső végén, és Gyuszi farkaszemet nézett a főellenséggel.

A gyepmestersegéd nem sokáig állta ezt a néma párviadalt. Sapkáját mélyen a homlokába rántotta, és átmordult a víztükör fölött:

- Takarodtok innen!

- A medence a miénk! - hangzott a tömör válasz.

- No, ne mondd! - csodálkozott kajánul Rettinger, azzal a töltésre ugrott, és a markában szorongatott záptojást kézigránátként dobta el. Rövidre szabta a hajítást, és a lövedék kénes búzzal, célt tévesztve, durrant szét egy rögön.

Viszonzásul homokgombóc repült az arcára. Pontosan a homlokán találta, teleszórta a szemét. Önkéntelenül odakapott, és egyensúlyát veszítve a medencébe billent. Loccsanva tűnt el a vízben. Öccse, Laji felhorkant, mintha ő járt volna pórul. Akkorát üvöltött, hogy visszhangzott bele a környék, és vakon a patakba gázolt. Cimborái habozás nélkül követték. A Fehér Csapatra máris hullott a kőzapor.

Fel sem vették.

Néhányan cövekként odafeszültek a gátlejárá el, Nagy Joskó pedig a Csapat zömével ellentámadásra indult.

Joskónak lámpaláza volt, vacogott a foga. De mihelyt elhajította az első gombócot, didergését mintha elvágták volna. A második bombát halálos biztonsággal dobta Rettinger Laji kiáltásra tátott szájába, és útját állva, összeakaszkodott vele.

A partra kapaszkodó első három ellenség hanyatt-homlok gurult vissza a vízbe. Joskóék elszántan küzdöttek, ám kevesen voltak ahhoz, hogy megakadályozhassák az áttörést. Rettingerék hada rövidesen az innenső parton tolongott, és a két csoport birkózva, egymást püfölve gabalyodott össze.

A szertepuffogó, áporodott tojások orrfacsaró búzzal fertőzték meg a levegőt. Nagy Joskó tüszkölve próbálta Rettinger Lajit újból a medencébe szorítani. Szuszogva tolt a part szélére, és diadalmasan lökött rajta. Laji lába alól elveszett a talaj, és pontosan egy feltörekvő társa nyakába hemperedett. Kézzelel-lábbal kapálódzott közben, és véletlenül úgy rúgta bokán legyőzőjét, hogy Joskó egy másodpercig fél lábon táncolt, majd nyekkenve a hátára esett. A kő keményebb volt, mint a feje, és a zuhanás elkábította. Egy lélegzetvétellel később azonban ismét talpon termett, s bár tarkója úgy fáj, hogy majd szétrepedt, győzedelmesen rikoltott:

- Kettőt egy csapásra! - És újabb ellenfelet kutatva nézett körül. Ekkor fedezte fel, hogy egyedül maradt.

A Csapat már jóval távolabb hadakozott, és noha egy kis csoport a támadók közül vérző orral lábolt vissza a túlpartra, Rettingerék fölénye mindjobban elhatalmasodott. Annyian voltak, hogy a Csapat minden tagjára kettő is jutott belőlük.

Aprószent a kezdet kezdetén olyan hatalmas pofont kapott, hogy harcképtelenül bukott fel. Kovásznay Laci a csuromvíz Rettinger Gyurival került szembe. Valahányszor az ellenséges vezér fel akart mászni a meredek partoldalon, Laci kajánul visszalökte. A bandafőnök tajtékozott mérgében. Ócsárolta Lacit fenyegetve, hogy ha kimászik a pocsolyából, egyetlen csontját sem hagyja épen.

Laci vígan készült, hogy számtalanadszor is visszalökje, ám ekkor leszakadt alatta a meglazult part. Rettinger Gyuri kihasználta a váratlan sorsfordulatot, és a szárazra ugrott. Vadászy Gynszit kereste, hogy visszaadja neki a "kölsönt"...

Rózsi sípsüvöltése időközben fölverte a várost. Még akkor is fújta, amikor bekanyarodott Liptákék udvarába. Lélegzetét veszítve bukott be a Csapat rádió-"tudósához":

- Őlik Gyusziékat! - S azzal már fordult is, hogy visszafelé száguldjon.

Karcsi, mint akit kígyó mart, felugrott rádiója mellől. Fülhallgatója lógva maradt a nyakán. Lángvörös arccal kapott elő a szekrényсарokból egy méter hosszú, vastag bambuszbotot, és kiviharzott.

Rózsi féltucatnyi cimborával a sarkában vagy ötven méternyire szaladt előtte. A segítők némelyike két botot is szorongatott, de akadt, aki édesanyja zsírkeverő fakanalát lóbálta buzogány helyett.

Karcsi robogott, mintha az iskola százméteres bajnokságán az elsőségért futna. Elhúzott a csoport mellett, utolérte, elhagyta az élen szaladó Rózsit, és köd előttem, köd utánam, tűnt el az utcakanyarban.

A Csapatot eközben lépésről lépésre szorították vissza a támadók. A patakpart és a szomszéd telek közt levő keskeny közön harcoltak már, ahonnan az utánuk tóduló paprikahegyiek szinte egymást lökdösték a vízbe diadalmamorukban. Vadászy látta, alulmaradnak a küzdelemben, és hogy mentse a menthetőt, kiadta a visszavonulási parancsot:

- Be az utcába, a házak közé!

Hogy fedezzék az elszakadást, Mozola Pistával közösen újból a patakba röpítették Rettinger Gyurit, s úgy tettek, mintha a támadóknak rontanának.

A paprikahegyiek visszahökkenetek, ők pedig felhasználva a zavart, kirángatták Kovásznayt a vízből, és elnyargaltak a patakmalom felé húzódo pajtásaik után. Átellenben Gömböc rohangált diadalittasan fel-alá.

Most már biztonságban érezte magát, és az elkönyvelt győzelemtől dagadozva fordult szembe kékre-zöldre vert egykori pajtásaival, a pofonbiztos távolból mutogatva a számárfületeket.

- No, híresek, legyőztelek benneteket! - rikoltozta boldogságában bakkecskeként ugrálva.

Vihogása erőt öntött a félig-meddig agyoncsépelte Csapatba, és a malom előtti kicsiny térségen megint csak szembefordultak a paprikahegyi bandával.

Rettingerék a három hátvéddel akaszkodtak össze legelőször. Gyuszi ismét a gyepmestersegéddel került szembe, Mozola Pistát és Kovásznay Lacit pedig a falka özönlötte körül.

Joskó tarkóját még mindig vasabroncsba szorította össze a fájdalom, de azért birkózott, gáncsolt, míg szemem nem csapták a féktelen dulakodásban. Kék-zöld-piros csillagok ragyogtak fel előtte, miközben Vadászy kétségbeesetten birkózott Rettinger Gyurival. Ellökte magától, viszont a lendülettől maga is megtántorodott, és a tüskés drótkerítésnek zuhant. Kezét védő mozdulattal kapta arca elé, és érezte, hogy a hegyes vaskarom végighasítja karját. De nem törődhetett a maga bajával, mert Rettinger ismét a nyakán volt, és a földre fordította.

Ekkor zúdult, akár az áradat, a támadókra a segédcsapat. Lipták Karcsi nem nézte, kit hogyan talál, hanem marokra fogta a bambuszt, és vágta pajtásai szorongatóit, akár a répát. Valóságos ösvényt szántott maga előtt a földön heverő Gyuszi felé. Rózsi csak azt látta, hogy a bátyja vérzik. Liptákkal egyetemben azt hitték, hogy Rettinger sebezte meg Gyuszit, és egyszerre rohantak rá.

Lipták botja azonban nem érte el a paprikahegyi főkolompost, mert Rózsi félretaszította. A kislány két marokkal kapott Gyuri lángvörös hajába, és lerántotta a fiút a földre.

- Nesze, te zsvány! - sikoltozott, és bátyjáért való szorongásában sírva ütötte-verte.

A bandavezért úgy meglepte Rózsi támadása, hogy védekezni sem tudott a záporzó ütések ellen. Kábán túrta, hogy csépeljék.

Az ütközet már harmadízben tombolt újult erővel, és talán a végkimerülésig tartott volna, ha egy hivatlanul a helyszínen, termő fölmentő sereg el nem dönti.

A fülhasogató láрма kicsődítette az utcára az otthon ebédet főző asszonynépet, akik látva a dulakodást, nem kértek engedelmet, hanem sietve, sebesen közbeléptek. Válogatás nélkül csattantak a nyaklevesek. Aki megkóstolta a kemény anyai pofonokat, többet nem kért belőle, hanem fejvesztetten menekült.

Az imént még győzelemtől mámoros Szepi rogyadozó térddel figyelte serege romlását. Amikor a szétvert horda közelébe ért, megérezte, hogy Rettingerék őt okolják mindenért. Futóra vette a dolgot, és jajgatva iszkolt fel a Kálváriára, nyomában a vert had maradványával.

Nagy Joskó elfelejtette, hogy fáj a szeme, lüktet a feje, a száját is eltátotta, úgy gyönyörködött Gömböc hadának romlásában. Rózsi rázta föl elmerültségéből.

- Gyere, segíts! - szípozta könnyesen. - Kössük be Gyuszi karját.

Joskó habozás nélkül széttépte születésnapjára kapott gyönyörű zsebkendőjét, hogy bepólyálja a sebet.

Egymást karonfogva, rossz sejtelmekkel eltelve indultak a városnak a dagadtra püfölt seregtagokkal együtt. Ahogy sántítva, botladozva végigbotorkáltak az utcákon, valóban úgy festettek, mint valamely véres ütközetből megtérő hadfiak.

Csak hát őket egyáltalán nem diadalkapuvál fogadták. A tömegverekedés híre futótűzként terjedt el a városban, és amikor befordultak Vadászyék kapuján, Gyuszi édesanyja már a küszöbön közéjük csapott, és tenyere nem válogatott. Aki a közelébe esett, irgalmatlanul megkapta a maga részét.

És Joskóban gyökeret vert a meggyőződés, hogy aznap verésből áll ki a világ. De nem sokáig bölcselkedhetett ezen sem, mert az "áldás" kiosztása után a Vadászy gyerekek édesanyja hirtelenében segítő anygallá alakult át.

- Szentséges ég! - csattant fel elszörnyülködve. - Joskó, neked betörték a fejed! - S azzal karonragadva fiát is, Joskót is, sebesen cipelte őket Weisz bácsihoz, a város közismert doktorához.

Félórával később agyonpólyálva jelentek meg a Fötéren. Gyuszi kendőbe babusgatta felkötött karját, Joskó fején pedig szakajtó nagy gézturbán éktelenkedett. Savanyúan baktatott az otthoni ítélőszék elé. Keresésére induló édesapjával azonban már a Városháza előtt összeakadt, és nemsokára a faskamrába zárva tanakodhatott a sors igazságtalanságán.

A győzelem dicsőségét viszont nem vehette el tőlük sem a szobafogság, sem a vacsoramegvonás. A huszonhárom fehér csapatbéli koplalását megédesítette az a gondolat, hogy mindörökre ellátták Rettingerék és Gömböc barátjuk baját.

V. FEJEZET

Gömböc visszatér, és ráadásul szörnyű bonyodalmat okoz egy kecske

A vasárnapi pihenő alatt lelohadtak a csata okozta daganatok, és alig múlt el este tíz óra, amikor mozgás kerekedett az elhagyatott, üres templomkertben.

A Fehér Csapat csuklyásai kapaszkodtak át sorra a mellvéden, és kuporodtak halk cseveteléssel a fűbe, a sekrestye mögött. Úgy vélték, hogy ezen az éjszakán sem téved fel a városbeliek közül senki a Templomhegyre, és kisajátíthatják maguknak a föld fölötti világot is.

Együtt voltak valamennyien, már el akarták kezdeni a haditanácsot, ám egy váratlan esemény felborította a rendet.

A kőfalon még egy fehér csuklyás alak kapaszkodott fel. Bámészan meredtek rá, nem tudták hová tenni, miután senki sem hiányzott közülük. Rózsiiban vetett először lobot a gyanú, hogy valaki idegen tolakodnék közéjük, és már nyelve hegyén lebegett a riasztás, a jövevény azonban megelőzte.

- Brühühüü!... - tört elő a fazékrepesztő bömbölés a későn érkező csuklyája alól, és a csapat felhörrent.

- Gömböc!

Mielőtt az elképedt társaság akár csak moccanhatott volna, a Csapat elárulója hadarni kezdett:

- Fiúk, én... én... - darálta, s közben-közben csuklott egy verset. Valahogy legyűrte reszketését, és érthetőbben

dadogott. - Egész délután leslek már benneteket a pincében. És lestelek tegnap is. Apám el is csipett az este, amikor hazamentem...

- Elnadrágot legalább? - érdeklődött csúfolódva Aprószent.

Gömböcöt megzavarta a tapintatlan kérdés. Elvesztette a fonalat.

- Azt akarom mondani... - kezdte újból, de nem talált több szót - azt akarom mondani.. - nyögte még egyszer, majd harmadszor is, mint valami rossz hanglemez.

Gyusziban a bosszúságon felülkerekedett a kíváncsiság és a szájalom.

- Ül le! - szolt a kocsonyaként remegő, kövér gyerekekre.

Kovács Szepi azonban nem élt a kínálással. Egyik lábáról a másikra topogva, nézte a komor hallgatásba süppedt gyülekezetet, és ismét bömbölni kezdett:

- Brühühü... megrakott az apám... megraktak Rettingerek... brühühü... meg ismét az apám... és ma is elver, mert észreveszi, hogy nem vagyok otthon... Vegyetek vissza! Ha nem... én világgá megyek...

Kétségbeesése oly derűt keltő volt, hogy a Fehér Csapat komorsága szertefoszlott. Hemperegtek a visszafojtott jókedvtől.

Gömböc kihasználta a megváltozott hangulatot, és megismételte rimánkodását.

- Ugye visszavesztek? - nyögte szájalmasan. Vadász Gyuszi két kézzel integetett.

- Vissza... vissza...! Ez a cirksusz megéri! De hagyj már abba! - És markába kacagva huhogta: - Jaj, az oldalam!

Gömböc azért mégsem úszta meg simán. Kovásznay Laci lerántotta a fűre, és mindegyikük ráhúzta a maga suhintását. Szepi nyögve, de boldogan túrta a püfölést, és amikor Gyuszi közbelépésére végre megszabadult, tőle szokatlan szerénységgel telepedett le a körbe, régi helyére.

A nyugalmas beszélgetést, az elmúlt csata gyönyörűségeinek visszaidézését, bármily lenyűgöző is volt, csak percekig túrték egy helyben üldögélve. Ismét Kovásznay Laci bontotta meg a rendet. Éjszakai sétára indult a templomkert bokrai közt. Amint befordult a sarkon, a kerítésfal tövében mozgó fehér folton akadt meg a tekintete, a holdfény hosszú árnyékot terített mögéje, és Laci lába a földbe gyökeredzett!

- Kísértet! - ugrott torkába a szíve, és moccanni sem tudott. A félsz úgy csapott bele, mint a Duna tükrébe a nyári zivatar villáma.

Ebben a rettegéssel teli pillanatban azonban a "szellem" fölmekegett.

Az iskola portásának fehér kecskéje volt.

Laci remegő térdel támaszkodott a bástyafalnak, és megkönnyebbülten ráfordult az öreg jószágra:

- Hú de rám ijesztettél! Ördög vigye a jó dolgot!

A hosszú szakállú kecske jámbor mekegással válaszolt a szemrehányásra, és kemény homlokát kedveskedve dörzsölte Laci combjához, aki még mindig levegőért kapkodva nézegette a hegyoldalhoz ragasztott házakat. Kóborló pillantása megakadt a közvetlenül alatta ormótlankodó háztetőn, amelynek gerincén járdaként húzódott a kürtőhöz vezető kéményseprőpalló.

Elfintorította orrát, mert eszébe jutott a ház gazdája, Hauer néni, aki rajongva szeretett kutyát, macskát, de szidta, korholta Andrásfalva minden elébe kerülő gyerekeit. Neki a minap volt kellemetlen találkozása vele, amikor az öreg hölgy ráadásul csúful végighúzott esernyőjével a vállán.

- Istókucse, nem ártana egyszer megbosszantani az öreg boszorkányt! - vetette oda a többieknek, amikor odasorjáztak ők is a bástyafalhoz. - Eleget kergetett már bennünket! - majd kisvártatva elmélyedve továbbfűzte a mondatot: - Csak tudnám, hogyan?

Megint a kéményseprőpallóra tekintett szórakozottan, és Gyuszi csak annyit látott, hogy barátjuknak, mintha nagyon elámulna valamin, füléig szalad a szája. Laci hirtelen a kecskéhez rohant, és bogozni kezdte a jószág pórázát, a ménkű hosszú cukorspárgát.

- Megvan! Ilyen még nem volt! - hadarta lelkendezve. - A mámit kitöri a frász! Adjatok még spárgát!

Pillanatok alatt szinte múmiává kötözte a jámbor kecskét.

- Tudjátok, mi lesz? - vihogott. - Leeresztjük a kecskét a háztetőre, és odakötjük a kéményhez. Hauer néni, ha reggel fölébred és meglátja, mérgében földhöz vágja a kávéscsészéjét.

Az ötlet oly körmönfont volt, hogy valamennyiükön erőt vett a jókedv. Valóban ez jó fizetség lesz az őket ért sok szidalomért.

Laci előremászott, és a tréfamesterek lábukat megvetve, óvatosan engedték utána a kecskét. Mikor már ég és föld közt lebegett, Lipták Karcsi és Lános Lusi, a polgári magyartanárának legidősebb és legvásottabb csemetéje is lekúszott, hogy együttműködjen Lacival.

A szegény jószágot, akár a hímes tojást, tenyéren cipelték a keskeny deszkajárdára. Gyuszi, az ihlettől meglepve, utánuk szolt:

- Ne a kéményhez! Kössétek ki a járdára! Megfogadták a tanácsot. A kecske derekát két helyen is a vaskorláthoz bogozták, és a sorsára bízták.

A jámbor háziállat csodálkozva hunyorgatott egyet-kettőt, hová is került ő a dús legelőről, majd méltatlankodva fölmekegett. Segélykérő kitörésére a Fehér Csapat kuncogva szaladt szét, és a Templomhegy hirtelen elcsendesült.

Kovács Szepi Lacinak volt a leghosszabb útja hazáig. Vagy öt percig kellett bujdosnia sikátorról sikátorra, míg az otthonához ért. Futás közben olyan hevesen fordult be az egyik sarkon, hogy majdnem ledöntötte lábáról az ott álldogáló sötét alakot. A váratlan találkozás megrémítette. Mintha üvegcserepbe lépett volna, felszisszent, lesunyta fejét, és villámgyorsan továbbiskolt.

A sötét alak pedig a város Bálint bácsija volt, öreg, kövér rendőr őrmester, ahogy önmagát nevezni szokta: "Pekko Bálint államrendőrségi titkos detektív". Szolgálaton kívül Laci édesapjának, a rendőrtanácsosnak az udvarosa volt és kertésze is egyben.

Csodálatos történet járt szájról szájra róla a városban: egykor régen, amikor civil ruhában "detektív munkát" végzett, ahogy ő indokolta sétálgatásait az esthomályba burkolódzó utcákon, rajtacsapott egy csomó garázdálkodó legénykén. Megrendszerítette őket, sorba állítva valamennyiüket.

- Csendháborításért megyünk az őrszobára! - mondta tekintélyt keltően. - Utánam!... - És azzal menetelni kezdett. Mire a gyanús csend nyomán visszafordult, senki sem volt mögötte, így vallott kudarcot "titkos detektíveskedése". És a csúf név örökre rajtaragadt.

Most hosszan meredt az elfutó árny után. Megvakarta csákója alatt a fejét.

- Hű, a kirelejumát! Megezem a fejem, ha ez nem a Lacika volt! De mit keres ilyenkor az utcán? Uccu, utána!

Mire azonban kettőt is moccant volna százhusz kilós természetével, a futó alaknak nyoma veszett. Csak a "tanácsos úr" orgonabokrai mozogtak a kerítés mentén árulóan.

Pekko Bálint valóságos rendőr őrmester ekkor rosszkedvűen megpödörte busa bajuszát.

- A mindenségit! Ezt bizony jelteni kell! Jelteni a tanácsos úrnak! No majd reggel! - S azzal csoszogva továbbindult éjszakai körútján.

A kecske pedig a kéményseprő járdán, mihelyt ráébredt, hogy nem fenyegeti mézáraskés a torkát, türelmetlenül fészkelődni kezdett. Szeretett volna odábbállni, hogy folytathassa bendője megtöltését, de a kötél nem engedte. Jogos felháborodásában dühösen mekegni kezdett:

- Mee-meeee! Mek-mek-mek! - hajtogatta.

Ahogy a fejét bólogatta, úgy bólogatott a holdvilágban az udvarra terült árnyéka is. Mikor csendes mekegésére nem siettek segítségére, valósággal fölnyerített:

- Mehehehehehe!

Az ablakot megreszkettető, vészes hangra Hauer néni is fölneszeit. Kissé nagyot hallott, és azt hitte, hazatérő lakója kiabál, nyissa ki a kaput. Félálomban bújt papucsába, és csoszogott ki az udvarra.

- Megyek már!... Megyek már! - csitítgatta a "kiabálót".

A kecske a felhangzó emberi szóra örvendezve még hangosabban mekegett.

A furcsa hangra reszketés állott az öregasszony térdébe. Megijedt. Tétovázni kezdett, visszaszaladjon-e a szobába, vagy a kaput nyissa ki. Valahogy megemberelte magát, kitérte az ajtószárnyat. Az utca üres, sehol egy árva lélek. Most már bizonyosan tudta, hogy "lidércek" űztek vele tréfát, és menekülni próbált. Ekkor esett tétova pillantása az udvarra vetődő, hatalmas árnyra. Sóbálvánnyá dermedt.

- Szakáll... szarvak... paták! - tördelte, és a kecskemekegésre felsikoltott: - Az ördög!... - azzal elvágódott.

Elájult.

A lakásból kiszaladó bérlője térítette eszméletre. A fülhasító sikoltozásra a környék is fölébredt, és már döngették a kaput. A hangoskodásra Hauer néni magához tért, és az árnyékra mutatva, reszketve ismételte a szót:

- Az ördög!

Az udvarra tódult tömegeből az iskola portása lépett elő. Az árnyékról a háztetőre nézett, és rökönödötten szólalt meg:

- Aujnye! Nem ördög az! Csak az én kecském! Micikém... ne-ne-ne!

Hauer néni lakója pedig rátapintott a dolog elevenjére.

- Hát persze! Valami agyafúrt fickó odakötötte!

Hauer néni betámogatták a szobájába, s hogy a tűzoltóknak is legyen dolguk azon az éjszakán, kihívták őket, mentsék meg a kecskét. Szirénázva érkeztek, munkájukat már a fél város figyelte, s mire elérkezett a reggel, a boldogan alvó Fehér Csapat híján egész Andrásfalva tudta, micsoda gálád tréfát űztek Hauer nénivel az éjszaka holmi ismeretlenek.

Az öreg hölgy reggel pedig díszbe öltözött. A rendőrségre battyogott, hogy följelentse a titokzatos tetteseket csendháborításért és más egyéb, még súlyosabb vétségért.

VI. FEJEZET

A kecskehistória csaknem a Fehér Csapat gyászos végét okozza

A rendőrségen történetesen éppen Pekko "atya" volt az ügyeletes. Nagyokat ásítva ült az ütött-kopott íróasztal mögött, és elmélyült gonddal a pipáját tisztogatta, amikor Hauer néni elszántan betolatott az ajtón.

- Iszonyatos gazságról akarok feljelentést tenni - mondta harciasan. - Valamiféle zsványok el akartak emészteni az éjszaka!

- Nocsak! - dörmögte Pekko, és a "zsványok" említésére gyanú kezdett csírázni benne. Fontoskodva végighallgatta a hosszú lére eresztett históriát az ördögi kecskéről, és elbocsátotta a panaszost.,

- A nyomozás megindítatik!

A gyanú egyre sűrűsödött benne, és Laci köré csoportosult. Maga sem tudta, miért, de a kecskeügy és a gyerek már-már közös gondolattá vált.

És ekkor, mint a varázsló kalapjából a nyúl, váratlanul a "gyanúsított" sündörgött be az őrszobára.

- Jó reggelt, Lacika! - köszöntötte csöndesen.

- Jó reggelt, Bálint bá! Édesapám keresném. Mi újság?

- Semmi különös. Csak az öreg Hauert tréfálták meg az éjjel csúnyán - felelte az öreg őrmester látszatra közömbösen.

Laci szaporán pislogott.

- Igazán? Ugyan mit tettek vele?

- Kecskét kötöttek a háza tetejére, és most följelentette a tetteseket...

Laci elvörösödött, s az őrmester egyszerre gondterhelten kezdte vakarni kopasz feje búbját. Most már tudta, hogy sejtelve nem csalt. Lacinak valami köze van ehhez a csúnya históriához. Alig hallotta a gyerek búcsúzását.

-Mintha nem is apját kereste volna, Lacinak egyszeriben sürgős dolga támadt.

- Nagyon meleg van, megyek a Dunára - hadarta, és sebtiben kifordult a szobából.

Pekó Bálint "államrendőrségi titkos detektív" pedig sürgősen átadta a szolgálatot, és mintha más gondja sem lenne, sétára indult. Ő is le a Duna-partra. Szuszogva fürdőnadrágra vetkezett, s mintha mit sem törődne a világgal, aludni látszott a homokon. Leeresztett szempillája mögöl azonban alaposan megnézte a közelében összeverődő gyereksereget. Pillanatfelvételenként örökítődt meg emlékezetében a sok ismert arc. Összehajolva pusmogtak valamin, és Lacika a boly közepéből olykor-olykor szorongó pillantást vetett feléje.

Nem volt miért időznie tovább, újra útjára indult.

A Fehér Csapat remegő szájszájával bámult utána.

- No most mi lesz? - tördelte Aprószent. Laci gyámoltalanul tárta szét tenyerét.

- Hát ha az éjszaka megismert, akkor... - elkeseredve fejezte be - ajaj... nem is tudom!

Az egész társaságból csak Lipták Karcsi maradt nyugodt.

- Lehet, hogy rajtavesztettünk? - mondta beletörődően "- Gyerünk haza!

És elindultak mint akik tudják, hogy a végzet elébe mennek.

Az őrszem a kapitányság előtt morgolódva fogadta az őrmestert.

- Hol kujtorog, őrmester úr? - A tanácsos úr már tűvé teszi magáért a kapitányságot!

Laci édesapja hasonlóképpen fogadta.

- Maga sincs soha a helyén, amikor kellene! Merre járt?

- Bűnügyben nyomoztam, kérem alázatosan - hangzott a válasz. - Megvannak a merénylők!

- Micsoda bűnügy és micsoda merénylők? - faggatta most már hivatásbeli kíváncsisággal a tanácsos.

- Ott van a jelentésben, a tanácsos úr előtt! - mutatott az öreg őrmester az íróasztalra.

Laci édesapja szórakozottan beletekintett, bölintott és dicsért.

- Derék! Ilyen hamar? Halljuk, kik azok? Pekó Bálint nagyot nyelt.

- Baj van, tanácsos úr, kérem!

- Baj? Ugyan mi?

- Hát... Lacika is tettes!

- Mit?! Lacika?! - hörrent fel a tanácsos.

- Parancsára!

Most Laci édesapja hallgatott el, s mikor nagy sokára legyőzte meglepetését, hangja szinte csikorgott:

- Biztos a dolgában ?

- Igenis, parancsára! És a tettesek közt van Boross járásbíró úr fia, Láncos tanár úré, Vadászy úré, a polgármesterek Jencije meg a főjegyző úrék Bandija, de a még a kis Rudi is, Mozola főjegyző úr kisebbik fia. Huszonhárman vannak!

Kovácsnay tanácsos elképedt a névsoron. Tétovázva simította meg homlokát. Végighallgatta a leleplezés történetét.

- Elmehet! - vetette oda kurtán, és amikor az őrmester mögött becsukódott az ajtó, hirtelen elhatározással az írógéphez telepedett. Jó óráig kopogott szakadatlanul a masina, és végezetül a rendőrtanácsos kezében egy csomó levéllel bekiáltotta a szolgálatos őrszemet.

- Kézbesítsék azonnal a címzetteknek! - és kardját hóna alá fogva, vészterhes arccal indult hazafelé.

Lacit már nem érte meglepetés, amikor édesapja benyitott hozzá.

Sápadtan tette le az éppen olvasott könyvet.

- Fickó! Mit kerestél éjszaka az utcán? - csapott rá a kérdés.

Esze ágában sem volt tagadni.

- Apa, én csináltam mindent! A többieknek semmi közük a dologhoz - mondta töredelmesen.

Kovácsnay tanácsos kérlelhetetlenül folytatta a faggatást:

- Kik voltak a társaid?

- Nem mondhatom meg! Apa, kérlek, ne kívánd! - könyörgött Laci keservesen. - Nem akarok áruló lenni!

A tanácsos átérezte fia lelkiállapotát. Komoran bölintott.

- Így is rendben van! Majd megtudom nélküled. Ma este nincs vacsora, és holnap számolunk!

A zárban kétszer fordult a kulcs.

Laci holtra váltán roskadt a székre. Amit rettegve várt, elkövetkezett. Csupán egyben reménykedett még. Abban, hogy a kecskehistória marad, és a titkos egyesületről nem kerül napvilágra semmi.

Tévedett.

Édesapja Boross járásbíróékhoz ment, és Pista vallott; akár a parancsolat. Elmondott mindent, a Fehér Csapatot, a pincéket, Szepi árulását és az éjszakai játékokat a Templomhegyen.

Ezzel a Fehér Csapaton beteljesedett az örök közmondás: addig jár a korsó a kútra, míg el nem törik!

Kovácsnay tanácsos levelei pedig időközben eljutottak az érdekeltekhez, és az apák, mit sem sejtve, azonnal a rendőrségre kerekedtek. Késő este volt, mire hazatértek, és a Fehér Csapat tagjaira lecsapott a balsors. Alig heverték ki a következményeket, amikor a sors másodszor is odaütött.

Mindannyiuknál megjelent a harcsabajuszú bírósági kézbesítő, és öklelő pillantással a markukba nyomott egy idézést.

Sok minden volt azon a papírlapon: vádolt... csendháborítás ... kihágás ... és ... aki nem jelenik meg, az elővezettetik... - olvasták káprázó szemmel a sorokat, és ezen az éjszakán Andrásfalván sok-sok házban alvás helyett sóhajtozás volt és fogaknak csikorgatása.

Reggel fél kilenkor a pontosság szoborcsoportjaként szorongtak valamennyien a bíróság nagytermében. Karikás szemük alja álmatlan éjszakáról árulkodott, és Rózsi, akit a véletlen - az, hogy aznap nem ment le a fiúkkal a Dunára - játékon kívül hagyott, hasztalan próbálta felvidítani őket.

A fiúk az asztalt nézték állandóan ott, a nagy, boltozatos terem végén, és a mögötte terpeszkedő két karosszékét.

Vajon ki fog ezekben az ítélőszékekbe ülni?

Mihamar megkapták elmondatlan kérdésükre a feleletet: A terembe Boross járásbíró lépett be, Kovásznay tanácsossal. Boross Pista édesapja emberevő arccal villantotta végig szigorú szemét a gyerekeken. És Pista fia úgy rejtőzött Nagy Joskó háta mögé, mint egér a kuckójába. A többiek sem állták ezt a haragvó pillantást. Tekintetük elkalandozott. Nézték a mennyezetet, a nyitott ablak üvegén korcsolyázó dongót, és megbámulták az udvar virágáyaiban nyíló, égővörös muskátlikat, mintha sohasem láttak volna hasonlót.

A járásbíró harsogása szakította félbe révedezésüket.

- Tudjátok-e, mi a vád ellenetek? Néma csend.

- A vád az - hangzott tovább kérlelhetetlenül -, hogy éjnek idején megszőktetek hazulról, összevissza csatangoltatok és...

Gál Jenci ekkor bátortalanul közbevágtott:

- Boross bácsi, kérem... mi nem csavarogtunk összevissza...

- Csend legyen! - csapott öklével az asztalra a bíró. Ne beszélj, ha nem kérdezek! Tehát: összevissza csavarogtatok a városban éjszakának idején, amikor pedig a Templomhegyen megleltétek azt a szerencsétlen kecskét, adta gézengúzai, ti titkos egyesület, megfogtátok azt a szegény állatot, és egy tisztos öregasszony házában a tetejére cipeltétek. Nem számítom, mi történik akkor, ha az a jószág véletlenül megfullad, mekkora kár éri gazdáját, csak azt nézem, hogy holtra rémítettétek azt az ijedős öregasszonyt! - S ismét akkorát csapott öklével az asztalra, hogy belerezdült minden ablak. - Hátha szörnyethal ijedtében? Mi történt volna akkor? Mi?! Erre feleljetek! Ugye nem tudtok? Hát én megmondok nektek, gazfickók! Becsúgtak volna titeket! - recsegett haragosan. - Szerencsétekre, nem halt meg! De meg-hal-ha-tott vol-na! - tagolta a rettenetes lehetőséget. - Vajon mit érdemeltek ezért?!

Suttogó moraj zúgott fel Abból ugyan emberi fül nem vett ki semmi értelmet. Boross bácsi éktelen haraggal lökte hátra a karosszékét.

- Himpellérek! Csavargók! Majd adok én nektek titkos egyesületet, éjszakai csavargást, garázdaságot, emberrémisztgetést! Majd adok én nektek törvénysértést! Mars az ablakhoz! Oda-oda! - mutatta megmásíthatatlanul az irányt.

A "vádoltak" még szorosabban összebújtak, moccanni sem mertek.

- Hallottátok? Az ablakhoz! - dörgött tovább a járásbíró kérlelhetetlenül.

Haboztak, tétováztak, mindegyikük arra várt, hogy a másik induljon először. Végre is Vadászy Gyszi mozdult. Szorosan az ablakpárkányánál megállt. A Csapat lógó orral sorakozott mögéje.

- Mit látsz ott künn, te betyár? - faggatta zordon a járásbíró,

- Muskátlikat!

- Nem ott! Az udvar hátsó sarkában!

- Az udvar... ott... a... a... a fogda van! - tördelte Gyszi.

- Úgy ám! A fogda! - harsogta diadalmasan Boross bácsi. - Oda valók vagytok mind! Mars be, gazfickók! Mars a fogdába! Ott ültök, amíg lemegy a nap!

S megrázta a csengőt.,

- Jááános! - dörrent a belépő bírósági altisztre. - Kísérje ezeket a díszes mákvirágokat a tömlöcbe!

Az "elítéltek" görnyedten botorkáltak ki az altiszt noszogatására a folyosóra. Rózsi utánuk igyekezett, de a mogorva "foglár" elállta útját.

- A foglyokkal beszélni tilos! - dűnnyögte nagyképpően, és becsapta rabjai mögött az udvarra vezető kaput.

A fogda vasajtaja előtt felsorakoztatta a társaságot.

- El ne moccanjanak! Rögvest hozom a kulcsokat! Azzal faképnél hagyta a társaságot.

- Szökjünk! - lelkendezett Nagy Joskó.

Ne bolondulj! - torkolta le savanyúan Boross Pista. - Akkor holt biztos, hogy apa egy hétre csukat le bennünket.

A nyomasztó kilátás lehűtötte kísérletező kedvüket. Nappal még csak elviselik valahogy - vélték -, de éjszaka?!

Aztán kezében a kulcsköteggel visszaérkezett János altiszt. Kényelmesen kinyitogatta a lakatokat, és beterelte valamennyiüket a cellába.

Halálos csendben telepedtek le a kopár, fehérre meszelt helyiségben, és dermedten nézték a rácsos ablakot. Hiába kapaszkodtak fel az ablak alá erősített piccsre, a szomszéd ház teteje még a kék eget is elfogta előlük.

Semmittevésbe süppedve vizslatták a vasajtót, és amikor a templomtornyokban delet harangoztak, Láncos Lusi ültében hosszú lábaszárát a gyomráig húzta, és keservesen nyögve támasztotta állat a térdére.

- Ha elgondolom, hogy otthon most ebédelnek! - dűnnyögte majdnem sírósan, s tehetetlenül a levegőbe legyintett. - Én már vacsorát sem kaptam...

- Mi sem! Tán csak nem hagynak bennünket éhen halni? - vélte Gál Jenci magabízóan.

Mintegy feleletként lépések koppantak künn a folyosón, a kulcs megfordult a zárban, és az altiszt csoszogott be a fogdába.

- Itt az ebéd! - bökte ki sanyarúan bajusza alól, s egy letakart kosarat meg egy lepattogzott zománcú bádognakánál rakott a kőpadlóra.

Gömböc állt a küszöbhez legközelebb. Mohó kíváncsisággal lebbentette föl a kosarat borító ruhát, és mérhetetlen csalódással szisszent föl:

- Szá... száraz kenyér!

A kannára ezután már nem volt kíváncsi senki sem. Tudták, hogy száraz kenyér mellé csak hideg víz járhat.

Hasztalan jelentette ki Boross Pista, hogy több is vészett Mohácsnál, a történelmi csapás elképzelése egyáltalán nem vidította fel őket.

Sóvárogra gondoltak az otthoni ebédre, és lassan-lassan egészen elgyöngültek. Nemsokára annyi erőt sem éreztek magukban, hogy a szájukat szóra nyissák.

Az ablakon betűző nap melege álommal környékezte meg őket. Sorra elszundítottak, és álmukban királyi lakomát ettek végig. Ezt a gyönyörű időtöltést zavarta meg ismét kíméletlenül a fogda zordon öre. Egy nyaláb kapát hajított a cella közepébe.

- A rabok kerti munkára indulnak! - adta ki a parancsot tömören, és mivel több gyerek volt mint kapa, kiválasztotta a tíz legmarkosabbat, és kezükbe nyomta a szerszámot azzal az utasítással, hogy töltsék fel a csemegekukorica tövét. A megmaradtakat pedig velős szónoklat kíséretében gyomlálni hajszolta.

- Ha kisujnyi gazt lelek a vetemény közt, hát elrántom a nótájukat! - fenyegetődzött, és ezután, mint aki jól végezte dolgát, bezárta maga mögött a kertajtót, és elvonult, hogy folytassa a délutáni pihenést.

A munkára vezényeltek korgó gyomorral néztek össze.

- Tudtok ti kukoricát kapálni? - kérdezte Gysuzi lankadtan. - Mert én ugyan nem!

Mozola Bandi fensőbbbségesen megvonta a vállát.

- Hát az is valami?! Az ember belevágja a kapát a földbe, és felhúzza a kukorica tövihez. Ez csak nem művészet!? No gyerünk! Versenyezzünk! Ki tölt fel többet?

A versenyre hívás kedvet csiholt a kókadozó társaságba. Porzott a föld, törött a göröngy. A nap haladt a maga útján. Egyre tikkasztóbb volt a délutáni hőség, s nem volt előle menekülés. A karok egyre nehezebben mozdultak, a tenyereken itt-ott már hólyag fakadt, de amikor pihenőt akartak tartani, egyszeriben köztük termett ismét János, és harsogva biztatta őket a folytatásra:

- A rabok nem lazálnak, kérem!

Azt hitték, sohasem érkezik el az este. Már a látóhatár alá süppedt a világosság, hovatovább az orruk hegyéig sem láttak, nemhogy a kukorica tövéig. Ekkor, de csak ekkor jelent meg rabtartójuk a kulcsesomót csörgetve.

- Nohiszen, ez is munka?! - nézett végig fitymálva a feltöltött kukoricasorokon. - Pocsék, én mondom, pocsék! No, hát csak szedjék össze a szerszámot.

És még a kamrába hordatta az elátkozott kapákat, szöszmötöléssel húzta az időt, csakhogy minél később kelljen kibocsátania a járásbírótság vasalt szárnyú kapuján az elpilledt társaságot.

- Csák egyenként, csak egymás után! - akadályozta meg őket a kitódulásban. - Itt rendnek muszáj lenni!

Csodálatos módon pilledtségük csak addig tartott, míg kikerültek az utcára. Ott azon nyomban száguldani kezdtek, mint a versenyparipák.

- Vacsorát talán csak kapunk! - reménykedett Gömböc hangosan lihegve.

VII. FEJEZET

A Fehér Csapat mélységes kétségbeesésbe süllyed és kettészakad

Vacsorát ugyan kaptak, de a feketeleves csak ezután következett.

A megtorló szülői hatalom arra is gondolt, hogy ne történhessen meg még egyszer a kecskehistóriához hasonló eset. A pincéket otthon nehéz lakattal lezárták, elkobozták a fehér lebernyegeket, Rózsai sok napos, kemény munkájának eredményét, és a Templomhegyre rendőr került azzal a paranccsal, hogy ha ott sötétedés után gyerek akad a keze ügyébe, egyenesen vigye az őrszobára.

A haditanácsoknak ezzel befellegzett. A Csapatra úgy hatott a sok csapás, akár a pulykákra az ólmos eső. Otthon gunnyasztottak valamelyik félreeső sarokban, vagy ödöngtek céltalanul, lehajtott fejjel, lógó kézzel, és folyton hátranéztek, nincs-e nyomukban egy marcona hatósági közeg.

Nagy Joskónak sehogy sem fülött fogához ez az állapot. Láta, hogy a búbanatos Gysuzitól hiába vár valami kezdeményezést, hát nekifohászkozott önmaga.

- Ússzunk át a Szigetre! Ott nem vagyunk senkinek láb alatt, azt tehetjük, amit akarunk! - noszogatta a dunaparti homokon összeverődött, sanyarú társaságot.

Hallgattak rá, lomhán begázoltak a hullámokba, mire azonban elérték a szigeti partot, újra a régi, eleven gyerek volt valamennyi.

Víg zsvajjal megszállták a vadkörtefákat, tömték magukba az éretlen, fanyar gyümölcsöt, mintha libamájpástétom volna. Gyomorrontásig jóllaktak, útravalót is szedtek, és felbandukoltak a homokbánya hegyecskeének is beillő dombjára.

A szállítócsillék ott vesztegeltek a dombtetőn. Felugráltak az apró vaskocsikra, kiengedték a féket, és hajrá! neki a lejtőnek. Kurjongatva füttyültek verseny a fülük mellett elzúgó széllel.

Amint elsuhanak a bányaór kalyibája közelében, az öreg kirentott, és dühösen rázza feléjük öklét. Megszokták ezt a mérgeskedést, mert dühös volt mindig, szörnyen dühös, egészen addig, amíg megkapta a jóakarataért járó dohányravalót. Akkor azután arra is hajlandó volt, hogy megmutassa a legjobb horgászóhelyet.

Ezért hát nem sokat törődtek a handabandázással, hanem a lejtő alján rövidre fogva vasparipájuk kantárját, zökkenő nélkül megálltak a Duna fölé benyúló rakodóhíd legvégén. Ha gondolatnyival később fékeznek, egyenesen a vízben kötnek ki. Rózsai azon nyomban fejest is ugrott a csilléről. A fiúk követni akarták példáját, ám az ór szokottnál is hevesebb hangoskodása a rakodón marasztotta őket.

Az öreglegény sebbel-lobbal lóztatott feléjük, éktelen kiáltozással:

- Nem mennek innen ebben a minutumban?! Hát nem tudják, hogy tilos?

- Ugyan, ugyan, Pali bácsi! - csitította Gyuszi, és kotorászni kezdett a derekára kötözött, rossz futballbelsőből készült zacskóban. - Hoztunk pipadohányt!

Meglepetésükre az öreg tiltakozóan dugta hátra kezét.

- Nem kell nekem maguktól semmi! - mondta visszautasítóan. - Magukat börtönbe csukták! Én nem akarom, hogy ha megint csinálnak valamit, engem a rendőrök kurrentáljanak, mert magukkal barátkozom!

Leforrázottan hallgatták. Megrökönyödött ábrázatuk láttán a bányaór enyhültebben folytatta:

- Oszteg itt lesz a katonák gyakorlótere, és idegennek erre járni szabályba ütköző. De nem bánom, utoljára még legyühetnek.

De a gyerekek jókedve már elszállt, nem csábította őket többé a vad száguldás. Gyuszi kiszólitotta Rózsit a vízből.

- Hát akkor megyünk! - búcsúzott az őről, a homokbuckáktól, és a sekély part menti vízben pocskolva baktatott tovább. Fájt a szíve nagyon a csillézés és ezer egyéb dolog miatt.

Laci csatlakozott hozzá.

Szóltanul gázolták a partra verődő hullámokat, mialatt a többiek messze a hátuk mögött tárgyalták a "felháborító" tény. Elvenni a homokbányát gyakorlóternek, ki hallott ilyet?! Kovásznay néha meg-megvakarta kopasz fejét, szerette volna vigasztalni barátját, de nem tudta, mit is mondjon. Nagy sokára mégis megszólalt:

- Ami igaz, az igaz! Csúnya hiba volt megijeszteni Hauer nénit! Az én ötletem volt, és szívből sajnálom dünnyögte bűnbánóan.

A mögöttük és a túlparton felhangzó riadalom tett pontot az egyoldalú beszélgetésre.

- Itt a hajó! Itt a hajó! - gördült a csatakiáltás oda-vissza a Duna fölött.

A vízben szemrebbenésnyi idő alatt hemzsegték az úszók, és szelték a habokat, egymást túlszárnyalva, a gőzös felé. Fenn a hídon a kapitány hasztalan szólaltatta meg a gözdudát, hiába integetett feléjük fenyegetően. Ott tempóztak a hajó orra előtt, a vakmerőbbek feje a zakatoló keréktől egy-két méternyire bukkant fel a magasra duzzadó hullámok tetején.

A Fehér Csapat éppen elcsípte a kellő pillanatot. A hajó a szűk folyamkanyarodóban erősen lassított, és így kényelmesen rákápaszzkodhattak a kormánylapátra.

Lipták Karcsi lovagolta meg leghamarabb a lapátot, nyomában kapaszkodott fel Gyuszi és Rózsai. A gyors tempózástól zihálva kuporogtak a kormány gerincén, és élvezték a nyakukig felloccsanó hullámok hús zuhanyát.

A gőzös már ismét egyenesben haladt. Az úszók elmaradtak mögötte, irigykedő kiáltozásokat küldözgetve a kormánylovasok után. Rózsai elégedetten kuncogott, de egyszeriben elhervadt víg kedve.

Váratlanul moslékzuhatag ömlött a hajótatról a nyakuk közé. Haja, szeme, szája megtelt a zsíros, piszkos lével. Cikákolva csúszott vissza a hullámokba, s öklével fenyegette meg a fedélzeten hahotázó matrózt, akinek a váratlan áldást köszönhették.

A többiek is lecsúsztak a kormányról. Csak a városi hajdú pejhedző bajuszú fia maradt a helyén. A lapát tövében ült, a tat alatt, és néki nem jutott ki a moslékaldásból.

A merész utazást élvezve mulatott pórul járt társain, és esze ágában sem volt elhagyni a helyét. A leöntözöttek közben már partra evickéltek, és háborogva próbálták tisztára öblíteni zsíros hajukat. Méltatlankodásuk határtalan volt. A homokbányába menni tilos, a kormánylapátmozgatásért leöntik az embert.

- Hát ezt már nem lehet kibírni! Rettenetes - zajongta Boross Pista, mialatt száz meg száz halpikkelyt vakart le bőréről. A hajából is kiszedte volna, de ez sehogy sem sikerült. Félbehagyta hát a meddő kísérletezést, és magában fortyogva bámulta a távolodó gőzöst. Azon teljességgel szokatlan dolgot műveltek. Az egyik csónakdarut a Duna fölé lendítették, és négy markos hajóslegény a ladikkal a vízre ereszkedett.

Pista meglökte Kovásznay Lacit.

- Nézd csak... - szavaltá volna, hogy felhívja figyelmét a furcsaságra, de ekkor még szokatlanabb dolog történt, és mire Laci fölneézett, Pista már üvöltött, mint egy kergült sakál:

- Hajaj! Szabót megfogták!

A csónak ugyanis a kormánylapát mellé fordult, és mire az utolsó lapátlovas felocsúdíhatott volna, izmos hajósmarkok ragadták meg, fogták szorosan, hiába ficáinkolt.

Mire Pista kiáltása végighullámzott a strandon, a váratlan színjáték már véget is ért. A ladikot felhúzták a fedélzetre, és Szabó két hajóstól kísérve a következő pillanatban a parancsnoki hídon bukkant fel.

- Utánuk! - üvöltötte valaki, és a sütkérező gyerekhad máris versenyt loholt a töltésen a hajóállomás felé. Fél szemüket le nem vették volna a gőzösről. Bár a kerék zakatolása elnyelt minden hangot, látni láttak, és ez a látvány önmagáért beszélt. A kapitány méregtől pirosuló arca, hadonászó keze, Szabó megszeppent ábrázata mindent kifejezett. Az utolsó mondatot azonban oly hangosan harsogta a kapitány, hogy túlszárnyalta a kerék zörgését:

- Takarodj!

Erre az "udvarias" felszólításra Szabót a hajóslegények karon kapták, és vele együtt eltűntek a lépcső meredekén, miközben a gőzös már kezdett odafordulni a kikötőhíd mellé.

A város gyerekserege éppen akkor tódult az állomáshoz, amikor a padlót az uszályról betolták a hajóra. És ekkor síri csend váltotta fel a zürzavaros zajongást. Mert a matrózok Szabó helyett egy szerecsent kísérték oda az őrszemes rendőrhöz. Kátrány fedte tetőtől talpig, úgy csepegett le bőréről, mint ereszről az eső.

Bökkenten hátráltak el útjából, és kellemetlen bizsergés árasztotta el őket, hallván az ellenőr kísézőbeszédét:

- Ezentúl mindenki így jár, aki a lapátra kapaszkodik! Rózsi átérezte Szabó minden keservét. Közelebb lépett a csúffá tett gyerekekhez.

- Ne sírj, Szabó - vigasztalgatta résztvevően a potyogó könnyű legénykét. - Petróleummal könnyen lejön.

Erre a többiek is körülzúzódtak, kéréssel a rendőrt, engedje szabadon. De az őrszem hajthatatlan maradt, és nyomában a döbbséggel az őrszobára indította a levitézlett kormánylovast.

A Fehér Csapat nem követte a menetet. Lehúzódtak a vízpartra, lábukat a sekélyesbe lógatva tárgyalták izgatottan az eseményeket.

- A lapátózásnak is vége! - dűnyögte dühösen Kovásznay Laci.

- Vége bizony! - visszhangozta rá Gyuszi, majd így folytatta: - Én pedig megtiltom a Csapatnak, hogy ezentúl beússzék a hajóhoz. Éppen elég bajunk volt már, nincs értelme, hogy megint kihúzzuk a lutrit. Amit nem lehet, azt nem lehet!

Lipták Karcsi sebzett vadkanként horkant fel:

- Dehogynem lehet! Csak ügyesnek kell lenni!

- Nincs beszéd! Így parancsolom! - fortyant fel a Főnök barátja oktalankodásán.

Liptáknak erre a letorkolásra fejébe szaladt a vér.

- Parancsolj a kiskutyádnak, de ne nekem! - indulatoskodott, félretéve jobbik esztét. - Azt teszem, amit akarok!

A gyülekezet hitetlenkedve fülelt Lipták kifakadására, amely már-már egyenlő volt a lázadással.

Vadászy is felfogta, hogy Karcsi viselkedése szerfölött hasonlít a pártütéshez.

- Akkor pedig ki teszünk a Csapatból - felelt vissza minden szótagot megnyomva.

Lipták még mindig nem tért észre,

- Nohát, ez jó! Abból, ami nincs?! - bömbölte kivörösödvé, és holmiját hóna alá csapva, faképnél hagyta barátait. Azt se mondta: félkalap!

Szepe kíváncsian fordult utána. Rózsi félreértette a mozdulatot, úgy vélte, hogy ő is Karcsival akar tartani, és eszerint cselekedett. Barátságatlan hátra vágása a nedves iszapra zökkentette le Gömböcöt. Elhűlten pislantott a kislányra, aki harapósán szűrte a foga közt a szót:

- Tee! Hol járt megint az eszed! - s úgy nézett rá, hogy Szepe riadtan rántotta el kobakját.

- Csak azt akartam tudni, hová megy! - motyogta ijedten.

A váratlan közbizalom megoldotta a nehéz helyzetet. Valamennyien a kövér fiúnak estek, szidták mint a bokrot, s magukban örültek, hogy van miért beszélniük. Mert ha ez nem történik, akkor biztosan Karcsi kerül a középpontba, s ettől egytől egyig húzódoztak. Szerették Liptáknak is, Gyuszi is, és óvakodtak attól, hogy véleményt mondjanak.

Ezért hát a főnök hasztalan várta, hogy jóváhagyják vagy rosszállják cselekedetét. Abból, ahogy Szepinek estek, kiolvasta, hogy nincs inyükre a beszéd. Színlelt nemtörődőséggel vont a vállát.

- Még hogy nincs Csapat! Talán azért, mert nincs haditanács? Nevetséges! - döntögette Lipták állítását.

A lelke mélyén azonban, bárhogyan tusakodott ellene, érezte, hogy Karcsi a dolgok velejére tapintott. A Csapatnak vége! Ehhez a játékhoz hozzátartozott a titkos gyülekezés, a fehér lebernyeg, mindaz, ami most tilos. Savanyúan szólalt meg:

- Hát... aki akar, hazamehet!

Jómaga megkereste Szabó cuccát, és húga meg Aprószent társaságában megnyitotta a távozók sorát. Dobos Ferkász elemében volt. A sok esemény megindította beszédje malmát, és darált a homokbányáról, a hajóról, Szepiről, Karcsiról. Nagy sokára fedezte csak fel, hogy hallgatónak máshol jár az esze. Gondterhelten sóhajjal fejezte be az egyoldalú társalgást:

- Hej, hej, ez a nyár is jól kezdődik!

Az öreg Szabó mogorván fogadta a kis csoportot. A fejét sem biccentette köszönésükre. Vastag nadrágszíjat lóbálva, várakozóan meredt a városháza kiskapujára.

- Csak Jancsi ruháját hoztuk haza! - mondta borsószóval Gyuszi.

Szabó bácsi erre sem mukkant. Lerakták a holmit a tornác korlátjára, és eloldalogtak. Alig tettek néhány lépést kifelé, nyílt a kapu. Jancsi botladozott be. Képéről már úgy-ahogy levakarta a kátrányt. Át sem lépte a küszöböt, máris felhangzott az udvar mélyén apja vészterhes hívása:

- Gyere csak ide, te jómadár! Gyere csak ide!

Mert a vész hír gyorsan jár.

Jancsi az eleven kétségbeesés szobrának tetszett, amint mellére kókadott fejjel beljebb vánszorgott. Közvetlen közlelő vették észre, hogy jobb arcán összefüggő világos foltok vannak. Egy jókora tenyér helye. Szabó valahol, valakitől már megkapta a magáét!

Kellemetlen érzésekkel telve iszkoltak ki az utcára.

Gyuszi most már tudta, hogy helyesen cselekedett, amikor megtiltotta a kormánylovaglást. Karcsi, ha akar, menjen a maga útján. Ha azután úgy jár, mint Jancsi, a Csapatot nem terheli felelősség. Szabó nem volt tagja a Csapatnak, semmi

része sem volt Hauer néni bosszantásában, és mégis csúnyán elrántották a nótáját. A közülük valót Boross bácsi a verésen felül valószínűleg újból becsukatná.

Otthon azonban őket is feszült légkör fogadta. Valaki már elpletykálta, mi történt a hajóállomáson, s azt is, hogy saját csemetéi szintén a lapáton lovagoltak.

Mikor alábbhagyott édesanyjuk csattogása, Rózsi komoran leült a konyhaküszöbre, Gyuszi pedig bánatában föltelepedett a pincegádor fölött függő trapézra. Nyulainak friss eleségről kellett volna gondoskodnia, az aprófa-hasogatás is reá várt, ám sehogy sem fülött foga a munkához. Most, hogy magára maradt, rajta is kitört a búsulás, és úgy gunnyasztott a ruhaszáritó kötélre akasztott seprűnyélen, akár az ázott macska.

Ügyet sem vetett Kovásznay Laci kiáltozására; pedig futballozni hívta őket a hegyre.

Hagyta, hogy Rózsi nélküle menjen el, és rendületlenül folytatta a néma hintázást.

A játszani akarók tízen verődtek össze. Éppen kitelt belőlük két ötös csapat, de bírora már nem futotta. Vártak néhány percet, hátha odasodor még a véletlen valakit. De hiába rostokoltak. Végül is vezető nélkül indult meg a mérkőzés. Alig kergették meg a labdát, felhangzott a kiáltás:

- Szabadrúgás!

Toti kiáltott közbe. A játék félbemaradt. A megegyezés sehogy sem akart megszületni, a torzsalkodás felborította a játékot. Ekkor jelent meg a "mentőangyal": Lipták Karcsi. Feledve a délutáni palotaforradalmat, örömrivalgással vették körül, Rózsi kivételével.

- Te vagy a bíró! - rikoltotta vígan Aprószent

Rózsa leplezetlen nemtetszéssel fogadta a jelenetet. Valami olyasmit dünnyögött, hogy ő nem akar játékrontó lenni, hát csak legyen Karcsi a bíró, ha jólesik neki. Liptáknak megütötte a fülét a morgolóadás, és most már daczból is elfogadta a felkínált szerepet.

No várj csak! - gondolta, és árgus szemmel kezdte figyelni a leányt. Leste az alkalmat, hogy bírói önkényét Rózsi ellen fordíthassa.

Lusit elgáncsolta Mozola Rudi. Ügyet sem vetett rá. Amikor ellenben Aprószent véletlenül összeütközött a kapuból kifutó Totival, nagyot füttyentett:

- Tizenegyes! - jelentette ki ridegen.

A kitörő viharos tiltakozásra megismételte ítéletét:

- Tizenegyes! Aki ellenkezik, kiállítom!

Laciban forrt a düh, és látva, hogy Mozola rúgáshoz gyürkőzik, ki is robbant belőle a harag:

- Menj haza! Pártoskodó bírora nincs szükség! - bömbölte, s egyúttal ellökte Mozolát a labda mellől.

- Állj ki! - rendelkezett Karcsi habozás nélkül.

- Abból ugyan nem eszel, Lipták!

A "bíró" vészajtósnak lépett feléje. A hajbakapás a levegőben lógott. A nehéz helyzetet Rózsi oldotta meg:

- Azonnal kiállsz! - utasította Lacit.

Az pedig bámulatában nem tudta mivé legyen. Lipták nem kevésbé. Mindegyikük azt hitte, hogy rosszul hall, de a fiavezér kézmozdulata meggyőzte őket fülük épségéről. Laci megbántottan nézett farkasszemet a parancsolgató kislánnyal, és vonakodva hagyta ott a játékot. Elkeseredetten kuporodott le egy kődarabra azzal a kemény elhatározással, hogy panasszal él Gyuszinál.

Rózsi pedig várta a hatást. Várta, hogy a többiek védelmére keljenek Lacinak. Saját csapatából fel is hangzott néhány bátoratlan szó, de a másik fél hallgatott, vagy ami még rosszabb, hangoskodóan adtak igazat Karcsinak.

Lipták büszkén intett: rúghatják a tizenegyest! Azt sem várta meg, hogy Rózsi beálljon az üresen hagyott kapuba. Mire bárki is moccanhatott volna, a labda átgurult a kapuvonalon, és Mozola felüvöltött:

- Gól!

- Dugó! - mondta Lipták is kárörvendve, és sípolt.

Ezzel betelt a pohár. Rózsi ekkor Lipták elé ugrott, kicsapta kezéből a fütyülőt, hogy messze repült, és felháborodva támadt rá.

- Azt mered mondani, hogy gól?! - lihegte. - Hiszen senki sem volt a kapuban!

Toti hangoskodva ünnepelte a szerzett előnyt, Karcsi pedig ügyet sem vetett a felelősségrevonásra.

- Dugó! - ismételte leplezetlen kárörömmel. Toti csapata diadalmámorban tombolt. Rózsi dühösen Lipták arcába sziszegte:

- Te... te pártoskodó csibész! Ti sem vagytok mások! - üvöltött a másik csapatra. - Kipróbáltalak benneteket! Gyertek, fiúk!

Aztán folszegett fejével elrobogott maradék híveivel együtt. Belekarolt Laciba.

- Ne haragudj! Láttam, mit akar Lipták! Láthatta mindenki, akinek szeme van. Azért szóltam rád, hogy állj ki, mert szerettem volna tudni, van-e bennük becsület. De nincs abban a bandában fikarcnyi sem! - fejezte be keserűen. - De Gyuszi majd ellátja a bajukat!

Lipták pedig kihasználta a Rózsi vagdalkozása nyomán támadt kesernyés hangulatot.

- Hát ehhez mit szóltok? - fontoskodott nagyképűen. Hagyjátok, hogy ilyeneket mondjon nektek egy lány? Nem is csaltunk!

- Csaltunk bizony! - szólt közbe csöndesen Toti. - Én is csaltam. Sajnálom, és bocsánatot kérek Rózsitól.

Igazmondásával elevenére tapintott Liptáknak. Karcsi fenyegető mozdulatot tett. Toti harciasán felvonta szemöldökét.

- Verekedni akarsz netán? - kérdezte elszántan. Lipták közben meggondolta. Toti volt olyan erős, mint, ha nem erősebb. Hátralépett tehát, kezét zsebre vágta, és mert tudta, hogy ellenfele nem kezd verekedést, hacsak meg nem ütik, ráförmedt:

- Szívd vissza!

Toti válasza sem érdemesítette. Iramodva indult társai után.

Mozola Rudiban is fölébredt az önérzet. Bizonygatta, hogy ha akárki más tette is, ő nem csalt. Lipták kapvakapott az alkalmon. Ismét szónokolni kezdett:

- Persze hogy nem csaltál! - tódította buzgón. - Rózsi azért dühös, mert elvesztették a meccset. Igazság szerint neki kellene bocsánatot kérnie tőlünk. Igen! - mondta másodszer is, hogy nagyobb legyen a nyomaték. - Követeljük, hogy ő kérjen bocsánatot. Mondjátok azt, hogy különben otthagyjátok a Csapatot. Bizonyára megijed, és nektek lesz igazatok. Ha pedig nem, akkor... - és felragyogott a szeme. - ... akkor, tudjátok mit? Csinálunk külön egyesületet, és újra szabad lesz beúszni a hajóhoz!

Gömböc érezte, hogy jó lesz kámforrá válnia. A szónoklat veszedelmes fordulathoz érkezett. Ütött a színvallás órája. Ha Lipták véleményét fogadja el, a Csapattal gyűlik meg a baja; ha ellenkezik, Karcsi húzza el a nótáját, és ő mindegyik lehetőségtől irtózott. Észrevétlenül elsurrant tehát.

A két Mozola életrealónak találta Lipták ötletét. Gál Jenci pedig Krámer Pistával hallgatagon csatlakozott a határozathoz. Mert ugyan mi történhet? Rózsi persze nem fog bocsánatot kérni, viszont ő sem követelődzik majd, és szent lesz a béke!

Mivel pedig a vasat addig kell ütni, amíg meleg, azon nyomban Vadászyékhoz indultak. Lipták távolról követte őket...

Gyuzsi a fűskamrában hallgatta felháborodott hívei beszámolóját, amikor a küldöttség besorakozott. Mielőtt bármit szólhattak volna, Rózsi rájuk rivallt:

- Ugye jöttök, mert félték?!

A nem várt fogadtatásra Mozola Bandi felpaprikázódott.

- Mi nem félünk senkitől, és ha nem vonjátok vissza, amit mondatok, kilépünk a Csapatból! - vetette oda foghegyről.

Lusi háborogva kiáltott közbe:

- Toronyórát láncostul nem akartok?!

Gyuzsi csöndet intett volna, Rózsi azonban megelőzte.

- Bocsánatot kérni? Kiléptek a Csapatból? Már ki is dobtunk benneteket! Tudjátok? - pattant fel az ülőhelyeül szolgáló tuskóról, a sarokban heverő ócska söprűért kapott, és fenyegetően rázta meg a küldöttség előtt. - Végeztünk! Takarodjatok innen azonnal!

A megbánást követelők nem számítottak ilyen fordulatra. Tétovázva tolongtak a szűk ajtónyílásban. A vezérhelyettes túlságosan lassúnak találta távozásukat. Nógatásul Jenéire csapott a ciroksomóval.

- Nesze... nesze visszaszívás! Kaphattok belőle mindnyájan...

A puffanó siettetésre nyakuk közé szedték a lábukat, és futólépésben távoztak a balul sikerült béketárgyalásról.

Rózsi a kapuig zavarta őket. Fölfedezve az utcán leselkedő Liptákot, mérgesen ráfordult, és teljes erőből utána vágta a seprűt. Karcsi nem vette tréfára, riadtan iramodott tovább, úgy tett, mintha nem hallaná Rózsi gúnyolódását.

A kiséprűzés olyan gyorsan játszódott le, hogy mire a többiek a fűskamrában felocsúdtak, Mozoláék el is tűntek a látóhatárról. Aztán Laci vállat vont.

- Oda se neki! - fűtyentett nemtörődően. - Négy taggal kevesebb, ennyi az egész!

A kivert, egykori csapattagok az utcasarkon várták meg Liptákot. Lerítt róluk, hogy őt okolják az eseményekért. Karcsi megelőzte kifakadásukat.

- Ugye mondtam?! - próbált fölényeskedni. - Ott Rózsi parancsol... Hát most megalakítjuk az ellenegyesületet. Fogadom, hogy jobb lesz, mint a Csapat, és többen is leszünk. Hívjátok össze a fiúkat, holnap tizenegy órára a futball pálya mögött, a tóhoz!

S mielőtt a kiközösítettek bármit válaszolhattak volna, behátrált házuk udvarára, és orrukra csapta a kaput.

Az imént azonban lódított. Fogalma sem volt, hogy milyen egyesületet szervezzen. Annyit tudott csupán, hogy titkosnak kell lennie. Név, jelszó. Ismertetőjel, törvények... - mehhökkent a feladattól. De azért írószerszámot fogott, és leült a verandán, hogy kiagyalja a kellékeket. Vagy félórával később még is találta az ötletet. Örömeiben az asztalra csapott, és a Csapatra gondolva mondta:

- Majd meglepődtek holnap!

Ebben nem tévedett. Vadászyék éppen a Dunára készültek, amikor Kovásznay berontott hozzájuk a hírrel, hogy Lipták új egyesületet alapított. Vörös Kalóz a nevük, mert vörös kendővel kötik be a fejüket, akár a valóságos kalózok.

- Mozola Bandi mesélte - hadarta széleseben, csak hogy minél előbb kitalálhassa az egészet. - Azt mondta, hogy 5 az alvezér, a kalózneve Rettenetes Tom, és megmutatta bal karján a titkos jelüket: fekete tussal festett halálfej meg két keresztbe rakott tör... Azt is mondta, hogy csónakjuk van, és Lipták odacsalta az egész Fehér Csapatot, azok kivételével, akik tegnap ellene voltak. No meg Gömböc sem ment közéjük!

Gyuzsi mindent elhitt, csak azt az egyet nem akarta készpénznek venni, hogy a Fehér Csapat többi tagja is elpártolt. Azzal a határozott tudattal ment le a maradékkal a Duna-partra, hogy hiányzó pajtásaikat mind ott találják. De Laci igazat mondott. A strandon egyedül Gömböc turkált unottan, a homokban. A régi Fehér Csapat, az új Vörös Kalózok, odaát zsbongott a Szigeten, velük szemközt.

Mihelyt észrevették a vízparton ácsorgó régi vezérüket, a hullámokra lökték a fővényre húzott jókora halászladikot, és

egymás hegyére-hátára kuporodva, indián módra evezve elúsztottak előtte. A csónak orrán girbegurba betűkkel ott ékeskedett a neve: Sas, és még zászló is lobogott rajta, valódi, fekete kalózzászló.

Gyuzsi kis híján sírva fakadt. Alig tudta megemberelni magát. Nagyokat nyelt szörnyű csalódottságában, majd nagy sokára gondolatban húzott egyet a hűtlenek rovására, és határozott: hadat üzen az árulóknak.

Mihelyt hazaértek, papírra vetette a hadüzenetet:

“Mi, az andrásfalvi Fehér Csapat fővezérsége, ezennel háborút üzenünk a Vörös Kalózosoknak. Hálál az árulókra!”

A nagy ív papírra rányomta a Csapat pecsétjét, azután aláírták mind a nyolcan: Nagy Joskó, Aprószent, Boross Pista, Kovásznay Laci, Láncoz Lusi, Zabos Toti és végül Rózsi meg saját maga.

- Hát most már csak el kell küldenünk! - bólogatott Laci kesernyésen. - Azt mondom: ne küldjük postán, mert Karcsi még letagadja, és azt állítja, hogy nem kapta meg.

- Posta?! Ugyan! - helytelenítette az ötletet Boross Pista is. - Persze hogy letagadná! És különben is, ki küld hadüzenetet postán? Este majd belopódzkodunk Karcsiék udvarába, és törrel odaszégezzük az ablakpárkányra.

Ezt a tervet viszont Rózsi nem helyeselte:

- Hogyisne! Még majd bicskát ajándékozunk nekik? utasította vissza megsemmisítő fölényel.

Végül is abban állapodtak meg, kikémelelik, hol tartják gyűléseiket, és a hadüzenetet köre kötve közéjük hajtják.

Nyolcan nyolcfelé indultak kémszemlére. Heten közülük üres kézzel szállingóztak vissza nagy sokára. Késő délután volt, mire a nyolcadikuk, Lusi is megérkezett. Elégedett képe messziről hirdette az eredményt.

- Megvannak! - ejtegette a szót lassan, nyomatékosan. A pecsői halásztanya a titkos helyük. Ott van a csónak is.

Gyuzsi nagy hirtelenjében összecsavarta a hadüzenetet.

- Hát akkor gyerünk! - vezényelte morcosán.

Nem akarták, hogy Liptákék idő előtt fölfedezzék őket, tehát a legváratlanabb oldalon gázoltak be a nádasba. A száraz nádtörmelék harsogó zajjal ropogott a talpuk alatt, s ha a szél nem siet oltalmukra, minden elővigyázat mellett is csődöt mondott volna az a tervük, hogy észrevétlenül férközzenek a halásztanyához. A zizegő nádas így azonban elnyelte az áruló zörejeket.

A szabad vízhez érve megbújtak két, öreg, görcsös törzsű fűz mögött, és onnan lesték a sürgő-forgó Kalózhadat. Tán tíz-tizenkét méternyi távolban, a kiöntés túlsó oldalán, ott, ahol a Dunába vezető csatorna torkollott, hatalmas máglya égett. A Kalózosok Lipták nagybátyja meg két halászlegény társaságában éppen a hálókat készítették elő az esti halfogásra. Gyuzsi előkaparászta zsebéből a köre kötött üzenetet. De rövidre szabta a dobást.

A Kalózosok föl sem figyeltek a csobbanásra.

A hiábavaló munka kedvüket szegte, félredobták az óvatosságot. Néhány lépésnyire a halásztanyától gázoltak át a csatornán, és nyílegyenesen törtek maguknak ösvényt a nádasban.

Gyuzsi még az ágyban is saját ügyetlenségén rágódott. Reggel másodszor is megírta a hadüzenetet. Megírta, összetépte, mert közben eszébe ötlött, hogy a hadüzenetet megelőzően ultimátumot szokás küldeni. Iratot, amelyben az ember követel valamit, s ha visszautasítják a követelést, csak akkor következik a háború.

Mit követeljenek ők? A Vörös Kalózosok feloszlását? A volt Fehér Csapat tagjainak visszatértét?

Nehéz dolog az ultimátum, hiába!

Megszerkesztette, újabb gondolata támadt, másikat írt; Hét órakor kelt, kilenckor még a tollszárat rágta. Nehezen lelte meg a kavargó ötletek, gondolatok közt a legjobbat:

“A Vörös Kalózosok legyenek Fehér Csapat tagok és viszont. Kártérítés fejében pedig a Sas egy hétig csupán a Fehér Csapat fővezérségéé legyen.”

Ha beleegyeznek, jó, ha nem, lássák a következményeket! Tiszta ív papírt halászott elő az asztalfiókból, tollat a tintába mártotta, leírta az első betűt, de ekkor Aprószent üvöltő jóreggele összerezzentette. Óriási pacát ejtett a papíron.

- Gyere be! - hívta Dobost a tintafolttól rosszkedvűen.

- Mit csinálsz? - érdeklődött Ferkász a papírt nézegetve.

- Ultimátumot! - hangzott a felelet, de Aprószent talán nem is hallotta. Hirtelen büszkén kidüllesztette mellét, és úgy dicsekedett:

- Igaz is! A Görög-közben elcsíptem Gál Jencit, és puhára vertem!

Gyuzsi kelleetlenül ráncolta össze homlokát. Ferkász méltatlankodva mondta:

- Mi az? Tán nem tetszik?

A Vezér megfontoltan krárogott:

- Na hallod! Nem szabályos! Hallottad, hogy előbb ultimátumot kell nekik küldeni, aztán hadüzenetet. Csak ezután szabad a vásár!

- Ultimátum ... Küldhetsz nekik akármilyen ultit meg mátumot! - ellenkezett Aprószent. - Ez csak cifraság! ők is megvernének bennünket, ha tehetnék, minden üzenet nélkül!

Gyuzsi azonban nem osztotta Aprószent véleményét. Vigyázva lekörmölte a követeléseket, átrohant vele Liptákékhoz, és az asztalára csempészte. Ha ember a talpán, felel rá! Délután megérkezett a válasz. Nagy lap papirososon számárfej! Gyuzsi elküldte a hadüzenetet.

Egy óra múlva vigyorogva megjelent Rettenetes Tom, azaz Mozola Rudi. Levelet hozott. Rajta volt a halálfejes, törös Kalóznagypecsét, és benne csak ennyi:

“Anyámasszony katonája!”

Gyuzsi felolvasta az üzenetet hadseregének, és kihirdette a hadiállapotot. Ekkora sértést képtelenség bosszulatlanul

hagyni. Ráadásul írt egy újabb levelet. Párbajra hívta Karcsit, fakardokkal, vagy bokszmeccsre. Toti vitte a kihívást, hozta a feleletet:

“Majd ha fagy!”

Negyedszerre már nem írt.

Alaposan kitervelték, hogyan, mit kell tenniük. Alkonyattájt akarták megkezdeni a harcot. Késő délután azonban zuhogni kezdett az eső, mintha dézsából öntötték volna. Reggelre pedig felhőszakadás támadt elvitte a pataki hidakat, szétmosta a gátat a malom alatt, és elindítójává vált sok fontos eseménynek.

VIII. FEJEZET

Egy jövevény megleli a nyár Nagy Kalandját

Az eső csak harmadnapra csitult. A piszkosszürke felhők még mindig ott gomolyogtak az égen, a fák törzse nedvesen csillogott, és a legcsekélyebb levegőmozdulásra zuhany ömlött koronájukból az alattuk elhaladó nyaka közé. Ráadásul sár terpeszkedett az utakon, ragadós, fekete sár. A külső település, Izbég felől Andrásfálvára caplató fiút azonban ez vajmi kevésbé zavarta. Sőt lerítt róla, hogy furcsamód élvezti a pocsék időjárást.

Igaz, tetőtől talpig fekete, vízhatlan vitorlavászon köpenybe volt bugyolálva, és a fejét védő csuklya alól csupán fitos orra és az ellenzós tengerészsapka kandikált ki a világba. Lábán pedig amolyan holland fapapucsot hordott. Vígán cuppogott vele a sárban.

És itt a városszáron, habár nem tudott róla, hirtelen rácsapott a Nagy Kaland!

Így, nagy kezdőbetűkkel.

A nyár Nagy Kalandja!

Miközben bandukolt, a sapka ellenzójéről olykor-olykor vízcsepp hullott szeplős orra hegyére. Szórakozottan leletörölte, mert akadt bámulnivalója elég.

A pocsolyás útszáron gyerekcsapat játszott, kicsinyek, nagyobbacska vegyest. Nem törődtek a szemerkélő esővel, a vizesárok hömpölygő, piszkos levére papírhajókat eregettek, kattogó fakerekű malmot építettek.

A feketében csillogó jövevény megtorpan. Fejcsóválva nézte a szerinte furcsa időtöltést. A játszadozók is észrevették az idegen fiút. Rábámultak úgy, hogy majd kiesett a szemük a csodálkozástól. Rábámultak, majd hirtelen, vigyorogva összesűgtak, és a következő másodpercben karban üvöltöttek feléje a csúf szónak szánt kiáltást:

- Tutajos, tutajos!

Nyilván a facipőre céloztak a kiáltozással. A kicsúfolt azonban még a füle botját sem mozgatta meg a nyilvánvaló kihívásra. Ballagott rendületlenül ismeretlen célja felé. Facipője minden lépésre cuppant a sárban, köpenyét megfényesítette a csordogáló eső.

Gúnyolóit bosszantani kezdte ez a némaság. Ügy gondolták, semmibe veszi őket ez a srác. Még egyszer próbálkoztak a csúf szóval:

- Az arnyad, klumpás!...

Erre a sértésre az ismeretlen villámgyorsan szembefordult velük.

- Ki szidta az anyámat?!

Keskeny arca kipirult mérgében, barna szemében harci láng gyúlt ki.

A pocsolyázó banda egyik tagja ekkor felelet helyett szaporán sarat markolt, és a szokatlan öltözékű fiúhoz csapta. A köpenyen sárfolt fröccsent szét. Harsogó derű kísérte a jól sikerült dobást.

- Mukifej, most megkaptad!

A jövevény türelmének ebben a pillanatban vége szakadt. Váratlanul előreugrott, és a sárdobálót amúgy istenigazából nyakon teremtette.

A csúfolódók szemrebbenésnyi időre visszahökkenetek, de aztán máris felszívított egy biztató kiáltás:

- Ne sajnáld, Gál!

Azzal nemcsak a megütött, hanem valamennyien az idegennek ugrottak. A fiú lekapta lábáról a facipőt, és ezzel a magasra emelt “fegyverrel”

fogadta a rohamot.

És a klumpa hatásos védekezőeszköznek bizonyult. Ahová lecsapott, ott maradt a nyoma. Első ütése azt a hórihorgas gyereket találta, aki a csapat vezérének látszott. Nyomban púp nőtt a homlokán, és sziszegve iszkolt el a fapapucs lőtávólából. A cséphadaróként forgó facipő a többieket is megugrasztotta. Sietve hátráltak ütésvonalon kívül, és újra visszatértek a sárdobáláshoz.

A megszorított alig győzte szeméből-szájából kitörölni a sok piszkot, és a háborúskodást megunva, megpróbált kitörni váratlan ellenségei gyűrűjéből. Alig mozdult el azonban a hátát védő házfal mellől, a hajigálók diadalvisongással akaszkodtak rá mindenfelől. Túlsúlyukkal egyszerűen elnyomták.

Ebben a válságos percben új alak bukkant fel az utca sarkán. Figyelve lassította meg lépteit, s azután egyszerre a dulakodók felé rugaszkodott, már bele is avatkozott a küzdelembe. Az idegen fiú ebből csak annyit észlelt, hogy támadói hirtelen szétugranak, magára hagyják. Mire felocsúdott meglepetéséből, a verekedők már az utca túlsó végén loholtak. Tűnődve felsóhajtott, és sáros markát köpenyébe törölve, kéretlen szövetségéhez fordult.

- Komám, ezt szépen csináltad!

Segítője kíváncsian méregette sapkája karimája alól. Vizsgálódását befejezve megszólalt:

- Aztán te ki vagy?

A tengerészköpenyes észbe kapott. Levette sapkáját, göndör, szőke haja nyomban arcába omlott, és mocskos kezét nyújtva bemutatkozott:

- Szentirmay Antal.

Vadászy Gyuszi elbámult a sapkalevételen, az Andrásfalván szokatlan udvariasságon, de azonnal utánozta.

Ő is lerángatta sportsapkáját, és szabályszerűen megmondta nevét. Ám eközben legalább olyan fürkésző kíváncsisággal legettette pillantását a bajból szabadított újdonsült pajtáson, mint nemrégiben a kötözködő csoport.

- Klassz a szerelésed! - mondta elismerően. - Honnan a csudából szervezted? - fogta meg a köpeny ujját.

- Közönséges tengerész viharköpeny! - mondta magától értetődően az új fiú.

- Ilyet nem hordanak a Dunán! - felelte magabiztosan megszabadítója. - Ilyet csak filmen láttam eddig. Tengeri hajón viselnek ilyet.

- Hát onnan hoztam én is. A cargón szükségé van ilyesmire az embernek.

Most Vadászy meredt rá gyanakvón, akár előbb a többiek.

- Hallod-e, ne etess hülyeségekkel! Mi közöd neked tengerhez? Egy magyar srácnak! És mi az, hogy cargo?

- Cargo? Hát az egy olyan nagy teherszállító hajó. Ez a neve, így mondják... És én nem hülyéskedem. Édesapám kapitány.

- Csatahajón? - Vadászy teljességgel megdöbbent.

- A, frászt! A cargón, a Florida Staron. Jó nekünk a kereskedelmi hajó is - felelte Anti szakavatottan.

- És te voltál ott?! - Gyuszi egyszerűen nem tudott magához térni. - Azon a Florida Staron, vagy ahogy mondtad?

- Azon! Hétezer tonnás. Egészen új, nagy MS!

- Ne beszélj rejtvényekben!

- Motorship ... motoros hajó. Nyersolajjal működik.

- De mit keresel te egy MS-en? - vette a lapot Vadászy.

- Hajósinas, deck-boy vagyok minden nyáron. Ha apa valamelyik európai kikötőbe fut be, hozzá utazom, és ő fölvesz a fedélzetre.

- Most igazán maszlagolsz! - Vadászy kezdett dühbe gurulni. Ez a srác olyan belevalónak látszott az első pillanatra! Hát akkor miért hazudozik összevissza? Azt hiszi, hogy így mindenki hasra esik majd előtte?

- Nem szokásom! - hangzott a csöndes válasz. - Ha nem hiszed, megmutathatom a tengerészkönyvem, Ez olyan, mint az útlevél. Benne van a fényképem is.

Fényképes tengerészkönyv? Hát az más! Az már valami!

Gyuszi mérge nyomtalanul elpárolgott. Ezek szerint ez az új fiú nem hazudik. Hű, ha be lehetne szervezni a Csapatba, ez lenne aztán a nyereség!

Hirtelen észbe kapott, hogy még mindig az utca sarkán álldogálnak, és áztatja őket az eső.

- No de most hová mégy? - kérdezte tárgyat váltva, új barátjától.

- Antennahuzalt szeretnék venni - hangzott a felvilágosítás -, de fogalmam sincs, merre tartsak. Csak tegnap érkeztem, nem ismerem még a várost. Kint lakom a nénikémmel, Izbégen, a patakmalomban. Tudod, apa most a Csendes-óceánon hajózik, és oda, sajnos, mégsem mehetek utána.

Gyuszi azonnal felajánlotta szolgálatát.

- Hát akkor majd én vezetek. Jobb is, ha veled tartok! Akkor nem mernek ismét megtámadni a Vörös Kalózok.

- Vörös Kalózok?

A viharköpenyes, facipős gyerek majd a száját tátotta csodálkozásában.

- Igen, az a banda, amelyik meg akart rakni. Tudod, köztünk most háború van. És nagyon örülök, hogy elláttad Lipták bajját! Az a hosszú, akit fejbe kólintottál!

Anti levegő után kapkodott. Fogalma sem volt, hová tegye a torlódó eseményeket, új fogalmakat, neveket. Sohasem került még ilyen furcsa kavardóságba. Beléje köt egy csomó, sárral játszó gyerek, ok nélkül el akarják püfölni, mire egy ismeretlen a segítségére siet. Utóbb azt hallja, hogy támadói valami Vörös Kalózok, és háborúznak. Háború, de kivel és minek? "

Lopva végignézett a mellette bandukolón. Szokatlanul erős lehet, hiszen hat verekedőt megfutamított. Gyuszi viszonzta a kíváncsiskodó pillantást, és hirtelen homlokára csapott.

- Ohó! Így nem mehetsz végig a városon. Nyakig sáros vagy. Eljössz hozzánk, és majd rendbe szedünk valahogy.

Anti végignézett köpenyén, és ráeszmélt, kísérőjének igaza van. A ruhadarab úgy festett, mintha valóban sárban hemperegtek volna vele. De nem nagyon vette szívére.

- Hát majd letöröljük - mondta belenyugvóan. Vadászy néni rémülten csapta össze kezét, amikor fia a szutykos Antit a konyhába kalauzolta.

- Jaj, mi történt ezzel a gyerekkel?

- Semmi különös... a kölykök megdobálták, mert facipőt hord - világosította fel anyját Gyuszi, miközben szaporán kacsingatott Antira valahogy ki ne hőkkentse, hogy verekedtek.

Vadászy néni azonban már nem ügyelt fiára. Nekilátott, hogy szappanos szivacs segítségével visszaadja Anti emberi formáját.

Ők ketten pedig ott üldögéltek a konyha küszöbén, és folytatták volna a beszélgetést, amikor Anti szeme szinte felakadt.

Páratlan jelenség került valahonnan eléje.

Vadászy Rózszi.

- Húha! Egy leány nadrágban! - hüledezte Anti hangosan. - Ki látott még ilyet?
Gyuriból kipukkadtt a jókedv:
- Bruhaha!... A plébi is azt mondta, amikor először látta!
Rózsi arcán felvörösölt a méreg. Mind a tíz ujját karmolásra görbítette.
- Szívd vissza, de azonnal! - parancsolta.
- Mit?! - értetlenkedett megzavarodva Anti.
- Hát a lányt meg a nadrágot.
- Szívd vissza, mert baj lesz! - tanácsolta Gyszi vígan. Még képes és neked esik. Ez az érzékeny pontja.
- Akkor... visszaszívom! - mondta Antr változatlanul megrökönyödötten. - Ne haragudj, de hát én eddig csak Angliában láttam lányokat nadrágban!

Azért! - válaszolt Rózsi megbocsátóan, és harmadikul letelepedett a küszöbre.

Mindmáig nem tudta megemészteni a város öreg, szelíd plébánosának hadjáratát a nadrágja ellen. Amikor az idén nyáron, a vakáció elején futballozni kezdtek, eszébe ötlött, hogy szoknyában labdát rúgni nagyon nehéz. Lobog, rácsavarodik az ember lábára meg miegymás. Mit tesz ilyenkor valaki? Egyszerű! Ésszel él, felhúzza a bátyja egyik kinőtt nadrágját.

És ő felhúzta!

Aztán a Templomhegyen nagyban rúgták a bőrt, amikor főtisztelendő Kada János a nagy zajban észrevétlenül felcsoszogott a fedett lépcsőn a hegyre. Litánia előtti ájtatosságából rezzentette ki az éktelen csatazaj.

- Ejnye, ejnye, nem helyénvaló az ilyen hangoskodás éppen a templom mellett! - szólt rájuk méltatlankodva. Rövidlátó szemét erősen hunyorgatva pislogott a zajongókra. Pillantása Rózsinnak akadt meg. Újból a fejét csóválta, még inkább megrökönyötten.

- Nocsak, kislányom?! Hát te mit keresel itt a rakoncátlanok között? - firtatta korholóan. - Ez ugyancsak ildomtalan! Bizony ildomtalan. Miért nem vagy otthon az édesanyád mellett a konyhában? A lányokhoz ez illik! - és hirtelen elszörnyedt. - Uram Teremtőm, de hiszen te nadrágban vagy! Hallatlan! ... Szoknya helyett nadrág! Ez botrány! Menj, menj innen azonnal! Haza a babáidhoz!... No' de ilyet! ... Még ma beszélek az édesanyáddal!

Így történt.

Nagy hajcihó volt otthon, Nóri, a "jó kislány" megpróbálta hergelni anyut, amikor a plébi távozott, hogy persze, mert a Rózsinnak mindig extra kell, és igenis, miért nem jár ő is szoknyában, mint minden rendes lány, de anyu csak nevetett, legyintett, és Nóri, a "galád nővér" hoppon maradt. És a nadrág is maradt. De azért borzasztó, hogy mindenki hüledezik, ha rajta látják". Hát ugyan mi különös lehet egy nadrágon? A fiúkon észre sem veszik!

Addigra Vadászy néni makulátlanra varázsolta a viharköpenyt, és frissen sült tőpörtös pogácsával tölte meg a három gyereket.

Gyszi a kiadós tízórai után elégedetten felnyögött:

- No, most már mehetünk, megvehetjük Likistyán Siminél azt a vacak rézdrótot! - vetette oda Antinak.

A bolt a vaskosaras ablakú, ódon házakkal szegett főutcán messziről hivalkodott hatalmas, sokat ígérő cégtáblájával:

LICHTENSTEIN SIMON VASÁRU ÉS BAZÁR

A mosolygós arcú, fiatal férfinak, a tulajdonosnak Vadászy majdhogy foghegyről vetette oda a köszöntést, pajtáskodóan:

- Szevasz, Simi! Hoztam egy új vevőt! De ne nagyon vágd meg!

A boltban ezernyi áru zsúfolódott, a ruhaszárító kötélről az ekevasig és a petróleumlámpástól a játékbabáig.

A boltos lemérte a rézdrótot, aztán számolt, és megmondta az árat:

- Egy pengő hatvan.

Vadászy Gyszi megsóvalta a fejét.'

- No és az engedelménnyel mi lesz? A fiatal Lichtenstein nevetett.

- Legyen! Tizenhat fillért megértek nekem. Mert ugyebár, mi kereskedők, egymás közt... - és kacsintott, mert hiszen Vadászy apjái voltak a város legnagyobb fűszerkereskedése. - Legyen máskor is szerencsénk!

Visszafelé menet ezerféle kérdéssel faggatták egymást, és amikor a város végén Gyszi elköszönt újdonsült ismerősétől, már annyira összeleledtek, hogy hamarjában meg is beszéltek a másnapi találkozót.

Délután azonban váratlanul megint összekerültek.

Ekkorra kiderült, és Anti fölfedezőútra indult az újra szétáradó napsütésben. Megcsodálta a századok levegőjét lehelő várost, a térdig érő szakállú utcaseprőt és a Templomhegyre kapaszkodó fedett folyosót.

Sétálgatott cél nélkül, összevissza, úgy, ahogy az ember egy ismeretlen, addig soha nem látott városban teszi. Egyszerre csak a Duna-parton lyukadt ki. Hangoskodó moziplakáton akadt meg a szeme.

FEKETE BILL COWBOYDRÁMA HÉT FELVONÁSBAN

Meglepetten olvasta a hirdetést.

- No nézd! Itt még némafilmet játszanak - mormolta, miközben harcot vívott önmagával, engedjen-e a csábításnak,

vagy járja tovább kutatóútját.

A mozi vonzereje győzött. Nyomába szegődött tehát két gyereknek, akik a filmről lelkesedtek, és nyilván a moziba tartottak. Feltevése helyesnek bizonyult.

Megváltotta jegyét, és nyugodtan szemlélődve várta a bemenetelt jelző csengettyűszót. Az előcsarnokot majd szétvetette a bent zsvajgó rengeteg srác. Anti nyakát nyújtva nézelődött, hátha megleli Vadászyt a sokadalomban. Egyenként szemügyre vett minden arcot, de a negyedével sem végzett, amikor megszólalt a csengő, felbolygatva a várakozókat. A rengeteg gyerek úgy lódult a bejáratoknak, mintha várat ostromolna. Kézzel-lábbal tülekedve, hangoskodva robotgattak be a terembe. Anti szép csendesesen indult utánuk. Úgy vélte, semmi oka sincs a rohanásnak. Helyét nem foglalhatják el, hiszen jegye ott lapult a zsebében.

Csak akkor nyílt kerekre a szeme, amikor a biztosnak vélt helyen sivalkodó, tülekedő népséget talált. Lökődőve, egymáson keresztülugrálva viaskodtak a székekért.

Tanácstalanságában csüggedten vizsgálta a markában szorongatott papírszeletkét, hogy odaüljön ön-e ő is a padlóra. Ám ehhez a megoldáshoz sehogy sem fülött a foga, és elkedvetlenedve fordult a kijárat felé, ügyet sem vetve a peregni kezdő híradóra.

A félsötétben valaki eléje állt.

- Szevasz! Nincs helyed?

A hangról fölismerte délelőtti megmentőjét.

- Szevasz! - viszonzta a köszöntést, és lemondóan legyintett. - Látod, nem jutott!

- Ül mellém, elférünk valahogy! - ajánlotta Gyszi, és odaszólt a széksort elfoglalókhoz. - Húzódjatok arrébb, srácok!

Így jutott Antinak egy fél szék. Alig várta, hogy leperegjen a híradó, és szóvá tehesse sérelmét.

- Micsoda rend az, hogy mindenki oda ül, ahová neki jólesik? - faggatózott.

Oly komolyan tette szóvá ezt a "rendtelenséget", hogy Vadászy fölnevetett, mintha megcsiklandozták volna.

- Hallod, a pénzemért helyet is követelhetek! - mondta Anti az értetlenségen méltatlankodva.

- Hogyne, hogyne... - cikákolta egy másik fiú a sorból, Lánkos Lusi -, de nem a "rohampáholiban"...

- Rohampáholi? Ez meg micsoda? - hűlt el Anti.

- Láthatad! - vette át a szót Vadászy. - Megváltod a jegyed, és rohansz!

- De ez nem páholi! - vetette közbe Anti lemondóan.

- Mi annak nevezzük! - világosította fel Gyszi mulatva. - Rohansz a páholiba. Tehát rohampáholi.

A film mégis hangos volt. Szakadatlan lövöldözés közepette marhapásztorcsoport rohogott a vásznon, és Anti egyszeriben szívvel-lélekkel belemerült az izgalmas látványosság gyönyörűségébe.

A két filmrész közti szünetben körülnézett. Vagy háromnégy sorral előttük fölfedezte délelőtti támadóit. Éppen feléjük kandikáltak a zsvajgó fejtenger fölött. Az, akit homlokra csapott - Gyszi szerint Lipták Karcsi -, ujjal mutogatott rá, valamit hadarva a körülötte ülőknek. Anti figyelmeztetően oldalba lökte Vadászyt Gyszit.

- Nézz oda! - intett a sugdolódzók felé. Újdonsült barátja bölintott.

- Uhum! Látod, mondtam!... Azt hiszik, hogy közénk tartozol, és ha egyedül kapnak, megraknak!

Antit kihozta sodrából ez az értelmetlenség.

- Miért? - döbönt rá barátjára. - Azt hittem, már elintéztük az ügyet!

Gyszi elnézően magyarázott:

- Hallottad, háborút üzentünk nekik. És azt hiszik, hogy te is a szövetségesünk vagy.

Anti türelmetlenül csettintett ujjával.

- Hiába, nem értem! - mondta, miközben odafordult az újra pergő filmhez.

- Jó, jó, nézd a képet! Előadás után majd elbeszélem! fejezte be Vadászy a meddő vitát.

Alig ért véget a film, Anti szaván fogta pajtását:

- Nos, halljuk!

Vadászy tünődve nézett maga elé, aztán nekifohászott:

- Kezdjük ott, hogy mi egy titkos egyesület vagyunk, a Fehér Csoport...

És azzal rendjére elmesélte, hogy mint adódott Szepi árulása, a pataki nagy csata, az éjszakai gyűlések és az az átkozott kecskehistória. Meg minden, ami ebből következett.

Antiban a hit kavardott a tamáskodással.

- Hú, ti aztán kifogtátok! De mi az ördögért nem tudtok mást játszani?

Vadászy megvonta a vállát:

- Mást?! Ugyan micsodát? - dűnyögte. - Miért, hát te mit szoktál csinálni?

- Hajózom, ha lehet. És a hajón mindig van mit tenni. Olykor krumplit kell hámoznom a szakács mellett, aztán ott a fedélzetmosás, a rozsdaverés meg az árbocmázolás is.

Gyszi fölnevetett.

- Nem értem, mi ebben az élvezet!

Szentirmay hallatlanná tette a megjegyzést, rendíthetetlenül folytatta:

- Ha pedig nem hajózom, akkor uszodába járok, teniszezem meg bringázom. És olvasni is szoktam.

Gyszi elfintorodott.

- Bringa? Hát olyan nekünk nincs. Nem vesznek. Azt mondják, enélkül is kitorjúk a nyakunkat.

Vadászy hazáig kísérte Antit, de valahogy többé nem került szó a nyári időtöltésekről. Antit viszont nem hagyták békén a gondolatok. Annyira lenyűgözték aznapi tapasztalatai, hogy vacsora közben majdnem a szája mellé rakta a

falatokat, s alig várta, hogy lefekhessék.

Odafönn az illatos, szénával telt padláson, ahol a "hálószobája" volt, hanyatt feküdt derékalján, és a nyitott ajtón kibámult a sziporkázó csillagos égre.

Háztetőre kötött kecske... verekedés unos-untalan... árulás jobbról, árulás balról... elevenedett föl benne Vadászy elbeszélése, és tétován gyürte feje alá kispárnáját. Ilyesmirel eddig a Tom Sawyer kalandjaiban olvasott, no meg A Pál utcai fiúkban.

Mulatott ezeken a csínytevéseken, de egyszerűen nem hitte el. Hogyan illik is az effajta titkos egyesületi maskarádé a harmadik-negyedik osztályos polgáristákhoz?!

Megpróbálta, hogy Gyszi helyébe képzelje magát, de ez sehogyan sem sikerült. Nem tudta képzelete elé varázsolni, amint fehér lebernnyegben ugrádozik, vagy unos-untalan verekszik az utcákon. Hát hiszen, ha az ember negyedik gimnazista, nyáron deck-boy, télen pedig még tanítványa is akad, nehezen talál mulatságot ezekben a képtelenségekben.

Kora reggel fülhasogató égzengésre ébredt.

Kidugta orrát a padlásajtón, és kelletlenül tapasztalta, hogy újból szakad az eső.

Elszontyolodott. Gyszi ebben az ítéletidőben nem fog kijönni.

Kényszeredetten bújt vissza ágyába, korgó gyomra azonban mihamar kihajtotta az esőre. Magára kapkodta ruháját, és leugrott az emeletnyi magasból. Mire a konyhához ért, bőrig ázott. Prüszkölve rontott a fürdőszobába, majd farkasétvágygal kebelezte be az eléje tálalt reggelit.

Délelőtt olvasással ütötte agyon az időt, de minduntalan elkalandoztak gondolatai. Hovatovább már nem is találta olyan képtelenségeknek azokat a dolgokat, amit Gysziék elkövettek, mert hiszen új volt előtte mindez, soha nem tapasztalt. Már-már azon törte a fejét, hogyan is csatlakozhatnék hozzájuk. Mert hívás nélkül az ilyesmi nem megy.

A tízórait majszolta éppen, amikor a két kutya szapora csaholásba fogott, és a jószágokat csitítgató hang félbehagyatta vele az evést. Azt hitte, rosszul hall. Nénje győzte meg füle épségéről.

- Anti... Anti... gyere hamar, itt a barátod!

Gyszi merő víz volt. Gumikabátjáról, sapkájáról, de még arcáról is patakok csurogtak.

Egyenesen a dolog közepébe vágott, és ezzel teljesítette Anti ábrándjait.

- Te koma - kezdte. - Nem állnál be közénk? Mert az nagyon jó lenne. Amióta Lipták megszervezte a Vörös Kalózokat, azóta mi kevesen vagyunk a jó játékhoz. Aztán meg te sem lennél egyedül itt. Mit szólsz hozzá?

És amit Anti maga sem hitt volna nem sokkal előbb, szeme felcsillant az ajánlatra, és tenyerét tartotta.

- Tedd rá!

IX. FEJEZET

Most majdnem tragédia történik

A Csapat természetesen találta, hogy Anti közékük lép.

- Persze - fejtegette Laci Lusinak -, nem is tehet mást. Csak nem hagyhatja, hogy Liptákék beléje kötöttek. Én sem tennék másként.

Anti éppen ekkor toppant be Vadászyék udvarára, és hallotta az egész beszélgetést. Egyetlen hanggal sem cáfolta meg Laci véleményét. Úgy találta, hogy jó, ha ebben a hitben maradnak, mert akkor egyáltalában nem fognak titkolódnizni előtte.

Valóban így is történt. Sorra bemutatkoztak, kezet ráztak vele, és a haditanácson már olyanformán viselkedtek, mintha Anti örök életében közékük tartozott volna.

- Csudamód el kell bánnunk velük - ágált Boross Pista a Vörös Kalózok ellen. - Én azt mondom, ne csináljunk csatát, mert ahhoz kevesen vagyunk. Van ennél jobb bosszú is. Férközzünk a csónakjukhoz, és verjük ki a fenekét. Akkor nem tudnak ladikázni, és azok, akik csak ezért vannak ott, úgy otthagyják Liptákot, mint Szent Pál az oláhokat.

Fejtegetése általános tetszést aratott s már-már elfogadták, mikor Anti közbeszólt.

- Sántít ez a terv, gyerekek! A csónak nem a kalózoké, s ha kárt teszünk benne, a mi zsebünk bánja. Velünk fizettetik meg.

Dobos Ferkász elszántan védte Pista ötletét.

- Hát aztán?! Miért adta oda Karcsinak a csónakot a nagybátyja? Majd este csináljuk, nem lát bennünket senki, és ha megkérdeznék, mi nem tudjuk, ki volt.

Elismerést váróan nézett körül, de csak sötét arcokat látott.

- Este?! - dörmögte Laci csikorogva. - Bolondgombát ettél? Elfelejtetted, hogy sötétedés után, ha kinn ér, elcsíp bennünket a rendőr?!

Erre aztán Aprószent is elhallgatott. Láncos Lusi élt az alkalommal, és a többiek elé terjesztette indítványát.

- Mondok valamit. Egy csapatra a legnagyobb szégyen az, ha elveszíti a zászlóját. Zsákmányoljuk hát el a fekete lobogót.

Vadászy legyintett:

- Aaaa... ez hülye utánzás! Benne van A Pál utcai fiúkban. Találjunk ki valami mást!

Még be sem fejezte a mondatot, Rózsi átvette a szót. Lelkesülten támogatta az ötletet.

- Még hogy hülyeség! Miért? Tán azért, mert Nemecekék csinálták? Hát aztán? Ez egészen más tézta! Liptákot meg fogja ütni a guta mérgében! - hadarta.

A kislány bizonykodása meggyőzte a többieket is. Gyszit leszavazták. Antit pedig meg sem kérdezték. Ha velük tart,

jó, ha nem, üsse kő. Új fiú, azt tesz, amit akar!

A többség tehát döntött, és azon nyomban fölkerekedtek valóra váltani a haditervet.

A Kalózok, szokásukhoz híven, a szigeten tanyáztak.

Az ellenük indulók ravaszsággal éltek. Tudták, hogy ha egyenesen átúsznak a Dunán, a társaság megérzi a kozmaszagot, és ellillan előlük. Úgy vágtak hát neki a Dunának, mintha legkisebb gondjuk is nagyobb volna Liptákéknál. Lassú, kényelmes tempókkal hasították a hullámokat a Duna kanyarodója felé tartva, ahol - gondolták - észrevétlenül kapaszkodhatnak ki a szigetre. Néhány méternyivel lejjebb, a hajóárok sodrában evickélt a tizedik úszó.

A Nap annyira tükrösen csillogtatta a vizet, hogy a hadiúton levők hiába fürkészték, ki vetődött oda a közelükbe. Az ismeretlen pedig az arcát a hullámokba fürta, és kitért előlük. Gyanú nélkül húztak el mögötte, és már messze elhagyták, amikor a sereghajtó Dobos Ferkász izgatottan felsüvöltött:

- A kiskésit! Kalóóóz! Mozola Rudi! Fogjuk meg! Kiáltozása megfordította a kifelé tartókat. Fontolgtatás nélkül vágtak neki a Dunának, elfogni Rudit.

A kisebbik Mozola pedig éppen ettől borsódzott, és amikor látta, hogy fölismerték, teljes erővel nekifeküdt a hullámoknak. Ha előbb ér partot üldözőinél, elrejtőzhet az erdőben, akkor bottal üthetik a nyomát. De hosszú táv volt már mögötte, tüdeje zihált a fáradtságtól. Folyton kisebbeket húzott, csökkent sebessége, így hát fokozatosan bekerítették. Jobb felől Ferkász közelített hozzá, balról Gyuszi, és Laci már csak öt-hat karcsapásnyira volt tőle. Rudi fokozni próbálta az iramot, néhány mozdulat után azonban görcs rántotta össze combizsait. Az embertelen fájdalomra magasba csapta karját, és kiszakadt belőle a rémülettel teli kiáltás:

- Segítsééég!

Második kiáltása bugyborékolásba fült.

A Csapat egyszeriben elfelejtette az ellenségeskedést. Habzott, forrt nyomukban a víz, szinte röppentek a bajba jutott felé. Anti megelőzte Lacit, és Gyulával egyszerre ért arra a pontra, ahol Rudi elmerült. Teleszívták tüdejüket levegővel, és gondolkodás nélkül alábuktak.

Anti addig kutatózott a víz alatti félhomályban, amíg elfogyó lélegzete felszínre nem kényszerítette. Társai potykamód bukdácsoltak körülötte. Új alábukásra készült ő is, amikor néhány méterrel alább fölmerült Gyuszi. Hanyatt dőlt a vízre, tátott szájjal kapkodott levegő után, miközben görcsös öleléssel szorította melléhez Rudi fejét.

Hárman is melléje rugaszkodtak, s Rudit átvéve, szaporán vontatták a part felé. Gyuszi holtfáradtan csapkodta a hullámokat. Ereje maradéka is fogytán volt már, és csak Nagy Joskó támogatásával tudott partra támolyogni.

Rudi ekkorra már egy kis gyeppadon feküdt, homlokába lógó, csapzott hajjal, eszméletlenül. Gyuszi kétségbeesett tanácsalansággal térdelt melléje.

- Mit tegyünk vele? - tördelte gyámoltalanul pajtásai felé.

A vízből kilábaló Anti felelt rá beszéd helyett cselekedettel. Tenyerét Rudi lapockájára szorítva, alkalmazni próbálta a mesterséges légzést. Néhány mozdulat után elárasztotta az öröm, és megkönnyebbülve mozdult el Rudi mellől.

- No, most dörzsöljétek a bőrét - utasította a többieket, mert úgy érezte, hogy ha föl kell emelnie a karját, hát tőből kiszakad. Teljesen kimerítette ez a néhány perc.

Csak állt, és nézte, hogy pajtásai hogyan dömöckölik Rudit. Már rákvörös volt a kisebbik Mozola bőre, amikor Gyuszi odaszólt Antihoz:

- Te... nem hagyhatjuk abba? - sziszegett. - Csudamód ég már a tenyerem.

Mintha varázsszót ejtett volna ki, Rudi hirtelen felnyitotta szemét. Bambán nézett körül, aztán fáradtan lehunyta ismét a pilláját.

Anti észrevette hunyorgatását.

- Lehet! - lihegett vígan. - Hagyjátok pihenni, mindjárt kutya baja.

Körüülték Rudit, s lesték, mint valami látványosságot.

- Megmozdította a kezét! - rikkantott Nagy Joskó, és hátrahökölt hirtelen, mert Rudi vízzel prüszkölte tele szeplős képét. A porul járt Vörös Kalózba nagy hirtelen visszatért az élet, és látva, hogy ellenségei veszik körül, talpra akart ugrani. A combjába nyilálló görcs döntötte vissza. Nyögve feszítette hátra nagy lába ujját, és összeráncolt homloka kisimult, ahogy a görcs múlt.

A társaság jókedve Rudi egészségével együtt maradéktalanul feltámadt. Lusi barátságosan csapott a Vörös Kalóz vállára.

- Hogy ízlett a víz, hékás?

Rudi elfelejtette, hogy fogoly, elfelejtette, hogy megmentették az életét. Köszönet helyett fenyegetett. - Majd kaptok a bátyámtól, megálljatok! - Azzal fölkecmergett, és sántikálva faképnél hagyta a csapatot.

Nem akadályozták. Annyira örültek talpra állásának, hogy ha nekikesik és sorba püföli őket, akkor sem mozdították volna a kisujjukat sem.

Most, hogy leszakadt róluk a szorongás nagy terhe, kézzel-lábbal kezdték magyarázni egymásnak, hogyan történt az eset. Ki-ki elmondta a maga mondókáját, és egyszerre ráeszméltek, hogy hiányzik a folytatás. Az ő szerepük csak a partig tartott, és ott nem volt tovább! Tekintetük Anti kereste.

- Barátom, ez már valami! - kurjantott Nagy Joskó, és lelkesen felugrott, hogy megrázza Anti kezét.

Anti azonban már nekivágott a folyónak. Mire a Csapat fölkerekedett, ő már benn úszott a Duna közepén, s szőke feje alig láthatóan imbolygott a hullámok fölött. Gyusziék versengve követték példáját. A váratlan eseménnyel eltelt a délután, s ha más nem is, gyomruk figyelmeztette őket, hogy lassan lenyugszik a Nap. Úszás közben annyira lesodródtak, hogy

mikor partra értek, még vagy húszpercnyi gyalogútjuk volt a strand távolból fehérlő kabinsoráig.

A feltámadó esti szél megborzongatta bőrüket, s ügetésbe csaptak át, hogy kimelegedjenek. Az aggodalom is hajtotta őket, hogy hátha valami enyveskező elemelte egy bokor alján otthagyt ruhájukat. Mire odaértek, csupán az elszánt esti fürdőzők tartózkodtak a parti homokon. A ruhás bokor alól Gömböc kászmálódott ki. Kitörő örömmel fogadta őket.

- Csakhogy itt vagytok! - nyekeregte. - Azt hittem, hogy mindnyájan elvesztetek. A kölykök ijesztgettek, hogy bizonyára a Dunába fulladtatok, mert már rettenetesen régen leúsztatok a forgó felé, és azóta senki sem látott benneteket.

Bambán vette tudomásul a délután eseményeit, és mihelyt tehette, Anti mellé somfordált. Régi szokása volt ez, mindig ahhoz csatlakozott, akit a legerősebbnek vélt.

Rózsi átlátott a szitán, és rácsapott.

- Tágulj innen, míg jókedvem van! - mordult Szepire, aki erre ész nélkül állt odább.

- Miért bántod? - védelmezte Anti a kövér gyereket. Rózsi letorkolta.

- Hagyd csak! Nem lehet vele másként, mert különben megint elárulna bennünket.

Erre Anti nem tudott mit felelni. Hát csak ballagtak egy csomóban csöndesen. Már benn poroszkáltak a város utcáin, amikor Rózsi újra megtörte a hallgatást. Csak úgy fél vállról intézett kérdést Antihoz:

- Mondd, ismersz valami jó játékot?

Anti szemében örömszíkra gyűlt, szóra nyitotta a száját, de ismét becsukta, és kisvártatva egészen közömbösen felelt:

- Hát... egyet-kettőt...

- Akkor reggel kimegyünk hozzátok - határozott Rózsi. - De ha becsapsz!... - és ebben a befejezetlen mondatban annyi fenyegetés rejlett, hogy Antinak folyton akadt mulatnivalója egész hazáig. Vajon mit tenne vele Rózsi? kacagott magában -, ha úgy találná, hogy felültette őket. No de erre nem kerül sor. Megtanítja a társaságot kézilabdázni meg krinolinózni.

A Csapat reggeli kilenc óráig ígerte jövetelét, de fél tízkor még sehol sem voltak, pedig Anti égő türelmetlenséggel várta őket. Végre alapos késéssel megjelent a láthatáron Kovásznay Laci.

- Hol vannak a többiek? - faggatta Anti csaldódtan.

- A mozinál! - hadarta Laci. - Gyuszi azt üzeni, gyere te is. Ha nincs pénzed, az sem baj. Beviszünk! Gyerekelőadás lesz. Tarzan és a dzsungel bestiái! Csuda remek film!

A lelkendezés hatott Antira, és azonnal betársult a váratlan szórakozásba.

Ugyancsak szaporázták a lépést, mert félő volt, hogy nélkülük kezdik vetíteni a filmet. Gyuszinak minden erélyére szüksége volt, hogy fenntarthassa a két később érkező helyét és elégedetten mordult fel, meglátva a tömeggel besodródó komákat.

- No, csakhogy itt vagytok! - fogadta őket. - Üljetek le, de hamar! Már majdnem verekednünk kellett a helyetekért.

Anti a múlt tapasztalatai alapján kételkedés nélkül elhitte, és a padra kuporodva figyelte a felfordulást.

Akkora tömeg zsúfolódott össze, hogy a jegyszedők hasztalanul kísérelték meg kiemelni közülük az ingyennézőket. Végre is a vetítógép zümmögése némaságot varázsolt a zsbongó teremre.

A film gyönyörűségétől mámorosán, százhangú zsbongással tódultak ki a nézők az előadás végén az utcára, hogy azután megálljanak, és csoportokba verődve tárgyalgassák Tarzan hőstetteit. Gyuszi nem volt túlságosan elragadtatva.

- Megjárja! - fejtette ki véleményét. - A Tarzan! Az igen! De hogy a dzsungel?! Azt hiszem, a mi erdőnk különb, mint az a rengeteg.

- Nem mondtál nagyot, pajtás? - ingerkedett vele Anti.

- Nem hiszed?

- Hát...

Gyuszi nem fortyant fel a hitetlenkedésre s még csak nem is bizonykodott. Változatlan nyugalommal fordult oda a többiekhez.

- Kimegyünk vele a Strázsa-völgybe - mondta kurtán. Valamennyien elfogadták határozatát. Vadászyéknál zsebre vágta egy szelet kenyert, és mentek. Hegyre föl, völgybe le, ismét hegyre föl. Egy óra múlva, miután egy ösvénynek nevezett vadcsapáson bokáik épségét kockáztatták, mély szakadékban pihentek meg. Gyuszi diadalmasan intett körül a hatalmas fák rájuk boruló félhomályában.

- Nem szebb? - fordult Antihoz.

Anti néma elismeréssel bólintott, és megilletődve szemlélte az eléje táruló képet. Mintha legkedvesebb olvasmányának, A dzsungel könyvének, lapjairól lépett volna ki ez az erdő, olyan elmondhatatlanul szép volt.

A Nap csak itt-ott tört át a sűrű lombrengetegen, és a méter vastag törzsű fák közt kristályos vizű patak ugratta habjait szikláról sziklára, embermagas zuhatagot alkotva a nézdegélők közelében. Anti valósággal elvarázsolva taposott a derékig érő páfrányok közé, s elég volt egy pillantás, hogy meggyőződjék, ebben az erdőben sohasem csattogott még fejsze, és sohasem zavarta meg a csöndet ledőlő faóriások nyöszörgő ropogása.

- Jaj de gyönyörű! - ujjongott fel.

- Ez még semmi! - legyintett Gyula kérkedően, és kézen fogva maga után vonszolta.

Átkapaszkodtak a vizesést megtörő sziklákon, és behatoltak a patak körüli nádasba.

- A dzsungel! - mormogta Anti, és már nem is csodálkozott. A nád fölöttük borult össze, egybekavarodva az iszalaggal keresztül-kasul fűzfabokkal. Lépésről lépésre tudtak csak előretörni, s lábuk alatt tocsogtak a vízipókoktól hemzsegő pocsolyák.

A kis csapat szétszakadozott, mindenki a maga vadászösvényét járta.

Anti észrevétlenül elmaradt mögöttük.

Megállt a meredek sziklaoldal szélén, és lenézett a vadonba. A fák felkapaszkodtak a sziklás hegyoldalon, némelyik

ága majd áthajolt a hegytetőre, lombjuk szinte simogatta az arcát. Tekintete elkalandozott a zöld rengetegen, önkéntelenül összehasonlította újra meg újra a mozibéli őserdővel, és ideképzelte Tarzant. Hogy ugrálna itt majmokat megszegényítő ügyességgel fáról fára! Ámbár ez nem is lenne túlságosan nagy dolog, hiszen ezeknek a faóriásoknak a koronája szinte egybefonódik. Itt akárki utánozhatná Tarzant, ha van benne egy kis ügyesség.

Akárki? ... Anti hirtelen úgy pattintott az új javai, mint aki váratlan fölfedezésre jut, és sarkon fordulva, harsány hahózással térítette vissza messze távolodott pajtásait.

- Azt kérdezted, tudok-e új játékot? - fordult Rózsához. - Tudok! Tarzant fogunk játszani! - és szinte lázasan folytatta: - Kunyhót építünk valamelyik alkalmas fán, tűzhelyet rakunk, felkutatjuk az erdőt... Értitek?! Országot alapítunk itt magunknak, erdőbirodalmat, Tarzan-tábort!

Hallgatósága eleinte bámészan fülelt lelkendezésére, de mihelyt felfogták az ötletet, olyan éljenzésbe törtek ki, hogy a madarak ijedten rebbentek fel fészükéből.

X. FEJEZET

A dzsungelélet

Másnap reggel még le sem száradt a harmat a fűszálakról, amikor hátizsákkal terhelt kis csapat kaptatott fel a strázsa-völgyi hegyoldalon. Neszezésük előcsalogatta a közeli aprócska szőlő gazdáját.

- Magánál hagyhatjuk a ruhánkat, Ambró bácsi? - szólította meg Gyuszi a töpörödött, ősz öreget, átnyújtva ajándékukat, egy csomag pipadohányt.

- Csak tessék! - hangzott a szíves válasz. - Megőrzőm, meg én! Rakják be a házba - mutatott a gazda büszkeségével az ütött-kopott kunyhóra, és a gyerekek sietve birtokukba vették a roskatag hajlékot.

Nemsokára ismét előkerültek. Anti lépett ki közülük a szabadba legelsőbb. öltözete csupán egy szál úszónadrágból állott, öve, kése a derekán, vállán kötél. Pajtásai hasonló módon felszerelve szállingóztak utána, leghátul a tornaruhára vetkezett Rózsival és Aprószenttel.

Pillantásuk átfogta a völgyet, akár a fölfedezőé, aki először látja utazása kitűzött célját. Anti kibontotta pányváját. Jókora vasdarab volt a végére kötve. Megcsóválta a feje körül, és teljes erővel a szemközti fa koronájába dobta. A nehezek megakadt, s bár mindannyian rángatták, a kötél pompásan tartott.

Ügy történt minden, ahogy Anti előre elképzelte.

- Mondtam, hogy sikerül! - vetette oda társainak boldogan, miközben a kötél másik végét egy facsonk köré csavarta. - Kész a híd!

Megcsomózta a kötelet, s beljebb csatolta derékszíját.

Ráfüggeszkedett a kötélre. Kézze-lábbal kapaszkodva, félelem nélkül tette meg a mélység fölötti három-négy méternyi utat, és eltűnt az ágak közt.

Gyula maradt utolsó. Kioldozta a csomót, rácsimpaszkodott a kötélre, és simán átlendült a fára.

- Hát csak ballagjatok le lassan! - kiáltotta vissza a vágyó pillantással utána néző Aprószentnek meg a hűgának. - Lányoknak és rokkantoknak a kutyagolás marad! - ingerkedett velük, s búcsút intett.

A siker még Gömböcbe is bátorságot öntött, és habozás nélkül ugrált társai után ágról ágra, mintha egész életében mást sem csinált volna.

A két vezér járt elől állandóan, kitapogattak, megpróbálták minden gallyat, s vezették a csapatot az ismeretlen ösvényeken.

Az erdőből messze kiemelkedő nyírfa volt utolsó állomásuk. Mihelyt földre ereszkedtek, Boross Pistának az volt az első dolga, hogy karórájára pislantott. Tamaskodva vizsgálta a számlapot. Nem akart hinni a szemének, oly rövid idő alatt értek le a szakadék mélyére.

- Hét és fél perc! - nyilatkozta ki pajtásai előtt. - Fogadok, hogy Rózsiek még negyedóra múlva sem lesznek itt!

Valóban, már réges-rég kifűjták a szokatlan erőfeszítés fáradságát, mire a két gyalog baktató betopogott.

- Mehetünk? - fordult kérdő szóval Anti a gyülekezethez, mikor már valamennyien együtt voltak.

Sebtiben halomra rakták a hátizsákokat a nyírfa alatt, és szétszéledtek felkutatni új birodalmukat.

Laci néhány lépésnyire a nyírfától, benn a sűrűben szikla alól bugyogó forrásra akadt, és ujjongva hívogatta a szétszéledteket.

Gyuszi Antival egy sziklát csákányozott a patakmederben, és szétmorzsolták a rögöket a benne csillogó apró, vörös kövecskékért.

- Barátom - lehelte Anti ámuldozva -, ez drágakő! Gránát, ha mondom! - bizonygatta, amint Laci hívására nekieredtek.

Toti beléjük botlott félúton. Friss, véres tollcsomó volt a markában.

- Rókalyukat találtam - újságolta. - Éppen falatozott egy galambból, amikor megugrasztottam!

És ezután is egyre gyűlt a sok érdekesség. Szamócacsokrokat, száraz taplólepedőt, ehető gombát, füstbarnán ragyogó nádbugát, zöldogyorót hordtak össze a kutatók. Egyedül Nagy Joskó tért meg üres kézzel.

Megnézte a forrást, ivott is a vízből, azután felbámult a forrásra lombsátort borító szilfára. Szakértően méregette az emeletnyi magasságban háromfelé szétágazó törzset, a egykedvűen bökte ki eszméjét:

- Azt a gunyhót ide lehetne építeni az ágak közé! Csak négy dorong kellene padlókeretnek és néhány deszkadarab.

- Gondolod? - vette Anti szemügyre a fát.

- Tudom! Elvégre ács az apám! - játszotta ki Joskó az ütőkártyáját, és ezzel eldöntötte a kérdést.

- Akkor loholjatok be deszkáért hozzánk! - intézkedett Gyuszi. - A boltraktárban van elég.

Toti nyomban indult is Gömböccel együtt, hogy elhozzák a szükségeseket. Boross Pista ekkorra már javában tevékenykedett a forrás körül. Meg akarta tisztítani, hogy utóbb kövekkel rakja ki a medencéjét. De nemcsak ő, mindenki más is megtalálta a maga munkáját. Laci Aprószenttel közösen a tűzhely részére ásott gödröt, míg a maradék elment nádat vágni, hogy legyen mivel befedni a gunyhót.

Mire a két teherhordó visszatért a városból, szinte nem ismert rá a tanyakörnyékre. A tanácstérül kijelölt helyen az utolsó szálig ki volt gyomlálva a gaz, és a sárral megtapasztott tűzhelyen ott gőzölgött a fényesre súrolt, vízzel telt teáesedény, itallal kínálva a fáradt cipekedőket.

Éppen csak magukba öntötték a harapnivaló mellé, s dolgoztak tovább szakadásig. Sötétedésre elkészült a gunyhó, és műve láttán Nagy Joskó elfelejtette a kezén sajgó vérhólyagokat, amelyeket a kalapács tört. Felrakták holmijukat a maguk készítette menedékbe; nyugodtan otthagyhatták, hiszen azon a tájon állaton kívül más élőlény nem járt. Eloltották a tüzet, és hagyták, hogy álomba szunnyadjon az erdő.

Mire eltelt a hét, tökéletesre építették birodalmukat. Lusi kötélhágcsót font, hogy könnyebb legyen felmászni a tanyafára. Aprószent fürdőmedencét mélyített a patakon, a két vezér pedig a Tarzan-út veszedelmesebb részein kötelet feszített ki, és a várossal szemközti hegycsúcson úrállomást rendezett be, odaszerve az egyik tábori telefont, míg a másikat a gunyhóba rakták be.

Vasárnap kiúsztak az egész heti fáradalmat, ebédjük végeztével pedig kiballagtak a dzsungelbe nagygyűlést tartani. Ünneplő ruha volt rajtuk, tehát az ösvényen baktattak le.

Lenn a völgyben Lusi gondosan kihámozott belső zsebéből egy csomagocskát.

- Tessék! Anya kihímezte a zászlót! - nyújtotta át Antinak a fél méter nagy, háromszögletű, aranynapos, fehér selyemlobogót, Erdőország zászlaját.

- Add ide, hadd nézzem meg! - kérte Boross Pista, s úgy nyúlt utána, akarna hímes tojás lenne. S mindegyik közelről akarta látni, megtapogatni. Az a hit öntötte el őket, hogy most valóban meghódították a Strázsa-völgyet. És a honfoglalók büszkesége ragyogta be a képüket.

- Jó, hogy idejöttél nyaralni, Anti! - bökte ki Nagy Joskó a többiek helyeslésétől kísérve. - Mert ha te nem találsz ki ezt a tarzankodást, akkor rossz nyarunk lett volna. Nélküled bizonyosan holtra püföljük egymást a Vörös Kalózokkal.

- Hagyd a kalózokat! - hallgattatta el Rózsai. - Már egy hete nem jutottak eszembe. Ki törődik velük?!

Laci szárazon közbeszölt:

- Én! És jó lesz, ha őrséget állítunk ezentúl, mert úgy hallottam, hogy a kis Mozola még mindig nagyon fenyegetődik. Hátha egyszer meglepnek bennünket?!

Laci véleménye közel járt az igazsághoz. Liptáknak feltűnt a csapatbeliek távolmaradása a Dunáról, és ezt annak tulajdonította, hogy régi barátai félnek tőlük. Vérszomjasán verte a mellét, hogy így meg úgy, lesz nemulass, csak kerüljön valamelyik a keze közé, majd megemlegeti velük Mozola Rudi megkergetését.

Mozola Bandi, Rudi bátyja azonban nem elégedett meg ezzel a szószátyárkodással. Dühösen verte fel a várost a Csapat után. Négy napig hiába koptatta a lábát. Már rálelt Lacira meg Boross Pistára künn a szőlők közt. Kifelé tartottak éppen a Strázsa-völgybe. Mivel kettő túl sok volt erejének, sutba vágta verekedhetnékét, és bujkálva követte őket, hogy kifürkésze, hová mennek. Messze maguk mögött hagyták a várost, mire Mozola megsokallta a gyaloglást.

Menjenek, ahová akarnak - gondolta -, majd kézre kapom őket máskor! - És visszafordult.

Alig lépett kettőt, akkorát ugrott, mintha sündisznóra hágott volna, és hanyatt-homlok bujt egy sűrű vadrózsabokorba. Mögötte Rózsai kaptatott fölfelé. Két tűz közt volt, szurkolva lapult rejtekhelyén. Rózsai nem fedezte föl, kiáltozva húzott el a bokrok mellett, Lacit szólólgatva.

Mozola egerutat nyert. Elosonhatott volna észrevétlenül, ámde a látottak ottmaradásra készítették. Eltűnődött.

- Ezek forralnak valamit - dühöngte -, mert különben nem jönnének ide az isten háta mögé. Bizonyára itt tartanak valahol gyűlést, hogy ne hallgathassa ki őket senki ember fia!

Jókorára hagyta nőni a távolságot, s mihelyt látta, hogy észrevétlenül teheti, utánuk eredt. Nem téveszthette őket szem elől, látta, hogy bemennek Ambró bácsihoz. Már azon tanakodott, mi módon közelíthetné meg a gunyhót, amikor a kikémlelték újra felbukkantak, és fenn a hegygerincen, ott, ahol végé szakadt az útnak, egyszerre kámforrá váltak.

Mozola elfelejtette kérni mivoltát, el a szükséges óvatosságot, és futott, amennyire a lábától tellett, megtapasztalni ezt a furcsaságot.

A meredek szélén tétován kereste a kötélét, amin szerinte a három gyerek leereszkedett, és mert nem találta, tanácstalanul bámészkodott tovább. Végre szemébe ötlött a nyírfán lengő zászló.

- Ahol zászló, ott tanya van - tapintott rá az igazságra, és máris futott vissza Andrásfalvára, megvinni az újságot Liptáknak.

A Strázsa-völgyben senki sem sejtette meg a veszedelmes látogatót. Aprószent volt az őrség, de a tikkasztó melegben elaludt őrhelyén. Csupán Anti vehette volna észre, mert ő, miközben a többiek a morzeábécét tanulgatták lenn a völgyben, hogy a telefonon ne csak beszéddel tudjanak érintkezni, fenn olvasgatott a nyírfa tetején. De annyira a könyvébe mélyedt, hogy megszűnt számára a külvilág. Csak a nappali világosságot hirtelen elfojtó borongás készítette az olvasás abbahagyására.

Az ég valósággal feketélt a zivatarfelhőktől.

- Gyerekek, vihar készül! - kurjantott le a fáról. Mennydörgés szakította félbe, és mire földre ereszkedett, már nyakukon volt a dörgő, villámló, nyári zivatar.

Ferkász is felriadt az égi zajra, és az első esőcseppekkel együtt érkezett a tanyára. A hírnökként hulló vízgolyóbisok tompa kattogással ütődtek a faleveleknek. De ők ebből semmit nem éreztek, mert az erdő boltozata felfogta a ritkásan

szemergő esőt.

Ekkor hirtelen, átmenet nélkül, akárcsak az Egyenlítő vidékén, özönvizet ontottak a fellegek. A fák nyöszörögve hajoltak meg a rájuk ömlő víztömeg súlya alatt, és patakok folytak le törzsükön.

A gyerekek riadtan hagytak ott mindent, készülő burnerángot, gombasütést, és a közeli kis barlangba menekültek.

Hernyószorosan gubbasztottak a szűk odúban. Vízfüggöny zárta el előlük a kilátást. Boross Pista merészen kidugta kobakját, de vissza is kapta menten, megilletődve a fejére csörgő zuhanytól.

- Húú, a kutyámat sem verném ki! Az is eláznék!

Félig sem bökte ki a mondatot, Gyuszi félretaszította a bejárattól, és se szó, se beszéd, kirobogott. Bőrig ázva kaptatott vissza, féltőn szorongatva a tanyafáról lehozott telefonállomást. Az őrség készüléke biztonságban volt egy sziklarepedésben.

A felhőszakadás vigasztalanul folytatódott. A zuhogáson keresztül egyszerre határozatlan, halk moraj ütötte meg fülüket. Mintha valahol messze, tucatnyi, kővel megrakott szekér dübörögne át a hídon. Nem tudták mire vélni a zajt. A moraj pedig mindinkább erősödött. Lassan bömböléssé fokozódott, és a patakmederben gyorsan mozgó, piszkos vízkígyó tűnt elő.

Mindinkább vastagodott, nőtt, hátán fatörzsnek is beillő ágakat cipelt, mázsás köveket görgetett magával.

Az áradat elmosta tűzhelyüket, elvitte a virágoskertet, és kiöntéssel fenyegette a barlangban kuporgókat is, noha vagy három méter magasan voltak a patak szintje fölött.

Boross Pista megvakarta fejét.

- Szeretném tudni, hogy jutunk ki innen, ha ideér a víz - mondta fintorogva.

- Majd csak lesz valahogy - vonogatta vállát Rózsi, és hagyta, hogy a többiek latolgassák a menekülés módozatait.

De nem került sor a megfutamodásra. A felhőszakadás, amilyen gyorsan keletkezett, olyan hirtelen el is vonult. Az eső megszűntével az áradat fokozatosan apadt, és a patak varázslatos gyorsasággal tért vissza medrébe. A megbújtak kiszabadulhattak hát a barlangból, és mert a hegyoldal agyagja csúszós sárrá ázva foglyul ejtette lábukat, egyszerűen leszánkáztak a patakig. Mire odaértek, agyagszoborrá váltak valamennyien.

Nem ismertek rá birodalmukra. A vízesést magával vitte az áradat, és tíz méterrel lejjebb másikat mosott ki helyette. A forrásra mázsás sziklát gördített, és az azelőtti, alig-alig bugyogó vízszugár megháromszorozódva tört elő a hatalmas kőkolonc alól. Csüggedten botorkáltak a romok közt, még a beszélhetnékjüket is elfagyasztotta a keserűség. Komoran tettek-vettek, amennyire lehetett, helyrehozták feldúlt tanyájukat. Nagy sokára úgy-ahogy rendbeszedték, amit lehetett, és mivel a hegyoldalon lehetetlen volt felkaptatni, a patakmederben bukdácsoltak le a Duna kanyarulatát követő országútig, s tisztára mosakodva, óriási kerülővel löstettek fel a hegyhátra Ambró bácsihoz a ruhájukért.

Mozola Bandi még náluk is rosszabbul járt. Félúton a város felé kapta el az ítéletidő. Védelmet nyújtó fedél messze környéken nem akadt, és ezért kíméletlenül paskolta a vihar. Ázott ruhája testéhez tapadt, hajából facsarhatta volna az esőlevet. A szemébe csapódó esőtől félig vakon botorkált a mezőn át hömpölygő apró patakokban. Szidta önmagát, miért csetlett-botlott volt barátai után, szidta, fenyegette Lacit, Pistát, mert ha nem mennek kifelé, ő sem megy; s ha nem megy, nem ázik el, mint az öntött ürge, és így tovább.

XI. FEJEZET

Támadás a strázsa-völgyi tábor ellen Mozolának visszatérnek

Lipták felbuzdult Mozola Bandi jelentésén. Ellenségei künn vannak az isten háta mögött, ahol a madár is csak néha jár, nemhogy rendes ember, s nem kaphatnak váratlan segédcsapatokat, mint a pataki csatában. Diadalmaskodva ujjongott magában. Visszaadhatja hát a számtalan orrfricskázást, megtorolhatja Rózsi hetvenkedéseit, és egyúttal elláthatja annak a jöttment pesti fickónak a baját, aki homlokon verte azzal az ócska fabocskorral - s mindezt veszedelem nélkül teheti. Lóhalálában összeszedte a kalózokat.

- Ha nem jössz, megemlegeted! - üzenté a vonakodóknak, és az ítéletidőt követő nap, uzsonnatájt elindult haderejével feldúlni a strázsa-völgyi békességet.

Váratlanul akart rajtaütni a tanyán, ezért elkerülte a rendes csapást, ahol esetleg találkozhatott volna valakivel Gyusziék közül. Ellenkező oldalról igyekeztek eljutni a völgybe.

A Birodalomban Toti volt a soros őr. Helyéről szemügyre vehette a közeli-távoli környéket, és jókor fölfedezte a bokrok közt lopakodó alakokat. Aprószent távcsöve földérintette kilétüket is. Lázás sietséggel nyomogatta le a telefon váltóbillentyűjét, és föllélegzett Gömböc jelentkezésén. Halkan közölte vele a veszedelmet:

- Jönnek a Kalózok!

Szepe riadozása fölverte a tábor rendbe hozásán fáradozó gyerekeket.

Ijedt kavarodás támadt.

Nem magukat, hanem az elmúlt felhőszakadás után, épen maradt holmijukat féltették. Anti csitítására észbe kaptak. Mire Gyuszi bevonta a zászlót, a társaságnak már hült helyét találta. Láthatatlanul, de tette készen üldögéltek a forrás körüli fákön. Anti a gunyhóban bújt meg, Gyuszi pedig felkapaszkodott Toti mellé, hogy beszámolhasson Liptákék hadmozdulatairól.

A Kalózok közben elérték Ambró bácsi portáját. A hegytetőn megálltak, tekintetükkel a nyírfát keresték, amelyen Mozola elbeszélése szerint lobogónak kell lengenie. Meg is találták - ámde csupaszon!

Ugyanegy gondolat támadt valamennyiükben. Mozola Bandi kisujjából szopta az egész históriát, és nagy hűhózással

idebolondította őket.

A gyerek megérezte a néma gyanút, és elvörösödve védekezett.

- Ott lógott, ha mondom! Nem vagyok én hazudós! Gyerünk le, majd meglátjátok, hogy igazam volt!

S azzal előreindult útmutatónak.

Számításából kifelejtette a múlt napi fergeteget. A lépésnyi széles, agyagos gyalognyom felázott, és szerfölött hasonlított egy jégpályához. Csúszott irgalmatlanul. Mindamellet nekivágtak. A Kalózok zöme egy-két bizonytalan lépést tett, azzal egyensúlyát veszítve pottyant a sárba. Mivel azonban Mozola Bandi meg Lipták Karcsi, a "bárányszívű kapitány" ide-oda csúszkálva, a partoldalból kilógó gyökerekbe kapaszkodva rendíthetetlenül korecsolyázott lefelé, a többiek kedvetlenül feltápaszkodtak, és követték őket.

Liptáknak lelohadt a harci kedve, ha arra gondolt, hogyan fognak itt fölvergődni visszajövet; de bölcsen eltitkolta, mígnem kiszaladt alóla a lába. Hasztalan kapkodott támaszért. Hanyatt esett, szeme-szája telefröccsent sárral, és ha Mozola el nem kapja a karját, a patakig szánkózik. Így keservesen talpra állt, aztán hang nélkül visszafordult.

Gyuszi derülten figyelte a Kalózhad bukducsolását. Kétannyi ideig tartott, míg felkapaszkodtak Ambró bácsihoz, és háromannyit hasáltak el, mint leereszkedésükkor. Lipták a biztos talajon nagyot fúj - Gyuszi a távcsövön még a szája rágását is látta -, utána Mozolára üvöltött:

- Márpedig hazudós vagy! Tudd meg! Nincs itt senki! Hiszen lemenni sem lehet.

Azzal zsupsz! - csuklóg sáros kezével nyakon teremtette Mozolát. A pofonütött kamatostul térítette meg a kölcsönt, és a Kalózfőnök meg alvezére hajba kapott. A kis Mozola nyomban bátyja támogatására lódult. A Kalózok sem voltak restek, Mozoláéknak zúdultak, és megfizettek nekik a képzelte felültetésért.

Akkora ordítást csaptak, hogy a fán rejtőzködők leugráltak fészükéből, és rohamgyorsasággal mászták meg a hegyoldalt, megnézni, mi is történt. Éppen a kellő pillanatban érkeztek az Őrhelyre. A két Mozola már futásnak eredt, nyomukban az üvöltöző Kalózhad.

Toti leugrott a szikláról, ahonnan a hajcihőt figyelte.

- Húúú! Ebből nagy hecc lesz! Gyerünk utánuk!

Nyomban nyakuk közé kapták volna a lábukat, hogy tovább élvezhessék, mint püfölik egymást a Kalózok, de Anti visszafogta őket.

- Toti megy, senki más! Ő majd elmondja, mit látott. Zabos Toti elrohant. Mire a Tarzan-úton felért Ambró bácsihoz, Liptákék már a hegy tövében jártak. Mozoláék kézen fogva egymást vagy százméternyire a banda előtt futottak. Hajtotta őket a félsz, és a Kalózok a sarkukba sem tudtak érni.

Toti szintén a lejtőnek iramodott. Szaladt, amennyire szusszal bírta, de nem tudott nyomába érni a Kalózoknak.

Liptákék lélegzete a város határában kihagyott, lelassúdtak, és ezzel Mozoláék megmenekültek a másodszori elpáholástól.

Toti is sétálóra fogta a lépést. Nem akarta, hogy észrevegyék. Gondolta, hogy ha eljött a város végéig, hát hazamegy enni valamit. Tempósan bandukolt, ügyet sem vetett, a közeledő repülőgép-berregésre. A bécsi postagépnek vélte, és azt annyira ismerte, hogy betéve tudta a jelzését. Ám a motorzúgás, ahelyett hogy fokozatosan behalkult volna a távolságba, nőtön-nőtt. Toti érdeklődve kapta fel a fejét.

Nem a bécsi gép volt.

Egy ezüstös hidroplán körözött a város fölött, és szállt egyre lejjebb. Szinte súrolta a templomtornyot, amint a Duna fölé kanyarodott. Ott aztán elhalt a motorzaj.

Toti elfelejtette, hogy éhes. Árkon-bokron keresztül törtetett a Dunához. Mikorra odaért, az ércmadár kikötte ringatózó csónaktutaj mellett. Andrásfalva ifjúsága pedig az utolsó szálig a gáton hemzsegett. Toti csatlakozott a tágra nyílt szemmel báméskodókhoz. Szép, karcsú gép volt. Színtiszta alumínium. Ajtaja tárva-nyitva állt, és látni lehetett a fülke berendezését.

Toti áttört a tömegen, és kíváncsiságtól hajtva a tutajra bátorkodott. Egy-ideig némán csodálta a gépet, mikor észrevette, hogy a pilóta ügyet sem vet rá, hanem a várost szemléli, lábujjhegyre ágaskodott, és megsimogatta a feje fölött terpeszkedő szárnyat. Ekkor kéz nehezedett a vállára. Megszeppeven húzta be nyakát, és várta a nyaklevest.

- Szeretnéd látni belülről? - hangzott a váratlan kérdés.

Azt hitte, álmodik. Hitetlenkedve meredt a bőrkabátos férfira. A pilóta megismételte a kérdést, és Totinak az örömtől arcába szaladt a vér. Szólni sem tudott, csak rákpirosan bólogatott.

Határtalan büszkeséggel kapaszkodott fel a rövid, meredek vaslépcsőn. A töltésen ácsorgó gyerekek szájátva bámultak eltűnő alakja után, aztán lökdösődve, kiabálva tódultak a tutajra, hátha hasonló szerencse éri őket is.

Negyedóra múlva Toti előkerült a repülőgépből. Ha tőle kérdik, mennyi időt töltött odabenn, képtelen lett volna megmondani. Egészen elérzékenyülve rázogatta a pilóta búcsúzóra nyújtott kezét.

- Köszönöm, nagyon köszönöm! - heberészte.

- Nincs mit, pajtás! - nevetett a repülő, és barátságosan vállon veregette.

Amíg felkapaszkodott a gát lépcsőjén, özönként zúdultak rá a kérdések. Ahány gyerek csak volt, annyiféle szerettek volna megtudni tőle. Mit látott, mit csinált, honnan ismeri a pilótát? Egyre sem válaszolt, hanem futásnak eredt.

Lipták, a halálos ellenség, a Kalózvezér nem tágitott mellőle. Hízelt, füt-fát ígértett, fejhallgatót ajánlott fel Totinak, ha szól a barátjának, hogy neki is mutassa meg a repülőgépet.

Toti feleletre sem érdemesítette. Futott a Strázsa-völgy felé, és közben azt képzelte, ott ül a pilóta karosszékében, akár az imént, kezében a kormány, dörög a motor, a sok különböző mutató táncol az üveg alatt, és ő mérhetetlen magasságban bukfencet vet a géppel. Határozott: nem orvos lesz, hanem repülő, mint új ismerőse. Igaza van Lusinak, a repülésnek

párja nincs!

Lipták végre felfogta, hiába minden szó, rábeszélés, tehát mérgesen visszafordult. Később ötlött csak eszébe, hogy fizetségül még csak hátra sem vágta Totit. Pótolni szeretne volna a mulasztást, de akkorra Zabos már eltűnt a láthatárról.

Egyhuzamban, megállás nélkül szaladt a Tarzan-tanyáig, s kiáltozásával összecsiszította a gyerekeket. Harcra készen robtak elő, azt véltve, hogy visszatért a Kalózhad. Toti ellihegte a történeteket, miközben égő türelmetlenséggel toporgott egyik lábáról a másikra. Az elbeszélésétől felvillanyozott társaság hamar összeszedelőzködött.

Toti harmadszor is olyan irammal kezdett száguldani, mintha először indulna el. Semmi fáradságot nem érzett, annyira hatott rá a nagy élmény. Máskor ilyen teljesítmény után vánszorogni is alig tudott volna.

Alkonyattájt érkeztek a Duna-partra. A hajóállomáson még mindig ott zsbongott a tömeg, jelezve, hogy a repülőgép a helyén van. örvendezve torpantak meg, kicsit kifújni magukat. Most már lehetett. Lehülnek, aztán két macskaugrás, és célnál vannak, s ha Tóti valót mondott, ők is megismerik a gépet - belülről!

És ekkor - amikor már közvetlenül a cél előtt voltak - a hidrolán éktelen dübörgéssel a levegőbe emelkedett. Földbe gyökerezett lábbal, szomorúan nézték, hogyan száll feljebb, magasabbra, és tűnik messze a levegőben.

Egyszerre kitört rajtuk a kimerültség. Aprószent sziszegve dörzsölte bokáját, és a fűre feküdt. Melléje heverték valamennyien, mert szűrt a tüdejük kegyetlenül.

Antit szörnyen bántotta a kudarc. Ki tudja, kínálkozik-e valaha még ilyen alkalom, mint amelyet most elszalasztottak! Ha a városban tartózkodnak, Totinak nem kell kirohannia értük, nem röppen el az orruk előtt, és most mérhetetlenül többet tudnának a repülőgépek titkairól, így csak Toti tud egyedül. Hiába mondja el, mit látott, ez nem olyan, mintha ők is részesek lettek volna ebben a nagy élményben. Félbe akarta hagyni töprengését, azonban hiába. Agya nem engedelmeskedett akaratainak.

- Ez így nem bolt! - dünnyögte pajtásai felé. - Máskor is történhetik valami, és mi megint későn halljuk meg! Változtatnunk kell a dolgon!

Gyuszi felkönyökölt a fűben.

- A telefonunkra gondolsz?

Anti megrázta a fejét.

- Gondoltam! De nincs elég huzalunk, és ha lenne is, nem érnék vele semmit. Az első nap felszedné az, akinek az útjába akad. Füstjeleket adni nem lehet, mert a városban tüzet rakni tilos, a zsebtükrös vetítésre pedig túl nagy a távolság. Talán... talán - folytatta összehúzott szemöldökkel - a morzezászló segíthetne a bajon. Távcsővel fölvehetnénk a jeleket, ha a Templomhegyről adnánk. De persze, erre meg kell tanítani előbb a fiúkat. Gyuszinak nem tetszett a terv.

- Ez sem egészen jó! - mondta kertelés nélkül. - Fárasztó folyton lesni valamit, és ehhez az kellene, hogy valaki mindig figyelje a Templomhegyet!

- Persze... eltaláltad! - hullott vissza a reménytelenségbe Anti. - Csak sejteném, hogy mi mást csinálhatnánk?!

A tanakodás annyira elővette, hogy tehernek érezte a társaságot. Fölcihelődött, elköszönt pajtásaitól, és magába mélyedve tovaballagott. Nem látott, nem hallott a nagy fejtörésben, és elmerültségében a városon kívül beverte orrát egy villanyoszlopba. Zavarodottan hőkölt hátra, a póznára csodálkozott, és tán tíz lépést rendesen ment a baleset után, de aztán menthetetlenül visszaesett előbbi alvajáró állapotába.

Közvetlen a kertjük kapuja előtt földbe gyökerezett a lába. Eszébe jutott a megoldás, oly egyszerű, kézenfekvő, hogy szinte nevetséges volt, miért is nem ötlött rá rögtön. Csak elő kellett vennie Aller Képes Családi Lapját - ott a megoldás!

Valósággal berobbant a kapun, és meg sem állt nagybátyja szerszamosbódéjáig.

Az elkövetkező izzó meleg délelőtt Boross Pistát csalogatta ki legkorábban a Strázsa-völgybe. Tett-vett, szöszmötölt a tanya körül, várva a többieket. Sehogy sem akaróztak megérkezni, és nagy sokára elunta a várakozást. Felfedezőútra indult a Tarzan-ösvényen a fák lombkoronájában.

Alighogy eltűnt a lombok közt, hívatlan vendéget kapott a tábor. A patakparti nádasból Mozola Bandi kecmergett elő. Már régen lapult rejték helyén, és most megbizonyosodva a veszélytelenségről, előmerészkedett, hogy alaposan szemügyre vegyen mindent.

Pista mindebből mit sem sejtett. Mozdulatlanul lapult egy faágon, és lesett le a levelek közt a bokrosba, ahol a tűző napfényen négy apró róka sütkérezett anyjuk társaságában a rókalyuk előtt.

Rókák nem orrontották meg a magasan fölöttük rejtőzködő fiút, viszont megéreztek a látogatót. A talaj menti levegőmozgás elverte hozzájuk Mozola szagát. Egyet-kettőt szimatoltak, aztán villámgyorsan tűntek el valamennyien a sötét rókalyukban. Megriadásuk fölkelte Pista figyelmét.

Valaki kószál a környéken!

Idegen!

Ha közéjük tartozna, már megadta volna az ismertetőjelet - és ez az elgondolás lezavarta a fáról. Árkon-bokron keresztül csúszott-mászott a tábor felé. Ám akár mint is vigyázott, csak vert némi zajt, és Mozola Rudi meghallotta a halk zörgést, ágropogást. Újra beloholt a nádasba.

Mire Pista a helyszínre ért, már a nádszálak mozgása is elült mögötte. Csak otthagya ott. Lábnymai árulkodtak volna kiáltóan, ha Pista össze nem téveszti saját nyomaival, így azonban hasztalan kutatott a sejdített idegen után, és végül is oda lyukadt ki, hogy rosszul következtetett.

Azért mégis türelmetlenül várta barátait. Kikíváncoztak belőle a meglesett rókácsaládról tapasztaltak. De egész délelőtt egyedül járta mondanivalójával az erdőt, mert senki sem érkezett ki a többiek közül.

A vezérkar Antinál fűrt-faragott valami különös, tükrökkel megtűzdelt szerszámon, a zöm pedig a városba érkezett

vándorcirkuszt bámulta kíváncsian.

Délután viszont Pista késett meg, és mire odaért, a megérkezetteket már a nyomkeresőjáték foglalta el. Egyedül Tótit találta a tanyahelyen, ő is éppen indulni készült az üldözött után. Pista csatlakozott hozzá. Jobbra-balra tekintgetve törtek át a bokroson, figyelmüket nem kerülte el semmi sem, és hamarosan meglelték a lerakott nyomokat. Már a dzsungelben követték a furfangos módon eldugott jelek mutatta ösvényt, amikor susogni-zörögni kezdett a nád, s egy füttyörésző rigó ijedten elhallgatott; Pista félbeszakította a rókakaland mesélését, és karon kapta Totit:

- Bizonyára a róka!... Erre jön! - lehelte a fülébe majdnem hangtalanul.

Nesztelenül hasaltak el a csapás menti fűbokrok alatt, lesve a mind közelebb hajlongó nádat. Még egy méter... azután az ösvényre ér a róka... Szétsapódott az utolsó nádréteg is, és elődugta képét Mozola Bandi.

Toti füttyülve szívta be a levegőt.

- Kém! - suttogta óvatosan. - Megfogjuk!

Mozola gyanútlanul haladt el mellettük. Felpattantak, és mire megmozdulhatott volna, fogoly volt. Nem is próbált védekezni.

- Szervusztok! - köszönt elfogóira nyugodtan.

- Semmi szervusz! - fortyant Toti. - Te Júdás! Csak nem te csavarogtál erre délelőtt is? Ne félj, lesz kapsz!

A tanyára cipelték. Útközben Pista állandóan fújta sípját. Gyülekező! A szétszéledtek egymás sarkát taposva csődültek össze. Pista indiántáncot ugrálva kiabált feléjük:

- Megfogtuk! Megfogtuk! - süvöltötte diadalmasan. - Kém! Kém!

Mozola beszélni akart, de nem hagyták szóhoz jutni. Aprószent nyomban a kiporolást ajánlotta, és egyöntetű helyesléssel készültek hozzá, hogy kiosszák Mozola Bandi porcióját. Ekkor újabb hivatlan vendég érkezett: Mozola Rudi. Bömbölt torka szakadtából, zápor módra potyogott a könnye.

- Mit akarsz, Pocok?! - kérdezte Aprószent mérgesen. - Talán te is kém vagy?!

- Nem én - szipogott Rudi. - Brühühü... és Bandi sem az... Ne verjétek meg... Mindenki minket bánt, pedig csak vissza szeretnénk lépni hozzátok!

A gyerekek tanácstalanul néztek össze. Viszketett a tenyerük nagyon, de hátha igazat mond Mozola Rudi, és valóban nem kémkedtek. A két nap előtti események valószínűvé tették elbeszélésüket. A Csapat pusmogva tanácskozott, aztán Laci kihirdette a határozatot:

- Hát jó! Nem bántunk benneteket. Csak összekötözzük kezeteiket-lábatokat, hogy el ne szökhessetek. Mindjárt elküldünk Gyusziért meg Antiért, döntsenek ők, mi legyen veletek.

Fához kötötték mindkettőjüket. Szájukat, bár igen csábító volt az alkalom, nem tömték be.

- Úgysem mernek ordítani! - utasította vissza Laci megvetően Gömböc ajánlatát.

Aprószent odapóckolódott a testvérek elé.

- Tudjátok-e, hol vagytok? - acsarkodott. - A kínzó-cölöpön... A kín-zó-cö-lö-pön...

Azon nyomban meg is kezdte a kínzást. A két Mozola lába elé telepedett, és csámcsogva falta uzsonnáját.

- Éhesek vagytok, mi? ... - gúnyolódott. - Ízlenék egy kis jó falat? Nesztek, vegyétek el... - nyújtotta feléjük vajjas kenyerét.

Közben Lusi elszellett, hogy akár a föld alól is előteremtse a hiányzó pajtásokat. Hamarabb célhoz ért, mintsem vélte. A hegytetőn találkozott a négytagú társasággal. Furcsa holmi nyomta a vállukat: háromlábú fényképezőállványhoz hasonló valami, csavarokkal meg széles, kétágú rézvillákkal teletűzdelt lécköteg.

Annyira ráfelejtkezett a titokzatos szerszámokra, hogy két szóval elmondta az eseményt, amelyről káprázatos előadást óhajtott tartani:

- Megcsíptük Mozoláéket!

Anti a hírre majdnem földre ejtette a cókókot. Ismerni vélte barátait, akár a saját tenyerét, és úgy hitte, hogy tudja a folytatást is; elcsepelték a két gyereket, akár az érett búzát. Mert kidőlné a világ a sarkából, ha nem verekednének unos-untalan!

Felpaprikázódva hagyta faképnél társait. Toronyiránt csörtetett le a lejtőn, kockára téve saját teste meg a szorongatott csomagban rejlő tükrök épségét. Elhatározta, hogy irgalmatlanul megmossa a verekedők fejét.

Zihálva száguldott a csöndesen eddegélők közé.

- Miért bántottátok őket?!

- Eszünk ágában sem volt! - felelték kórusban, tele szájjal.

- Hát akkor?... - mutatott a két gyereket fához szorító kötélgyűrűre.

- Ne félj, nem törik csontjuk - vigyorgott Laci. Nem ülhattünk a gyomrukra, másként viszont nyilván meglógtak volna.

Anti nagy nehezen lecsillapodott. Eloldotta a foglyokat, és várta, hogy beszéljenek. Hamar megjött a szavuk. Rudi újból bömbölni kezdett, Bandi pedig földnek szegzett fejjel elhadarta mondókáját.

- Összevesztünk Liptákkal... Megbántuk, hogy kiléptünk a Csapatból. Szeretnénk visszajönni hozzátok!

A fiúk fölzúdultak:

- Hát még mit nem?! - rikoltott Nagy Joskó. - Mik vagyunk? Használt ruha talán? Ha jólesik, leteszem; ha úgy tetszik, fölveszem? Előbb Szepi, most meg ti? Árulókra nincs szükségünk!

Anti elhallgattatta őket.

- Jöhettek - mondta röviden a két Mozolának. Nem tette szóvá a verekedéseket, nem hányt a szemükre semmit.

Mozola Bandit megzavarta ez a sima elintézés. Sután bámult régi pajtásaira. Várta, hogy megint fölfortyanjanak, és letorkolják Antit. De kisebb gondjuk is nagyobb volt ennél. Gyuszit körülfogva, kíváncsian nyújtogatták nyakukat a

titokzatos masinák felé.

Az állványokon tenyérnyi széles lécszerűek feküdt, két végén rézvillákba erősített tengelyük körül forgó tükrök.

Bandiban is fölébredt az érdeklődés. Szelesen megrázta Anti kezét, és öccsével együtt a többiek mellé ódalgot.

Fogalmak sem volt, mire szolgálnak a készülékek, csak tapogatták, szemlélgették, mint a szokatlan holmit szokás. Mire eszükbe jutott, hogy megkérdezzék, micsoda is, a közjük furakodó Anti kiejtette a varázsszót:

- Naptávíró!

Eleven kérdőjellel változtak valamennyien. Anti nem késett a magyarázattal. Elmondta apróra a készülék minden csínját-bínját, azt is, hogyan kell kezelni. A lenyugvó nap utolsó sugarainál még ki is próbálták.

- Hát ezt holnap folytatjuk, ugye? - kérdezte Laci követelően, és már fújta is, hogyan képzeli. - Egy csapat a Templomhegyen, egy idekűn, és addig gyakorlatozunk, míg nem megy, mint a vízfolyás. Azt mondom hát, válogassuk össze most a csapatokat.

Anti Aprószentet, Rózsit, Lusit meg a biztonság okáért a két Mozolát sorozta a saját különítményébe, és vizsgát rögtönzött velük. Darálták a morzét, hogy öröm volt hallgatni.

Csillaghunyorgáskor szedelőzködtek föl, hogy alapos alvással készüljenek a nagy eseményre. Menet, mint mindennap, beköszöntöttek Ambró bácsihoz. Az öreg a gunyhója előtti padkán szortyogtatta pipáját. Szokatlanul jókedvű volt. Kétszer is nyitotta száját, lerítt arcáról, hogy mondani akart valamit, de meggondolta. A hallótávol határán jártak már, amikor mégis utánuk kiáltott:

- Nagy esemény leszen ma éjszaka!

XII. FEJEZET

Ambró bácsit szerencsétlenség éri, és a naptávíró hasznosnak bizonyul

Anti reggel alaposan felhasználta az időt, amíg állomáshelyük felé poroszkáltak.

- Felváltva gyakorolunk majd két csoportban - fejtette ki. - A készülék mellé ugyanis három ember szükséges. Az első a távítót kezeli, a másik olvassa az átelleni állomás jeleit, a harmadik a szöveget írja.

Fönn a szakadék szélén eszükbe jutott Ambró bácsi jóslata a nagy eseményről, és kitértek a gunyhóhoz. Üresen találták. Ajtaja tárva-nyitva volt, de az öreget nem lelték sehol. Az ágyon látszott, hogy senki sem aludt benne éjszaka, és az este szedett gyümölcs is puttonyban várta, hogy piacra vigyék. Leültek, várakoztak, és csak akkor cihelődtek föl ismét, amikor nagy sokára sem került elő az öreg.

Túl a szakadékon, az Anti előtt ismeretlen tájon Rózsi vette át a vezetést. Vad bozóton törtettek keresztül, hihetetlenül sűrű erdőn. Keresgélni kellett a rést, ahol továbbjuthattak.

A hegyoldal mind meredekebben emelkedett. Néha két lépést haladtak előre, ötöt csúsztak hátra a síkos avaron.

Mire a hegytetőre veckelődtek, verejtékben áztak. A csúcson kellemetlen meglepetés várt rájuk. Lenn a völgyben szellő sem rezdült, ott fönn ellenben vad északi szél dudált. Majdnem lesodorta őket.

Anti dühöngött.

Lehetetlenség fölállítani a készüléket, hiszen ledönti a szél, vagy a tükröket mozgatja majd annyira, hogy a fény állandóan remeg, és a másik állomás képtelen lesz venni a jeleket.

Szerencsére a hegy Andrásfalvára tekintő oldalán üstszerű bemélyedést találtak, ahonnan szabad kilátás nyílt, viszont a szélnek legföljebb a leheletét érezték. Gyorsan odahúzódtak.

Alapos messzeségben vagy két óra járásnyira feküdt a város. A Templomhegy, ahová adniuk kellett, felkiáltójelként emelkedett ki a házak tömkelegéből. Úgy tetszett, mintha a templomot a háztetőkre építették volna. Káprázatos kilátás tárult eléjük. Alant, a hegy lábánál olvadt bele a dombos vidék az Alföldbe, és túl a nyárfákkal szegett, vízenyős síkságon, messze a láthatár szélén Pest kékes tömege ködlött eléjük. Ha a többiek nem sürgetik, Anti sokáig elgyönyörködött volna a tájban, így azonban elkérte Aprószenttől a távcsövet. A nagyszerű jószág közvetlen közelre hozta a város képét.

A templomtorony velük szemközt levő oldalán ör gubbasztott a tűző napon. Előtte az üzemkész heliográf. A többiek néhány lépéssel odébb futballozással ütötték agyon a várakozást. Anti félrehúzta szája sarkát.

- Rögtön megugrasztlak benneteket! - füttyentett.

A készülék mellé guggolt, és úgy igyekezett beállítani, hogy a fénysugár lehetőleg a figyelő szeme közé csapódjék. Hosszan célozgatott a fonálkereszttel, majd a kereső tükrökhöz nyúlt, hogy befogja a napsugarat. Erre azonban nem került sor.

Rózsi rázta meg a vállát.

- Te! - riadt rá. - Egy ember fekszik a Csurgónál... Azt hiszem, nem is él!

Anti a kisasszony szokott beugratásainak hitte, és vállrándítással felelt rá. Ámde a Rózsi szeméből áradó rémület ijesztő valóságról tanúskodott.

Érezte, hogy arcából eltűnik a vér ...

Halott?!

Meg akarta kérdezni, merre van az a Csurgó, de a bejelentést követő döbbenetes csöndet máris futó léptek zaja verte fel. Nyomukba szegődött. Rózsi mellette talpalt, és lélegzetével együtt szakadoztak belőle a részletek:

- Víz! Akartam inni... a sziklánál lenéztem... lenn fekszik valaki... Gondoltam, lemegeyek... de aztán rájöttem... jobb, ha hívlak benneteket.

A hegytető túlnani oldala meredek sziklafalba futott. Tövében csörgedezett a forrás, a Csurgó. Hasra vágódva kémleltek a mélységbe. Ott hevert a bokrok között valaki mozdulatlanul, arccal a földön. Szakadt gúnyája alól kivilágolt

fehér inge.

Anti tölcserít formált tenyeréből, és tele tüdőből lekiáltott:

- Hahóóó! Bácsi!

Csupán a visszhang verte vissza öblösen a kiáltást.

- Hahóóó! Bááácsi! Szédülő fejjel tápáskodtak föl.

- Gyertünk le! - indítványozta Lusi meg Anti egyszerre. Féllelésnyire csapás kígyózott a hegyoldalban. Tipegve is kockázatos volt rajta a járás, ők ellenben száguldottak. A völgyben azonban minden lépés, amely közelebb vitte őket a baj helyére, elvett valami keveset gyorsaságukból. Lelohadt kíváncsiságuk, helyette iszonyodás borzongott végig hátukon. Némóság telepedett rájuk, mintha fűszál csiklandozta, kaparászta volna belülről a torkukat. Valaki talán meghalt ebben a gyönyörűsége erdőben! Legszívesebben visszafordultak és hanyatt-homlok rohantak volna az első házig, hogy felnőtt embert küldjenek maguk helyett.

Csak Antinak nem forgott ilyesmi az eszében, csak az ő lépése nem lassúdott. A tengerészéletben beléje nevelt fegyelem működött benne gépiesen. Összeszorított ököllel, egyenletes futással gyűrte le a kapaszkodót, követői még felét sem tették meg a távolságnak, amikor ő már az ember mellett térdelt. Arcára pillantva, döbbenet kapta föl a fejét.

- Gyorsan! - süvöltött, hangja meg-megcsuklott az izgalomtól.

A hívó szó visszaadta a gyerekek bátorágát, egymást túlszárnyalva törtettek előre.

- Ambró bácsi! - bólintott Anti az odaérkezőkre. - Még lélegzik. Azt hiszem, lezuhant a szikláról... Segítsetek!

Óvatos kézzel fordították hanyatt. Arcát alvadt vér borította, ruháján is vérfoltok sötétlettek. Nem volt egy centiméternyi ép felület az öreg arcán. Csúf zúzódások rakásra. A csontjai? Tán egy darab sem maradt épen.

Bal lábát, karját fakéreggel, nadrágszíjjal sínbe rögzítették, ahogy a vöröskeresztes tanfolyamon tanulták az iskolában. Ezzel azonban csődöt is mondott a tudományuk. Tudták, alig pislákolhat élet az öregben, mert akárhogy forgatták, meg sem rebbent a szeme. Ha orvos nem veszi kézbe a dolgot, hamarosan búcsút inthet ennek a szép világnak - gyanították valamennyien.

Készek is voltak egyfuttában megtenni az utat a doktorért. De hát két óra oda, kettő vissza, testvérek közt is négy... és addig?

Ismét Antinak váltott leggyorsabban az esze.

- A táviró!

Lusit küldte, mivel ő értett legjobban a morzéhoz, hogy üzenjen a heliográfal Gyusziéknak: kerítsenek lóhalálában orvost, és hozzák a gunyhóhoz. A többiekkel meg nekilátott, hogy vastag gallyból madzaggal, zsebkendővel valami hordágyfélélet tákoljon össze.

Gyusziék, mihelyt Anti osztaga a távozás mezejére lépett, rögtön fölszerelték a készüléket, őrséget raktak melléje, azzal nyugodt lélekkel mentek labdázni. Csak nem üldögélnek órák hosszat tétlenül?

Az őrség - Szepi - elbúsultan dőlt a forró templomfalnak. Vágyóan pislogott a játzókra, aztán a nagy melegben elbóbiskolt. Egyre halkabban hallotta a zivajgt, tán el is aludt. Arra riadt, hogy tűrhetetlenül erős fény tűz félig lezárt pillájára. Gyors mozdulattal megdörzsölte, majd tágra nyitotta a szemét, hogy azon nyomban becsukja megint.

Ökölnyi csillag villogott vakítóan a Csurgó oldalán, és sziporkázó fényét egyenesen az ő szeme közé szórta. Felordított:

- Jön! Jön!

Meg akarta mondani, mi az, ami jön, ám a váratlan élmény annyira meglepte, hogy hiába kereste rá a kifejezést. A csillag kihunytt, majd pillanatra újból fellobogott aranyló fénye.

Szepi tagolatlan kiáltozására félbeszakadt a játék. A toronyhoz siettek, de semmi különös sem tapasztaltak, bár Gömböc bámész arccal meredt a hegyek irányába.

- Mi az? Beszélj már! - ösztökölte Gyuszi a némaságba burkolódzó gyereket.

- Fény! Szinte megvakultam... - hebegte el az újságot Szepi. - Sohasem láttam ilyen gyönyörűt!

Hat szempár leste, kereste a fényjelet, persze nyomát sem lelte. Lusi nagy siettében elfordította a vetítőtükört, és verejtékezve bajlódott újbóli beirányzásán.

- Gömböc, te hulló csillagot láthattál! - jelentette ki mély meggyőződéssel Toti.

Szepi égre-földre esküdözött, hogy csakugyan látta a felvillanó fényt. Nem hittek neki. Kisütötték, bizonyára elaludt, és álmodta az egészet. Végül önmaga is elhitte, hogy álmokkép volt csupán.

Sarkon fordultak, hogy folytassák a labdarugdosást. Abban a pillanatban Gömböc felüvöltött, akár a sebzett oroszlán:

- Visszajött!

Roppant kavarodás támadt, valamennyien egyszerre fordultak meg, ki jobbra, ki balra, mindenütt akadt fölösleges, gáncsot vető láb!

Valóban! Metsző élességgel hidalta át a nyolc kilométeres távot a szikrázó fénynyaláb.

Kerekre nyitott szemmel, szájjal hüledeztek a különös tüneményen.

- Nna! Mit mondtam!? - kérkedett Gömböc kielégített önérzettel.

Az osztag lenyűgözötten állt, lábuk szinte a földbe gyökeredett. Szemhunyas múltán feloldódott a feszültség, és egyszerre ugrottak a készülékhez.

Az egyöntetűség gyászos következménnyel járt.

Gyuszi megbotolva Toti lábában, elbukott. Egyenesen a heliográfak szédült. Szerencsére volt annyi lélekjelenléte, hogy ellökte maga elől, különben pozdorjává törött volna az egész. A készüléket Laci röptében kapta el, és ezért a tükör megmenekült, hanem az állvány egyik lába, amelyre Gyuszi, hátán Totival, keresztben rázuhant,, gyászos reccsenéssel

kettéropant.

A csurgói állomás pedig, szaporán küldözgette a hívó jelet. Gyuszi kinverejtékezve próbálta spárga és a jó ég tudja, honnan előkerített deszkadarabok segítségével az állványt használható állapotba tenni. Fél szemét a javítgatáson tartotta, a másikkal meg Antiék készülékét leste. Ott a messzeségben-már félbeszakították az adást, és a fény rebbenés nélkül sziporkázott. Végre-valahára a kettétörött láb megint egésznek bizonyult. Gondosan beállítva a távirót, Gyuszi kiengedte a fényt.

Lusi ezalatt a haját tépte kétségbeesésében. Emberélet függött a távirattól, és előbb ő vesztegeti a perceket, most meg a templomhegyi állomás. Nem tudta elképzelni, mi lehet odaát, és még csak meg sem nézhette, mert a látcsövet Aprószent magával cipelte.

Az óráját leste, és türelmetlenkedett, hogy miért jár olyan lassan. Végtelenül hosszúnak rémlett a kínzó várakozás. Nem ámuldozott a fellobogó fényen. Elfödte a tükröt, és ütemesen zárta-nyitotta sapkájával az utat a sugár előtt. Babusgató gondossággal adta le a szöveget, valódi távirati stílusban:

- Or-vost-a-zon-nal-Ambró-guny-hó-hoz... Gyusziék fénye zavarodottan rebtent meg, összevissza cikázott. Rövid tétovázás után furcsa mondatot tagolt a táviró:

- Mi-cso-da?

Lusi türelmetlenül ismételt. Végre jött a szabályszerű válasz:

- Meg-ér-tet-tem... Vissz-szük!

Mást is akartak még mondani, pont, vonás reppent, de Lusi ügyet sem vetett rá. Felnyalábolta a masinát, és hátraarcot csinált.

- Mehetünk! - tutult le a meredek széléről.

A négy fiú gyöngéden emelte a rögtönzött hordágyat, és vontatott lépésben indultak meg terhükkel. Súlyos feladat várt rájuk. A gidres-gödrös, göröngyös vidéken elkerülni minden akadályt; meredeken föl, lejtőn le, összehangolt léptekkel, zökkenő nélkül menni. Akármilyen sovány, könnyű testű volt is az öreg Ambró, az út hossza ólomteherrel tetézte a hordágyat. Váltani lehetetlen volt. Rózsai annyi holmit cipelt, hogy egy teve is roskadozott volna alatta, s Lusinak szintén kijutott a jóból. Letenni, fölemelni, mindannyiszor újabb fájdalommal tetézni a sebesült kínját, embertelenség lett volna.

Így hát vitték zokszó nélkül, ajakharapva, de egyvégtiben. Azt hitték, többől szakad ki csuklójuk, később már nem éreztek semmit, mert elhalt a karjuk. Összeszorított foggal mentek, még az ütemet sem tévesztették el. Tudták, haza kell érniük - és elviselték.

Mikor a Strázsa-völgy peremére kapaszkodtak, megpillantották a segélycsapatot. Akkor kanyarodtak ki a városból egy autón.

A sebesültszállítók fél perccel a segélyt hozók előtt értek a gunyhóhoz. Éppen hogy letették a hordágyat a viskó előtti gyepre. Szusszanásra már nem futotta a pihenő, az ösvényszéli vadrózsabokrok közül előbukkant a segítség. A környék közismert doktora, Weisz bácsi, aki annak idején a pataki csata hőseinek bőrét foltozta össze, nem győzte a lépést szaporáztatni.

- Lassabban a testtel, gyerekek - dörmögött, amikor vezetői faképnél hagyták. A gyerekeket szorongás hajtotta, fütötte; a bizonytalanság afelől, hogy mi történt, kinek esett közülünk baja.

Nem is titkolták, mennyire fellélegeztek, amikor kiderült, hogy Ambró bácsi a szenvedő fél.

A beteget vizsgáló doktor homlokráncoló komolysága azonban eltörölte arcukról a megkönnyebbülést. Éppen olyan riadtan kalapált fel szívük, mintha közülük való feküdt volna a hordágyon.

Sokáig tartott a vizsgálat. A doktor végül leütötte egy csöppnyi üvegfiola nyakát, és tartalmát Ambró bácsi karjába fecskendezte. Aztán választ adott a köréje sereglők kérdésére:

- Nincs ennek egy ép porcikája, gyerekek! Megél-e? Nem tudom! Szállítani lehetetlen, mert esetleg éppen akkor hal meg. Ha mozdulatlanul fekszik, ha vigyáznak rá, ápolják, őrzik gondosan, a természet csodát tehet... Sajna, látom, egyszál maga él, senkije sincs.

Földnek szegzett fejjel hallgatták, egyiküknek-másikuknak könny csordult a pillája alól. Azonban arra a megállapításra, hogy Ambrónak senkije sincs, ugyanazon gondolat ébredt mindannyiukban.

Rózsai mondta ki leghamarabb:

- Van! Itt vagyunk mi! Ha eddig hoztuk, most sem hagyjuk el!

A doktor ellenvetéssel hozakodott elő:

- Szép, szép! De éjjel-nappal itt kell silbakolni. Mit szólnak majd a születeik?

- Azt csak bízza ránk a doktor bácsi! - felelt habozás nélkül a kislány.

XIII. FEJEZET

A gyerekek kezükbe veszik Ambró bácsi sorsának intézését

A doktor jóslata a szülőkről teljesült. Otthon kételkedve hallgatták a lelkendezve előadott történetet. A sok szép szó, könyörgés, a doktor bácsi tanúságtétele mégis javukra billentette a mérleget. Megkapták az engedelmet.

Akkora hévvel fogtak hozzá, akár egykor a keresztes lovagok a szentföldi hadjárathoz. De alighogy elindultak, meg is akadtak. Kanalas orvosságot rendelt a doktor meg valami port is, és Laci tétován nézegette tenyerén a receptet a gyülekezőhelyen, Vadászyék udvarán.

- Honnan veszünk pénzt? - töprengett fennszóval, és ékesszólón kifordította üres zsebét.

Rózsai összeharapta száját.

- Várj! - vetette oda hirtelen, és befordult a lakásba. Perselymalacával tért vissza, csöpp sóhajjal rátekintett, aztán kemény mozdulattal a földhöz vágta.

Mire a cserepek közül kiszedegette vagyunkáját, egyedül maradt. A fiúk elosontak mellőle. Tenyerébe hajtott fejfel számolgatta a filléreket kétszer, háromszor is, de sehogy sem akart megszaporodni az egy pengő tíz fillér.

- Kevés, nagyon kevés! - búslakodott hangosan. Ebből még az orvosságra sem futja, nemhogy lázmérőre! - és pénzszerzési módokon töprengve üldögélt tovább is a konyhaküszöbön.

Egyszerre csak elébe toppant Boross Pista, és szoknyájába szórt egy csomó aprópénzt.

- Ne haragudj, de nincs többem! - mondta mentegetődzve, és mire Rózsi felelhetett volna, újabb összeggel gyarapodott az orvosságra. Lusi hozta el a magáét.

És a többiek is mind odaadták garaskáikat. Csengve-bongva halmozódott Rózsi előtt a sok tíz-húsz filléres pénzdarab. Legvégül Laci futott be. Három kerek pengőt nyújtott át a kislánynak.

- Eladtam a bélyegkatalógusomat! - mondta könnyedén. Rózsi nem vezette félre vígságával. A kisleány tudta, hogy Laci a legnagyobb kincsétől vált meg, és azzal is tisztában volt, hogy az összegyűlt pénz pajtásai mindegyikét valamilyen remény megvalósulásától fosztja meg. Új futball-laszt, bélyegalbum, légpuska, ezernyi más álmot foszlott szerte ezekkel az önként felajánlott fillérekkel. Meghatottan nyelt egyet.

- Jó, hogy viszonylag takarékosak vagytok! - mondta szeretettel, könnygyanús hangon. - És most menjünk a patikába!...

Elkészítették a gyógyszert, és szinte diadalmenetben vitték betegükhöz. Anti és Gyuszi strázsáltak hűségesen az ágya mellett, változtatták a borogatást láztól izzó homlokán, a behangzó riadal tudatta velük, hogy pajtásaik útja sikerrel járt, kiharcolták az engedélyt. Nem kerekedtek táncra. Természetesnek vették, el sem képzelték volna másként. Ambró bácsinak segítségre van szüksége, és szerte a földön ők az egyedüliek, akiktől elvárhatja ezt a segítséget.

Az öreg néha, pillanatokra magához tért, és egy ilyen időközben Rózsi beléje diktálta a lázcsillapítót. Miután teljesítette a lelkére kötött parancsolatot, fölébredt benne a gazdasszony, és alaposan körülnézett a viskóban. Járt ugyan már itt számtalanszor, de azelőtt kisebb gondja is nagyobb volt, semmint azzal törődjék, vajon tiszta-e Ambró bácsi törülközője, vagy egyáltalán van-e ilyesmi a házban. De most, hogy a gazda tehetetlenül - keze-lába, dereka gipszkötésben - hevert ágyán, kötelességének tartotta a háza tája gondviselését.

Bizony, az öreg Ambró megette a kenyere javát, sem ereje, sem módja nem volt hozzá, hogy sokat bajmoldjék olyan apró-cseprő dolgokkal, mint a meszelés vagy a portörlet.

A szoba, Isten a megmondhatója, mióta áhítózott a seprű után. Rózsi rögtön tűvé tette a közeli környéket érte. Bekukkantott minden zugba, a seprűt ugyan nem lelte meg, ellenben amit látott, az arra az elhatározásra készítette, hogy a közeljövőben óriási arányú nagytakarítást rendezzen. Utóvégre túrhetetlen, hogy a lakószoba százlábúak meg pókok tanyája legyen.

Körútja végén a házikó mögé ragasztott, nyári konyhának nevezett fészert alatti ráakadt egy szálnalmas seprűroncsra. Vesszőből kötötték valamikor, egykori lényére azonban már csak a nyélen szomorkodó néhány ágcsont emlékeztetett. Erről a szanaszét heverő, kormos, zsíros edényekre villant Rózsi tekintete. A látvány betetőzte tapasztalatait. Haladék nélkül tüzet rakott a viharvert üstházba, az üstöt telehordta vízzel, amikor pedig buzogva forni kezdett, kiadta a lézengőknek a rendeletet:

- Hajrá! Edénysúrolás!

Mire nekigyürköztek, elkészítette a hamulúgot, aztán maga is forrázott, súrolt, törölgetett. Késsel vakargatták a szurokká égett kormot a fazekakról, nyakig-fülig maszatosak lettek, viszont az eredmény ragyogó volt. Fénylett, csillogott a sok tiszta holmi, akár az otthoni. Elégedetten akasztgatta a gerendába vert horgokra. Matatott volna még a konyhán, de az idehangzó izgatott moraj, suttogás előre készítette. A kiérdemesült mosogató legények kézzel-lábbal tiltakozva magyaráztak a bátyjának meg Antinak.

- Elment a sütnivalótok, hogy cécót rendeztek itt?! - dobbant Rózsi közéjük.

- Persze! - izgágáskodott tovább Aprószent. - Mert Gyuszi és Anti mindent maguk akarnak csinálni. Azt mondják, menjünk haza, ők ketten maradnak itt éjszakára.

- Szamár vagy! - torkolta le Rózsi. - Én is hazamegyek. Ha itt silbakolunk, ahányan vagyunk, holnap nem ér a dolgunk hajtófát sem. Pedig lesz elég, arról biztosíthatlak. Rád kerül még az éjszakázásban a sor, ne félj!

Rá is került. Addig kötötte az ebet a karóhoz, amíg végül is kinnmaradt.

Rózsi este még egyszer kiballagott a gunyhóhoz. Takarót, párnát cipelt a három gyereknek, hogy legyen mire hajtaniuk éjjel a fejüket. Ennivalóról, borszeszfőzőről is gondoskodott, hiszen hosszú az éjszaka, egy-két falat, a bögre tea bizonyára elkel majd. Fület sarlózott derékaljnak, megvetette fekvőhelyüket az udvaron álló vén gesztenyefa alatt, aztán eltűnt a virágillatos nyári est homályában. Nótázása mind halkabban csengett, nemsokára beleolvadt az alkony számtalan neszébe.

Az ég sötétedésével együtt halkultak a hangok, mire sorra kigyúltak a csillagok, mélységesen aludt a világ, csupán a tücskök cincogták hegedűjükön az altatódalt. Életükben először hatotta meg őket az erdei éjszaka sejtelmes csendje.

Laci sem tudott aludni otthon. Az ablakpárkányra könyökölt, és elnézett a Strázsa-völgy felé, arra, ahol a sötétben Ambró bácsi gunyhója rejtőzött. Már lefeküdt és az ébresztőórát is beigazította, hogy éppen egy óra múlva felébressze álmából. Megbeszélte Antiékkal, hogy minden órában fölkel, kipislant az ablakon, és ha fényjeleket lát, akkor a doktor bácsi utasítása szerint érte rohan. De mégsem feküdt le; belefelejtkezett az éjszakába.

Az éjszakai szél neszezése a betegápolókat figyelmeztette kötelességükre. Lámpát gyújtottak, kicserélték az átforrósodott vizes borogatást.

Múltak az órák. Éjfél körül fellobbant a borszeszfőző kékes lángja a teasedény alatt. Ettek-ittak keveset, beszélgettek halkán.

Gyuszi egyszerre mélyet ásított.

- No, így elalszunk - dűnyögte Antihoz címezve a szót. - Mesélj valamit! Mondjuk: a tengerről. Mert hát mi csak filmről ismerjük... te meg... Ne kérsd magad! Hiszen hajósinas vagy!

- Istenem - mondta Anti, és valahová messze elnézett, mintha máris a háborgó hullámokat látná valahol az óceán messzeségében. - A tengerről? Akkor hétszámra beszélhetnék, s nem érnék a végére!

Aprószent belevágott:

- Azt a deck-boyságot fuvolázd. Aszondom: milyen az? Vadászy szótlanul bólogatott.

A szőke "hajósinas" hátrasodorta szemébe lógó haját.

- Nem lakodalom, annyi szent! No de már szerencsére nem tart sokáig. Egy év múlva, ha minden igaz, "könnyű" matróz, másodosztályú tengerész leszek, de még le kell tennem a vizsgát.

- Vizsgát? - hitetlenkedett Aprószent. - Mint az iskolában?

- Sokkal szigorúbbat. Hajózási ismeretekből meg minden másból.

- Előlről kezd - térítette vissza Vadászy röviden az kalandozásból.

- Hát az úgy történt, hogy a múlt nyáron, amikor éppen tizennégy éves tettem, és éppen Marseille-be érkeztem, hogy behajózzak, mert a cargo ott állt horgonyon, a kapitány, mármint az öreg, akarom mondani az apám, nyakon ragadott, és meg sem állt velem a révkapitányságig. Aki nem tudja, ez a kikötőparancsnokság. Aztán így szólt egy sok aranysávos valakihez:

- "Captain - s ezt franciául mondta -, s'il vous plait, ennek a süvölvénynek tengerészkönyv kellene! Már állományba vettük!"

Aztán ripsz-ropsz, szörnyű sokat kérdeztek tőlem meg az atyámtól, pecsétet nyomtak ide meg oda, s végül a markomba adták a munkakönyvem, és még azt is mondták: sok szerencsét!

Anti nagyot sóhajtott:

- És már többé nem voltam a "kapitány fia", mint azelőtt, csak a szabad időmben!

Aprószent értetlenül felhőkölt:

- Mi?... Kitagadott az apád?

- Jaj, te lüké pék! - viszonzta a közbeszólást Anti.

- A hajó fedélzetén senki sem élhet munkátlanul, ha elmúlt tizennégy éves, hacsak nem utas! A cargón dolgozni kell!

Dobos Ferkaszt azonban tovább ösztökélte a kíváncsiság.

- És kormányoztál is? - faggatódzott felvillanyozva, Hű, ez csoda klafa lehetett!

- Istenkém, de kis fafej vagy! Az a kormányos dolga!

- Elmerengett. - Majd ha tizennyolc éves leszek, és a kapitány vizsgára enged!

- De most még hajósinas a neved, mi? - pontosította Anti helyzetét Vadászy.

- Az!

- Akkor ezt mondd!

- Mondom: súrolom a fedélzetet, verem a rozsdát, festem az árbocot, kukta vagyok a konyhán, és... - Anti arca erős fíntorba torzult - és pucolom a vécéket! A vécéket!...

Aprószentből egyszerre kipukkant a hangos vihogás:

- Újjé!... Mint a Süket Zsiga a városban! A "hajósinas" elkomorodva végigmérte.

- Te szárazföldi patkány! - válaszolta dühösen, sértett tengerészönérettel. - Mit értesz te a hajózáshoz?!

Koppanás hallatszott. Gyuszi feje az asztalra csuklott, és tengeri érdekességek ide vagy oda, orvul elnyomta az álom. Aprószent is laposakat pislogott.

- Mm-möm-möm - mormogott valamit érthetetlenül. Persze... persze!

A tengeri élet hirtelen az éjszakába süllyedt, mint egy vízzel telt roncsajó.

Anti fölkel az asztal mellől, átkarolta Aprószentet, és félig vitte, félig támogatta a szénával töltött priccsig. Lehúzta cipőjét, és gondosan betakarogatta a máris mélyen alvó, szuszogó gyereket.

Gyulára ott az asztal mellett borított takarót. Őt úgysem lehet ágyba tessékelní! - aztán tenyerébe hajtott fejfel könyvébe mélyedt. Olvasta a "Vörös kalóz" viselt dolgait. Megszokta a fedélzeten az éjszakai szolgálatot, és a betűket falva is fülelt minden suhanásnyi neszezésre.

Gyuszi szeméből a hajnali harmat borzongató levegője ütötte ki az álmot. Rosszkedvűen ébredt, dereka meggémberegett az asztal melletti kényelmetlen gubbasztástól. Dühösen morgott a foga közt, miért hagyta Anti elaludni, azzal elcsörtetett a völgyi patakhoz, hogy jéghideg vízzel kúrálja ki derékgörcsét.

A fürdéstől felfrissülten, farkaséhesen kaptatott vissza. Szörnyen csábította a kínálkozó alkalom, életre dögönyözni a kását fújó Ferkaszt, elvégre virrasztani maradt itt. Rövid tusakodás után békén hagyta mégis. A sülő szalonna illata úgyis kiugrasztja majd fészkeből.

Serényen apróra darabolt néhány száraz faágat, inkább csak a mozgás kedvéért. Szellős öltözéke, az úszónadrág, vajmi kevés védelmet nyújtott a napkeleti szellő csipése ellen, és a szapora munka jóleső meleget kergetett végig testén.

A készülő reggeli szaga azután nemcsak Aprószentet csalogatta a tűzhely mellé, hanem odaódalgott a ház őrzője, a fekete bundás, meghatározhatatlan fajú Sipszi is.

Alig telepedtek le hármacskán - nem számítva a kutyát - a harapnivaló mellé, Sipszi félbeszakította mohó habzsolását, és kaffogva rontott el. Idegent jelzett, Gömböc futott be.

Gyulában gyanú ébredt, hogy Gömböcöt is a szalonna szaga csalta oda ilyen pogányul korán. Tévedett! Szepi csak egy volt a sok közül, vele egész karaván. Vödör, szappan, zsákrongy volt a teher: tisztogatási eszközök légiószámra, a sereghajtónak Rózsi bizonyult, irdatlan nagy seprűvel.

A következő negyedórán pedig kezdetét vette a földindulás. Rózsi meggyőződött róla, hogy Ambró bácsi még se nem lát, se nem hall, majd az ágy híján kirámoltatta az egész szobát.

Csak a négy, csupasz fal maradt.

Laci pókhálózott, Lusi üvegcséréppel kevert gipsszel tömkölte az egérlyukakat, ömlött a lúg, harsogtak a bútoron, a padlón a kefék; Nagy Joskó tenyeréről a szóda lemarta a bőrt, Gömböc egy kanna forró vízzel hasra esett, Toti úgy vélte, hogy petróleumot szaglik a világ, Gyuszi, Anti fogta a fejét, Rózsi hol mérgeződött, hol meg nevetett, de az eredmény...

A doktor bácsi csodálkozásában majd hanyatt esett. Kinyílt az ablakok piszokhályogos szeme, a padlón akár enni lehetett volna, a bútor megifjodott.

A legnagyobb dicséret szaladt ki száján, ami tőle telhetett:

- Hm!

A gyerekek nagyot nőttek szemében. Az asztalon csoportosított orvosságosüvegek láttán rájuk förmedt:

- Miből vettétek?

- Összeadtuk! - világosította fel Rózsi húzódozva.

- Ha fogytán lesz, szóljatok nekem - rázta a doktor mérgesen kecskeszakállát, miközben magában dohogott. - No nézd, lefőz a sok mihaszna!

Ambró bácsi állapotán sokatmondóan csóválta a fejét.

- Nem javult, nem is rosszabbodott, csak később válik el, mi lesz - dünnyögte elégedetlenül.

Másnap is változatlan volt a helyzet. Harmadnap reggel az öreg láza rohamosan emelkedett. Szaladtak volna a doktorért, hanem ő szinte szellemszerűen megjelent. Sokáig időzött az ágy mellett, amikor mennie kellett, futtában vetette oda a szorongó hadnak:

- Jön a krízis! Ha túléli, megmenekül!

Negyedóránként kávéskanál hideg tea, borogatásözön.

Rózsi zsámolyon kucorgott az ágy lábánál egész nap.

Éjszakára a lázmérő kék higanyfonala jóval felülszaladt a negyvenen. Ambró bácsi hánykolódott volna, négyen szorították az ágyra, mert nem volt szabad mozdulnia. Lázálmában felpattant a szeme, és rémülten meredt az időbarnította, gerendás mennyezetre.

Kísértetek huhogtak szavában, önkívületében láztól cserepes ajka lidércekről, manókról, kincsörzőkről, Szent Iván tűzéről mesélt. Annyi félelem, annyi könnyörgés riadozott hangjában, hogy a gyerekek borsódzó háttal pillantgattak az ajtó felé, ahol a pislákoló petróleumlámpa gyöngye fényköre mögött a sötét éj ásítózott.

Akár a törbe esett lélek, rimánkodott a láthatatlan személyekhez, hogy most egyetlenegyszer kegyelmezzenek neki, ne vegyék el az életét. Küzdött, viaskodott velük, majd kiáltozásban tört ki:

- Jaj... a szikla... repülök! - s a rémület adta erővel kiszakította magát a fiúk szorításából, és amennyire csak a derekát övező merev kötés engedte, feltámaszkodott, belemeredt a semmibe. Másodpercekig tartott a jelenet, azután darab faként, csukott pillákkal hanyatlott párnájára.

"Halott!" - sikoltott fel bennük a tudat, kimondani sem volt erejük. Anti nyúlt Ambró bácsi ütőere után ... és vére szívéből a torkába áradt. Gyorsan a dermedt arc fölé hajolt, ugyanakkor Sipszi veszett üvöltése közben sötét alak jelent meg az ajtó keretében. Ez a meglepetés már határon felüli volt. Szepiből ijedtében kitört a bömbölés, társai is sóbálvánnyá dermedtek.

- No-no, csak én vagyok! - csillapította a kedélyeket a doktor bácsi.

Anti a hangzavarra feléjük fordult, ujjja csendre intően nyomódott szájára.

- Csitt! - suttozta. - Alszik!

A doktornak kétkedve szaladt homlokára a szemöldöke.

- Alszik, ha mondom! - ismételte Anti, miközben úgy érezte, hogy mellében dalos madár csattog, füttyörész; ő már megbizonyosodott, él az öreg, kilábolt a veszélyből.

A doktor bácsi befejezte vizsgálódását. Lassan, megfontoltan leemelte pápaszemét, szárazra törölgette a párás üveget, ismét orrára illesztette. Mintha élvezte volna a feszültséget, a reája tapadó, kérdő, követelő tekinteteket. Tízszer is megrágott minden szót, mielőtt kimondta volna:

- Megél! Jól van, gyerekek!

Az öreg tizenhat órát aludt egyfolytában. Mihelyt fölébredt, enni kért. Kanalankint rakták a szájába a levest, s megtiltották neki, hogy mozduljon, beszéljen.

- Katonadolog, Ambró bácsi! - vigasztalgatta Gyuszi. Két-három hét, aztán akár bálba mehet megint - folytatta tréfálkozva.

Ambró bácsi megtartotta a rendelkezést. - Nem szólt, nem is moccant, feküdt némán, elgyámoltalanodva.

Hangtalanul csörgött a könnye, és olyan keservesen nézdegélt a gyerekekre, hogy elszorult tőle a torkuk.

Laci félrevonta Antit.

- Te, Gömböc mondta, hogy az öreg milyen furcsákat beszélt lázálmában. Én úgy gondolom ebből, hogy valaki lelökte a szikláról. Ki kellene majd kérdezni, ha lehet!

Három nap múlva Gyuszi megkísérelte szóra készíteni betegeket, de eredménytelenül. Ambró csigaként bújt meg a hallgatás mögött.

Muknyit sem szólt a szerencsétlenség éjszakájáról, még az iránt sem érdeklődött, hogyan varázsolódott haza. az ágyába. A gyerekek abba hagyták hát a szópocsékolást, és visszatértek foglalatosságukhoz, a házikó fölötti réten gyakorlatoztak a heliográf-fal. Egyedül Rózsi maradt a közelben. Az ajtó előtti padkán üldögélve élvezte a délutáni napsugarat. A gyakorlat zaj nélkül folyt, Rózsi is némát játszott olyannyira, hogy a szobában hallhatóan muzsikált a betévedt méhecske. A beteg joggal hihette, hogy egyedül van. Keservesen, hangos szóval panaszkodni kezdett a falaknak.

- Sohasem lesz belőlem egész ember. Jaj, szegény fejemnek. Nem tudok dolgozni, mi lesz velem? Ki kapálja meg a szőlőt, ki jár majd a piacra? Ehen halok, megfagyok a télen. Legjobb lenne most elpatkolni!

Rózsi szívén ütötte a kétségbeesés. Kiérezte belőle az igazságot. Hiszen ha fölépül, akkor is jóformán tehetetlen marad hosszú ideig. És tüzelő, ennivaló nélkül megy majd a kemény tél elé, itt kint, ahol torkaszakadtából süvít a cudar szél, és ha ne adj' isten hófúvás keletkezik, napokig járhatatlan az út.

Tekintete végigrebbent a dús-fürtöket ígérő szőlőtőkéken, roskadásig telt gyümölcsfákon. Terített volt az aljuk a lehullott, szebbnél szebb barackkal, meggyel. Mind-mind arról mesélt, hogy hiányzik a gazda keze. Pénz hevert ott, kenyér, ruha!

Szerette volna fölpofozni önmagát. Nincs annyi eszük sem, mint a tyúknak! Könnyű elképzelni: kiápolják bajából, aztán elköszönnek a kapufélfától, a kicsiny gazdaság meg közben tönkremegy, és kiesik az öreg kezéből az egyetlen lehetőség, ami eddig biztosította a létfenntartását. A szomszédokra ugyan keveset számíthat, szívtelen népség lakhatik erre; immár negyednapja fekszik majdnem holtan egy ember, a híre eljuthatott mindenüvé, mert a gyalogösvény macskaugrásnyira vonul el a házikótól. Járnak-kelenek folyvást az emberek, mégis egyetlen öregasszony kivételével lélek sem nyitotta rájuk az ajtót - háborgott magában Rózsi. No de szerencsére még minden helyrehozható. Félreteszik a játékot, csöppnyi jóakarattal megragad markukban a kapa, a gyümölcsöt leszedni, vásárra hordani szintén nem ördögösség. Végeztek ők már komoly munkát fizetésért - most dolgoznak majd mulatságból. Ha pedig akad, aki nem vállalja - szikrázni kezdett a szeme a gondolatra -, annak szűk lesz ez a világ, kezeskedik érte!

Ötlete azonban általános helyesséssel találkozott, s hamar munkára kaptak, nehogy még több legyen a kár.

Ambró bácsi egyszerűen faputtonyba szedte a gyümölcs apraját-nagyját, jót-rosszat vegyesen, és odaadta a törődött árut akkora összegért, amennyit ígértek érte.

- Kontármunka! - húzta el, Gyuszi a szája szélét ezen az eljáráson, és összenézett Rózsival. - Mi majd csomagoljuk a gyümölcsöt... Bemegyünk haza kosarakért.

Megtanulták édesapjuk boltjában; hogy a vevők a szépet, Szemnek-szájnak kívánatosat szeretik; a szakszerűen kezelt, ízlésesen feltálalt holmit szívesebben vásárolják.

Miközben Gyuszi a kompánia felével a városban járt, a gyümölcszedők nyakba akasztott hátizsákkal, különféle edények tömegével megszállták a fákat.

Halomra gyűlt a hamvas, mosolygós barack, ízes spanyolmeggy. A java munka a csomagolás volt. Itt már Rózsi nem engedett beleszólást. Saját kezűleg bélelte ki a kosarakat puha, rózsaszín selyempapírral, külön-külön rakosgatott minden egyes szemet, miután meggyőződött róla, hogy makulányi hibája sincs.

Egy korán ébredt kakas már kukorított, amikor a viharlámpa fényénél megszámlálta a vásárra kész kosarakat. Hús darab volt, majdnem kétszáz kiló gyümölcs. Tíz embernek éppen két forduló. Hamar felnoszogatta az alvókat, és piacra indította az első szállítmányt.

Minél előbb érnek oda; minél jobb helyet foglalnak el, annál biztosabb az üzlet!

Azt tapasztalásból tudta, hogy négy órakor már talpon vannak az árusok, már berobognak Pestről a kereskedők teherautói, ötkor pedig úgy pezseg, forr a piac, mintha népünnepély lenne. Aki akkor érkezik holmijával, bizony kiszorul a hajóállomáson túlra, és várhatja a vevőt ítéletnapig.

Hajnali háromnegyed négyre azonban már a piacon volt a szállítmány második fele is. A teherhordók "standjuk" mögé telepedtek, és reménykedve várták a vevőket. A sors kijelölte ápolók, Mozola Bandi meg Lusi öklüket rágták tehetetlenségükben, hogy ők kénytelenek távol maradni a Lusi szerinti "prima hecctől"!

Hamarosan feltűnést keltett a csomóban üldögélő sok gyerek. Addig azonban, amíg kínálni nem kezdték árujukat, kevés ügyet vetettek rájuk. Azt vélték, alighanem csak nézelődni jöttek a piacra, és a kosarak másvalakié. Rózsi, látva az érdeklődés hiányát, végigszaladt az árusok során. Kipirultan tért vissza.

- Kutya legyen a nevem - szedte le a kosártetőket, hogy kitűzhesse az árjelző táblácskákat -, ha nem a miénk a legszebb. Ide tessék! - szaporázta azután. Gyönyörű, finom, olcsó barack.

A fiúk is követték példáját, és a friss, éles hangok hívására rövidesen valóságos tömeg tolongott előttük. Fölébredt az emberek kíváncsisága, vajon ez mi lehet?

- Mennyiért adjátok? Kiért áruljátok? - peregetek a kérdések.

Megmondták az árát, azt is, hogy kié a gyümölcs. A hír tovaröppent, végighullámozott a Duna-part hosszán:

- Itt vannak a gyerekek!

Vitték, hordták a gyümölcsöt, mintha ingyen osztogatták volna, szédült a nagy forgalomtói az árusok feje. Szétkapkodták volna, ha tízszer annyi van is, nemcsak azért, mert ők árulták, hanem mert a gyümölcs ritka szép volt valóban, nem akadt párja a piacon.

Ha valakinek nem volt táskája és egész kosárral vett, szívesen hazaszállították. Toti is két kosarat cipelt; öreg barátjuk, Gyuri bácsi vette meg, a mozis, és a súlyos, kényelmetlen fogású teher alatt erősen lihegett. A Görög utca sarkán kikapták kezéből az egyik kosarat.

- Várj, majd én segítek!

Jóformán oda sem kacsintott, hagyta boldogan. Később eszmélt, hogy önkéntes munkatársa a vigyorgó Kramer.

Csak nem pofozhatta meg azt, aki segít neki. Szárguldott vissza a piacra, Krammer szorosan a nyomában. A vásárnak vége volt, újabb dolog nem akadt. Üres kosarak a földön, papírok szerteszét, érdeklődők:

- Holnap hoztok-e még?

- Hozunk, hozunk - feleltek, és örömprepsve számolgatták a pénzt. Volt ott bankó, ezüst- és aprópénz halommal. Egész vagyon. Ambró bácsi egy éven át szöszmötölő, öreges dolgával elégedett volt, ha annyit keresett. Az érő körte, alma, szőlő azonban még többet ígért.

A nagy izgalomban, a siker megtárgyalásában, ki mennyit vett, mennyire tartanak holnap számot, a közben odaóvakodott személyekre egyikük sem vetett ügyet. Pedig Gál Jenci meg Krammer köztük cipelték az üres kosarakat. Az alsó pataknál pihenni telepedtek, és akkor derült ki az eset.

Nem követte felfortyanás. Fáradtak voltak ahhoz meg nagyon örültek is. Végigméreggették őket, akár az idegent, és szelíden kérdezték, mi dolguk itt.

- Segítünk nektek, szívjuk vissza a haragot! - szölt Krammer. Jenci hunyorogva helyeselt.

Kapóra jöttek. Töménten munka ígérkezett, és ajánlkozásuk felejtette a sérelmeket. Vígan paroláztak, szent volt a béke.

XIV. FEJEZET

Rövidhullámú rádió, a kalózok meg a kincsek

A két újabb megtértből kéretlenül dőlt a panasz: Lipták Karcsi így, Lipták Karcsi úgy!

- Karcsi csak parancsolgat meg gorombáskodik - magyarázta Gál Jenci kézzel-lábbal. - Árva szál becsületes játékot sem tud kitalálni. Ráadásul a csónakot is lakaton tartja. Ha nincs ott, nem lehet. evezni, és gyakran két-három napig elbújít előlünk. Meg azután azok a kalózok, akik valamikor a Fekete Kéz voltak... róluk jobb hallgatni, ők folyton vicceket csinálnak, de olyanokat, hogy az ember a nyakát töri rajtuk... - s lassan kiderült elbeszélésükből, hogy a kalózok közt kitört a polgárháború.

Mindez szóról szóra igaz volt. Karcsi sértett hiúságból alakította a Vörös Kalózokat. Bosszút akart állni Gyusziékon, de terveit sorra csütörtököt mondtak. Újabb és újabb lehetőségeken törte a fejét, míg a rosszul sikerült strázsavölgyi megrohanás után a csak azért is szalmalángja egyszerre kialudt, és rettenetesen unni kezdte az egész kalózügyet. Terhére esett a fiúk folytonos követelődzése, hogy találjon ki valami játékot, unta a rágóguminak keresztelt biciklibelső rágását és Skrobár Pista kedvenc sportját, az unos-untalan célba köpködést is.

Könyökén jött ki a Fekete Kézből sorozott Kalózok duhajkodása, a rémremekművekből merített "valódi" kalózbeszédjük, az "ezer-milliom kartácsbomba", a "kék néger ég" s más ezekhez hasonló kiszólás, Forrt benne a méreg, valahányszor felugrasztotta a beteg rádiók fölötti búvárkodásából az utcáról behangzó üvöltés:

- Bárányszívű, gyere a Dunára!

És ő, a Bárányszívű kapitány, ilyenkor legszívesebben farkassá változott volna, hogy egyszer s mindenkorra végezessen Balkéz Jackkel vagy Tüzevő Billel, mármint azzal, amelyik épp kikököntette munkájából. Ha gorombáskodott velük, ha a sóhivatalba küldte őket, hogy hagyjanak békét neki, kétszeresen visszanyelveltek. Végezetül mégis magukkal cipelték, mert a ladiklánc kulcsát, amióta Skrobár Pistának, illetőleg Vérestőr Joe-nak az az ötlete támadt, hogy a Sason tüzet rakjon, és a tűzhelyül szolgáló, átizzott vaslap gyönyörűséges lyukat égetett a ladikfenékbe, nem adta ki a kezéből.

Régen cserbenhagyta volna a kalózkapufélfát, ha büszkesége engedi, hogy saját alkotását oldalba rúgja. Maga előtt is titkolta ugyan, de visszavágyott Gyusziék közé. Akkor legalább nem neki kellett a mulatságot kieszelnie a többiek számára. Ott volt Kovásznay Laci, aki tucatszámra ötlötte ki a kiválóbbnál kiválóbb mókákat. Ha kedve tartotta, részt vett benne, ha nem, azt tett, amit akart - rágódott néha órák hosszat a dolgokon.

A születése napján kellemes meglepetés söpörte el gondjait. Keresztapja ajándék helyett pénzzel lepte meg. Ez lehetővé tette, hogy befejezze az anyagiak hiánya miatt félbemaradt, rövidhullámú rádiókészüléke építését, összevásárolta a szükséges alkatrészeket, drótot nyirbált, ellenállást méregetett, forrasztott, és az első gyanús zajra, amelyből alkalmatlan látogatókra következtethetett, a pincébe rejtőzött. Sikerült is két napon keresztül folytatnia bujkálását, és amikor a kalózok közt önszántából megjelent, sugárzott az ábrázata.

A vöröskendősöket elmés multság közepén zavarta meg. Sorban ültek a vízparton, és tele torokkal fújták a nótát, amelynek csupán egyetlen strófáját ismerték. Eredeti dallamáról fogalmuk sem volt, hát rászabták a temetési ének dallamára:

*Három halott egy csónakban, johóhó,
meg egy hordóóó ruhum...*

Erőszakkal mélyítették hangjukat, mert a kalózoké a sok viharban ordítástól, pálinkától megvastagodik, amikor pedig a sor végéhez jutottak, két ujjal éktelent füttyentettek, és lábukat egyszerre a vízbe csapták. A szertefröcscsenő harmat bőven permetezett reájuk, miközben előlről kezdték a mulatságot:

- Hááárom halott...

Lipták partra rántotta a ladikot. Hang nélkül vetkőzött, majd melléjük hevert a homokra. A mulatozók nem voltak hajlandók zavartatni magukat. A fülük botját nem mozdították érkezésére, pedig türelmetlenül várta kérdezősködésüket, hol a Kukutyinban csavargott napokig. Nemtörődömségük láttán kitört belőle a dicsekvés. Túlordította a nótát:

- Megvan! Az éjszaka Madagaszkárt fogtam! Bombahatást ért el. Arról már hallottak, hogy valaki szúnyogot fogott éjszaka vagy éppenséggel csapdával patkányt, madagaszkári bélyegük is akadt, ellenben ilyen nevű állatnak hírért sem hallották.

- Tíz tekeres bagóra! - ámuldozott Vérestőr Joe. - Kapitány, micsoda fajzat az? Bárányszívű, mint az érdeklődés középpontja, dagadozott a büszkeségtől. Nagyképűen magyarázgatta a dolgokat, amíg félbe nem szakították azzal, hogy szedelőzködjenek, és mutassa meg a masinát.

- Megókumlálták kívül-belül, és a hangját is hallani óhajtották. Karcsi közkívánatra bekapcsolta, de néhány sívító füttyülésen kívül mást nem tudott kicsalni a rádióból.

- Rosszak a-légköri viszonyok - fejtegette tudálékosan -, erősen süt még a nap, távoli állomásokat csak később lehet fogni.

- Majd lenyugszik! - volt az általános vélemény, és a kalózok helyet foglaltak a lugasban, hogy feketepéterezéssel böjtöljék ki a légkör jobbra fordulását.

Sötétedéskor Lipták a karórájára pillantva fejére tette a kagylót, s ismét a kondenzátoroknak esett. Ide-oda forgatta a skálát, az antennát a másik kiágazáshoz csatolta, s néhány perc múlva közömbösen fellapozta az asztalon heverő könyvet. Egy darabig böngészett benne, aztán gögösen megszólalt:

- Kairó jelentkezett!

Tucatnyi kéz nyúlt a hallgatóért. Fölényes mosollyal nyomta a kagylót a keze ügyébe eső koponyára. Balkéz Jack fülelt, ismét csak fülelt, később csalódottan emelte le a fejhallgatót. Skrobár azonnal rácsapott, fülelt, fülelt ő is, s közben mindjobban megnyúlt az arca.

- Én ismerem a morzét, de ezt a zagyvaságot nem értem; Züm-züüm, mielőtt kapiskálnám, hogy micsoda, már mást döngicsél az a kerge tevelovas - dörmögte, és átadta másnak a kagylót.

Karcsi felsőbbbségesen vihogott.

- Ész kell ahhoz, fiam, meg a nemzetközi jelrendszer: Bezzeg én mint rövidhullámú amatőr...

Tamáskodva néztek rá. Gál Jenci visszavágott:

- Beszélj a vakvilágba, és maszlaggal etetsz minket, Ha tudsz, taníts meg!

- Meg engem is! - csatlakozott hozzá Kranimer. Lipták egy pillanatig sem habozott. Rövidhullámú tudománya ugyan távolról sem volt olyan biztos, mint a fellépése; hanem gondolta, mielőtt ezeknek a tökféjúeknek a készüléket és az egyéb fufurángokat megmagyarázza, elég ideje lesz bevágni a szükségéseket.

- Szívesen, akár valamennyiőtöket - készségeskedett, és közben várakozóan tekintett körül. Több hallgató azonban nem jelentkezett.

- Ócska csengőm van, reduktorom is - folytatta. - Abból készítünk zümmögőt. Holnap jöhetnek órára.

A tanítványok másnap várakozásteljesen jelentek meg. Nyomukban szállingóztak a kíváncsiskodók. Fúrta oldalukat, milyen is lesz az iskolásdi. A "tanár úr" azt vallotta, hogy a pontosság királyi erény, ő azonban távol állt ettől a magas méltóságtól, s jócskán megvárakoztatta az ékes társaságot. Valahol a városban császkaált. Csigalassúsággal lejtett be, kellő késés után. Bezzeg a bőréből majdnem kiugrott a felfordulás láttán. Készüléke teteje az asztalon hevert, a rádió mozdítható alkatrészei meg kézről kézre jártak. Az ütőgombjától megfosztott csengőt a világítási hálózat helyett az akkumulátorba kapcsolták, "és vígan berregtették, fogyasztva a drága áramot." Balkéz Jack pedig féltett kincsét, a zöld fedelű könyvet, a rövidhullámú kódexet forgatta.

Jókedvét már alaposan megtépázta az Ambró bácsi balesetéről, megmentéséről a városon keresztül kószáló hír. Akár akarta, akár nem, gondolatban időnként visszatért az esetre; szépen színezgette, hogyan cselekedett volna, ha "azok" helyett a szerencse neki juttatja a kegyet, és ő botlik Ambró bácsiba a Curgónál. Akkor délelőtt szándékozott ő is árvalányhajat szedni. A forráshoz ment volna, mert azon a környéken találni a legszebbet. Valami ösztökélte is belülről - legalábbis, amint visszaemlékezett, így érezte! -, hanem hát ellustult az embertelen melegtől, és hűvösebb napra halasztotta a kirándulást. Bár ne tette volna! Most róla beszélne a város, az ő hősi cselekedetéről!

Emésztette belülről az elszalasztott lehetőség.

Ekkora megrázkódtatás után villámként hatott rá a kalózhad garázdálkodása.

Fúriaként szaggatta ki kezükből a reszketve féltett rádiócsöveket, hullámcsapdáját, s megvizsgálta ötször is, mielőtt a helyükre rakta volna. Vendégei jókedvét felháborodása egyáltalán nem hűtötte le. Incselkedtek tovább zabolátlanul, mígnem a kapitány megsokallotta, és vészes hangon csendet ordított. A nagy hangra Balkéz Jack félbeszakította tanulmányát, a változatosság kedvéért jobb lába helyett a balt csapta keresztbe, és mézédés hangon fuvolázott Karcsira:

- Mi ez? - mutatott a kezében tartott könyvre. Karcsi érte nyúlt, de vasmarok szorongatta.

- Hát a "q-kódex"! - mérgeskedett. - Ebben vannak azok a jelek, amelyeket tudni kell. Semmi közöd hozzá, add ide!

- Miért "q"? - folytatta a faggatódzást az ármányos.

- Miért? Miért? Mert minden jel "q" betűvel kezdődik.

- Tudod ezeket?

Bárányszívű nem vette -észre a kelepcét, mellét düllesztve dölyfösködött.

- Micsoda kérdés!

- Hát akkor mondd a hívójelet!

Karcsi bíborpiros lett, erre nem számított. Figyelmen kívül hagyva a kérdést, igyekezett visszaszerezni tulajdonát. A hangos vitára félbeszakadt a mulatozás, és a figyelem a veszekedőkre összpontosult. Ide-oda ráncigálták a könyvet, miközben Krammer kérlelhetetlenül süvöltötte a második kérdést:

- Mit jelent a QRA?

- Mars haza! - dúlt-fúlt a könyvtulajdonos.

- Csaló! - vágta az asztalra a kódexet Balkéz Jack. -, A QRA

jelentése: "Mi az ön címe?" Annyit értesz hozzá, akár a hajdú a harangöntéshez, és te akarsz bennünket tanítani?! Nohát!...

Ezzel a felkiáltással Karcsi tekintélye köddé foszlott. A kalózhad vérszemet kapott kapitánya vereségén. Lipták viszont a vendégjogot vágta sutba. Megdühödött a nevetőkön. Kiragadta a verandára nyíló ablakon a pataki csatából emlékezetes bambuszbotot, és vaktában a hahotázók közé sújtott. Szétrebbentek az ütés elől, azután rácsaptak, kicsavarták a kezéből, és a következő ütés az exkapitány hátán porzott már. Az éktelen ribillióra Lipták néni kirohant a konyhából, és gyorsan porolót ragadott. Közbelépését nem várta meg a vitéz sereg. Rohant a kerítésnek, kapunak, szemrebbenés alatt üres lett az udvar. A botnak hült helye maradt, elvitték hadizsákmányuknak.

A városban ők is meghallották Ambró bácsi esetét. Krammer meg Gál Jenci összedugták a fejüket, sügtak-búgtak, oda lyukadtak ki, ha már a galiba Liptákkal megesett, és ezért a csónaknak végképp befellegzett, a legokosabb, amit tehetnek, hogy felhúzzák a fehér zászlót, és a kompánia visszatér Gyusziékhöz. Hogy az orrukát nem fogják leharapni, arra biztosíték a két Mozola. Egyikük sem jött sírva-ríva haza.

Vérestőr a tusakodóknak füt-fát ígérgetett, majd szerez ő csónakot! Ekként a szándék mellé kettőjükön kívül más nem szegődött, a többséget elkápráztatta Skrobár esküdözése, hűhózó szava.

Egyszerűen beállítani azért mégsem volt merszük. Mégis... hátha baj lesz? - latolgatták az esélyeket. Napokig rágódtak, mi módon is közeledjenek? Akkor adódott a barackvásár, és Krammert a jó szerencse Toti mellé sodorta. Nem habozott, megragadta a sors kerekét, azaz a kosarat. Jéneit a nővére hívta a piacra, kapva-kapott az alkalmon, amikor meglátta Krammert az eladók közt. Csatlakozott.

- Hát eddig van! - fejezte be Krammer a beszédet, és Gál Jenci bizonygatóan bólogatott, - Sajnáljuk, hogy elmentünk a Csapatból - fújta bűnbánó képpel az elbeszélésükön hüledezve hallgatók felé, s imigyen fejezte be: - Hű, nem is sejtitek, hogy milyen remekül értek a gyümölcszedéshez!

A hajnál megint a piacon lelte az újdonsült kofákat, de egyszersmind utoljára is. Annyi megrendelést kaptak, hogy számadjuk, Rózsi már kétlette is, hogy elég lesz-e a termés. Amikor összegezték az újabb szállítanivalót, kiderült, hogy kellene vagy két mázsa barack, pedig a fákon sok volt, ha akadt ötvenkilónyi. Kezében a ceruzával, töprengve nézett a körülötte üldögélő fiúkra, akik Ambró bácsi házikója előtt heverve pihentek ki a piacozás fáradalmait.

- Valahonnan gyümölcsöt kell szereznünk! - rázta ki őket álmodozásukból a fogas kérdéssel. - Nem hagyhatjuk elveszni az üzletet, mikor ráadásul fünek-fának megígértük, hogy viszünk barackot. Ha veszünk és továbbadjuk, még akkor is nyerünk néhány fillért kilónként. Sok kicsi sokra megy!

- Jó, jó, ezt mi is tudjuk! - mormogta Gyuszi. - De az a kérdés, hogy honnan? Senki sem bolond eladni itt, amikor a városban többet kap érte! Én mondom, nyakig ülünk a pácban!

Tanácskozásukat hívatlan vendég zavarta meg. Öreg volt, hajlott hátú, s botra támaszkodott. Csak a púp hiányzott a hátáról és mellőle a fekete kandúr, hogy a megelevenedett mesebeli anyóka legyen. Közéjük csoszogott, rendes, vékonyka, földi hangon jó estét kívánt. Közélről látták, hogy a bőrén milliomnyi a ránc, arca beesett, foga nincs egy fia se. Olyan, de olyan öreg volt, hogy Laci száján kiszaladt a szinte mesebeli megszólítás:

- Mi szél hozta ide, öreganyám?

A néne rátelepedett a felkínált zsámolyra, szipogott, nyámmogott előbb, és csak nagy sokára felelt Laci kérdé- sere, mert beszédét a világ teremtésén kezdte, azzal, hogy milyen jók voltak akkor az emberek, de haj, ez a sok istentelenség megrontotta a lelküket. Ügyet sem vetnek a szegényekre, azt mondják, hogy minek él az ilyen vén boszorka, amikor már régen a sírban volna a helye.

Nagy nehezen kihámozták a rengeteg szófia beszédből, hogy a néne igen megrokkant tavasszal, nem tud már fát gyűjteni az erdőn, gazzal tüzelve kotyvasztja ételét, és kertecskéjében eléri a gyümölcs a fán.

- Szedjék le, kedveskéim, ha istent ismernek, és adják el, mint Ambróét! - könyörgött majdnem összetett kézzel. - Megáldja magukat érte az ég!

Amikor tudomására hozták, hogy jó helyen kopogtatott, el sem csodálkozott.

- Tudtam én, tudtam én - motyogott, és közben keze fejével dörzsölte szét záporozó könnyeit.

Anti hozzászegődött Mozola Rudival egyetemben, hogy hazatámogassák, és megtudják, merre is lakik, mert magyarázatából nemigen tudták kiokoskodni.

Aprószent uzsorás módon felnyögött, amikor a néne kitotyogott az udvarról:

- Hát ebből a munkából ugyan nem lesz hasznunk! Laci felháborodottan hallgattatta el.

- No és?! De segítünk vele egy gyámoltalanon! Hanem mondott még valamit a néne - folytatta elgondolkodva. Bizony, nekünk is hozzá kellene látnunk a fagyűjtéshez. Jó lesz, ha holnap kiváltjuk a városházáról az engedélyt, aztán, ha befejeztük a gyümölchordást, kimegyünk az erdőre nyezni. Ha már gondoskodunk Ambróról, ne csináljunk fél munkát.

Indítványa nem talált ellenvetésre, s harmadnap már ölszámba hordták be az udvarra a közeleső erdőből az aprított tüzelőt. Egy füst alatt ellátták az anyókat is.

- A baltanyél az ember markát csak az első nap töri fel, később már mindegy, hogy négy napig irtják az erdőt vagy hatig... Akkorra legföljebb a vízhólyagokat dörzsöli le - magyarázta Gyuszi csak úgy a beszéd kedvéért, mert senki sem szólt egy szót sem a munkatöbbletért.

A szőlő pedig közben pompásan fejlődött, s a gyerekek kapálták, kötözték szorgalmasan, mintha a saját földjükön munkálkodnának.

Rózsi a ház táját látta el. Olyan ebédeket főzött, hogy a lábadozónak még a keze is reszketett a gyönyörűségtől, ha

evésre került a sor. Visszatért az életkedve, és dehogyis akart meghalni.

- Meglátják, megérem a száz esztendő is,- hiszen az apám, nagyapám is addig taposta a föld porát - bizonygatta egy-egy jó ebéd után a gyerekeknek.

Alvás előtt kikaparásztta a feje alól a pénzes ladikot, és seregszmlét tartott. Gyöngéd ujjal simogatta végig a bankókat, ujjongva mutogatta újra meg újra gondozóinak, hozzáfűzve magyarázatát:

- Ez egy zsák lisztescske, ez a krumplicska, ebből csizma lesz, ez az ára a kocácskának. Finom sonkával, szalonnával élek a télen.

Nemsokára elkövetkezett a nap, amikor lekerült lábáról a kemény gipsz. Kitámogatták, vitték a napfényre rakott ócska karosszékiig. Ambró kényelmesen beletelepedett, körülményesen megtömte pipáját, aztán érzékenyülve nézett körül a rendben tartott kerten. A társaság félbehagyta a munkát, odagyültek az öreg mellé, élvezték visszatérő egészségét.

Ambró magába mélyedt, és később sóhajtva szólt a gyerekeknek:

- Hozzák ki az imakönyvem! Ott van valahol annak a gúnyának a zsebében, amiben hazahoztak. Szeretnék olvasgatni belőle.

Gyuszi készségesen szaladt, hogy teljesítse kívánságát. De csak nagy sokára került elő. Ambró türelmetlenkedve fogadta.

- No, adja ide hamar - nyújtotta ki kezét. Gyuszi tehetetlenül intett.

- Nem találom, Ambró bácsi, sehol!

- Nem-e?! - tamáskodptt istápoljtuk, aztán egyszerre megremegett, és arcán elfakult az élet színe.

- Nem-e?! - ismételte meg újra a csodálkozó kérdést, és a fejéhez kapott. - Jaj, jaj, elvesztettem! - hebegte mélységes bánattal. - Mi lesz velem? Mi lesz velem?

Anti csitítóan veregette meg a térdét.

- Csak nagyobb baj ne legyen, Ambró bácsi! Majd hozunk helyette másikat.

De az örege nem hatott a vigasztalás. Szinte felényire roskadt össze régi mivoltának.

- Nem lesz többé soha szerencsém - hajtogatta kétségbeesve. - Elvesztettem! Bizonyosan ez okozta a bajt is... Még a dédapám apjának az apjái volt, és sok esztendő látott. - Szikkadt szeméből hangtalanul potyogtak a könnyek.

A veszteség annyira megrázta, hogy nem törődött semmivel, csak kábán, fásultan nézegette a falat.

Anti-két napig szó nélkül állta ezt a búslakodást, de akkor félrehúzta Gyuszit.

- Te, amondó volnék, hogy a föld alól is elő kellene keríteni azt a könyvet, mert Ambró bácsi eleped utána. Ha így folytatja, megöli a bánat.

Gyuszi bólintott.

- Már én is gondoltam erre - mondta töprengően. Csak nem tudom, hogy csináljuk. Óriási az erdő, és nem is sejtjük, merre járt az öreg azon az éjszakán.

- Gyere, tudakoljuk meg tőle - ajánlotta Anti.

Ambró ránézett a kérdezősködőkre, mozdult a szája is, de azután hirtelen összezárta ajkát újra, s hallgatott, mintha esküvel fogadta volna, hogy megőriz valami titkot. Estefelé megszólalt mégis, de nem volt magja a beszédjének. Határozatlanul körbeintett.

- Hát arra... - nyögdécselte lehunyt szemmel, és a falnak fordult.

Gyuszi kimenet megvakarta a fülét.

- Nem akar beszélni- dűnnyögte. - Mintha valami titkot őrizne...

Anti tanakodva vizsgálta a ház előtti öreg diófát, aztán csettintett az ujjával.

- Hát majd megpróbáljuk nélküle - mondta felderülve.

- Eszembe jutott valami... Szervusz. Be kell mennem a városba...

S azzal már futott is.

Másnap délig elő sem került. Akkor betoppant a konyhába, mintha csak az imént fordult volna ki onnan. Lesöpörte az asztalon heverő könyveket, és egy hatalmas térképet terített ki. Aprószent a vállá fölött elolvasta a felírást: *Andrásfalva és környéke*.

Gyula betűzgető tekintettel nézdegélte a térképet. Felismerte a környéket, és az ujját rányomta egy fekete tuspöttyre.

- Ez itt az Ambró-ház, ugye? - faggatta Antit. - De mire jók ezek? - bökött oda az erdőkre rárajzolt, egymást metsző, vörös körökre, amelyek számozott szeletekre voltak osztva.

- Arra, hogy megtaláljuk a könyvet - felelte Anti bizakodva. - Látod, feldaraboltam a térképet! Úgy hívják, hogy térképmetszés. Arra jó, hogy a környéket tervszerűen átkutassuk. Kiszámítottam, hogy egy-egy ilyen körrel egy nap alatt végzünk. Azért osztottam a köröket cikkekre, nehogy egyetlen bokor is kimaradjon. Hárman vizsgálunk át minden ilyen körcikket, és ha csak a föld nem nyelte el, megtaláljuk az elveszett holmit, legkésőbb két hét múlva. Akkorra végzünk az utolsó körrel is. Holnap reggel nekikezdünk a kutatásnak.

Másnap estére végeztek az első körrel.

Nem akadtak rá az imakönyvre, pedig úgy átkutatták a területet, hogy álmukban is megmondták volna, melyik kődarab hol hever, vagy a vízmosástól számított harmadik mogyoróbokron hány szem mogyoró van.

Anti bevonalkázta a térképen az átkutatott darabot.

- Sebaj - mondta biztatóan. - Ha nem ma, hát majd holnap.

De a másnap sem hozta meg az áhított eredményt. Folyton szaporodtak a bevonalkázott körök, egyre távolodtak a Strázsa-völgytől. Lassanként becserkészték a közeli környéket, és hovatovább olyan tájak kerültek sorra, ahová azelőtt alig-alig vetődtek el. A sikertelenség nem lankasztotta el őket, sőt a kutatás varázsa annyira elhatalmasodott rajtuk; olyan

pompás játéknak találták, hogy minden más szórakozást elfelejtettek mellette, és valóságos számúzótnak érezte magát az, akit kirekesztett egy napra a kutatásból az ápolás kötelezettsége.

Hatodnap alkonyatkor az egész napi mozgástól kifáradtan bandukoltak hazafelé a künn maradt ápolók kivételével. Amint a városvégi temetőnél átváltak a kocsúton, torzonborz figura bukkant ki az orruk előtt a vízlevezető árokából, rongyos ruhájú csavargó. Bokáig sáros lábaszárát vedlett csizmanadrág verdeste, és szakadozott ingéből kikandikált barna bőre. Fekete bajuszának minden egyes szála külön meredezett, akár a mérges macskáé.

Dühös fújtatással törtetett el a fiúk mellett. Néhány lépéssel távolabb megtorpant, kerge módon a levegőbe ugrott, és rikácsolva rázta görcsös fütykösét az utána nézdegélő csoport felé. Azután ismét nyaka közé szedte lábát, és eltűnt a mélyútban. Ahányat lépett, annyit libbent az üstökébe tűzött fehér libatoll.

- No nézd csak! - visított Gömböc. - A Süket Zsiga meghibbant!

Véletlenül fején találta szöget. Alig mentek néhány lépést, kerékpáron ülve elkarikázott mellettük egy véres kötényű hentesinas.

- Szervusz, Samu! - üdvözölték kórusban.

A jól megtermett legény visszaintett, aztán futtában feléjük kiabált:

- Hallottátok? A Süket Zsigának kibicsaklott az esze kereke. Agyoncsapta a kutyájukat meg azt a keshedt lovát, utána pedig megszökött. Már keresik. Kórházba akarják küldeni.

Gömböc fölényesen visszakiabált:

- Ne fáraszd a szád! Mi láttuk! Mellettünk szaladt el. Rázta a botját, hogy még!

XV. FEJEZET

Megtalálják az imakönyvet, és Süket Zsiga rettenetes galibát okoz

- Ma sem lesz szerencsénk - zsémbeskedett Gyuszi, és minden fűszálat megnézegetve kapaszkodott tovább azon a hegyoldaldarabon, ahol Antiék az első heliográfózásukkor felkúsztak.

- Ugyan, ne türelmetlenkedj - csillapította Anti. - Mozogj inkább, mindjárt este lesz megint.

- A hetedik! - morogta barátja a mindinkább homályosodó égboltra sandítva, és közömbösen félretolt egy zöldesfeketére korhadt fakéregdarabot a zajra figyelve, amit a közelükben keresgélő többi fiú csapott. Amikor továbbindult, felpillantott. Anti vagy három lépéssel odébb tétlenkedett, és meglepetéssel elegyes csodálkozás rajzolódott ki az arcán.

- No mit bálványoskods? Gyerünk! - sürgette most őt Gyuszi. És ekkor Anti felnyikkant.

- Vak vagy, komám! Elmégy mellette! Ott van a lábadnál! - lihegte, és Gyuszi mellé ugrott, fölemelve a fakéregdarabot: a zöldre penészedett fedelű könyvet.

- Amikor félrelökted, kinyílt - lihegte diadalmasan -, én is csak így vettem észre.

Gyuszi nem bántotta, hogy a dicsőség Antinak jutott, mert ő elhaladt a keresve keresett holmi mellett.

- Végre! - rikkantott örömmel. - Ez lesz az öregnek az igazi orvosság! Hívjuk össze a gyerekeket. Legjobb lesz, ha felkukkantunk a Messzenézőre, onnét meglátnak minket, és tudják, hova jöjjenek.

Így is tettek.

Felhuzakodtak az erdő fölé tornyozódó sziklaszálra, hogy sípszóval tereljék össze a kutatókat. Odafönn röpke percre elnyúltak a kövön, amelyből sugárzott a napközben magába szívott meleg; mi tagadás, erősen érezték izmaikban a folytonos mászkálást. Jó nagyot nyújtóztak, aztán fölemelkedve végigkémelelték az alattuk kigyózó menedékes, árvalányhaj ezüstözte rétet.

- Nézd, Lusi éppen erre tárt - mutatott le Anti a szerteszórt bokrok közt kényelmesen baktató barátjukra.

- Uhum! - dörmögött Gyuszi, és belefűjt a sípba.

A feltrillázó jelre azonban a fiú irányt változtatott, és csörtetve távolodott tőlük. Gyuszi bambán mormogott.

- Hát ezt mi leli?! - és újra a sípjába fűjt, aztán kiáltott is: - Lusi... Lusi...

A gyerek azonban a füle botját sem mozgatta a hívogatásra. Egyformára szabott léptekkel bandukolt. Hátán csomóba kötözött árvalányhaj lengett. Csupán ez a lenszínű bokréta mutatta, hol jár, mert körvonalai belevesztek a fák alatti éjszakába. A két figyelő felismerte tévedését. Idegen, árvalányhajzó gyerekről hitték azt, hogy Lusi.

Az ismeretlen fiú már egészen eltűnt az erdőben, csak a talpa alatt összetört száraz gallyak ropogása hirdette még, hogy a közelükben jár. Aztán egyszerre kőgörgés, bokorsúrlódás, mormogás hangzott közelebb, mind közelebb. Mintha valaki önmagával beszélgetve, rohanást közelednék. Egyszerre árny rebbent keresztül a bokrok közti tisztáson. Emberárny. Alig hogy eltűnt az erdőszélen, benn a fák közt határtalanul rémült sikoltás harsant fel.

Anti meghökkenve fürta pillantását a mélyülő homályba.

- Mi volt ez?

Gyuszi nem tudott felelni a kérdésre, csak akkor kiáltott fel, amikor ismét elhangzott a sikoly, és az előbb látott fiú futott ki a fák közül.

- Ó, hiszen ez Lipták! Mi baj, Karcsi? - akart lekiáltani a futó gyerekekhez, ám a váratlanul rájuk zúduló események majdnem elharaptatták a nyelvét. \

Közvetlenül Lipták mögött egy másik alak bukkant fel. Akármilyen jó futó volt Karcsi, üldözője jobban bírta az iramot, és valamivel a Messzenéző szikla előtt utolérte. Mielőtt Antiék a szikla tetején megmoccanhattak volna, legyűrte Liptákot, és visszafordultában könnyedén a vállára dobta. Rekedt nevetése elnyomta Karcsi esdeklő könyörgését.

- Eressz el... eressz el!

Hasztalan rimánkodott. A férfi rendületlenül cipelte magával. Kócos haja közül fehér lúdtoll ágaskodott az égnek - Süket Zsiga volt.

A fehér toll árulta el.

- Örült, eszehagyott! - ismételte görcsösen Gyuszi, és torkaszakadtából kiabálta a megálljt.

- Hagyd, úgysem hallja! - rántotta hátra Anti a meredek széléről. - Utána!

Lábuk épségét kockáztatva, hanyatt-homlok ereszkedtek le a szikláról, és száguldottak be az erdőbe. A fel-felcsattanó eszelős kacagás tájékoztatta őket. De azután elhalt a nevetés, és ezzel elvesztették az egyetlen iránymutatót.

- Istenem! - tördelte Gyuszi. - Még valami szörnyűséget tesz Karcsival ez a bolond! Segítséget kell szereznünk!

Visszalihegtek a sziklához, ahonnan már szállt a hívogató.

Pajtásaik képtelenek voltak eltalálni, mi történhetett. A füttyszóra a gyülekezőhelyre indultak. Menet közben hallották a kiáltozást, sikoltozást, nevetést, és végül senkit sem leltek a Messzenézőn:

A két fiúval Karcsi kelepcebé jutása elfelejtette Ambró bácsi imakönyvét, és meg sem említették a többieknek. Csak a Liptákkal történeteket darálták el lázas igyekezettel.

Lipták a bolond Süket Zsiga kezében!

Elfoszlott a haragjuk, elfelejtették a lázadást, a Vörös Kalózokat, azt, hogy mennyi borsot tört az orruk alá, s egy akarat buzgott csak bennük: segíteni mindenáron.

Lusi magához ragadta a vezetést.

- Semmi máléskodás! Csatárláncba fejlődünk, és végigkutatjuk az egész környéket. Hajrá! - ösztökélte a tanácstalankodó gyerekeket.

Kovácsnay Laci közbevágott:

- Én pedig értesítem a rendőrséget! - hadarta felvillanyozva. - Telefonálok - s azzal jóváhagyás nélkül indult.

A legközelebbi telefon az erdészlakban volt, túl a Strázsa-völgyön, a hegyhát legvégén, lenn a Dunánál. Sétalépésben negyedóránnyira.

Laci, miközben felkapaszkodott a hegyoldalra, a szaporán villanó zseblámpákról látta, hogy barátai már benn járnak az erdő mélyén. Futott, amennyire csak ereje engedte.

Tíz perc múlva elérte az Ambró-házikót. Futás közben maga mellé szólította Rózsit, elmondta az esetet, azután faképnél hagyta ismét.

Az erdészéknél még köszönni is elfelejtett. Egyenest a telefonnak esett, és rekedten hívta a kapitányságot. Legyűrve zaklatottságát, röviden, érthetően vázolta a helyzetet, és mihelyt megnyugtatták, hogy a járőrök máris felszerelkeznek és indulnak ki a völgybe, lecsapta a kagylót. De csak azért, hogy rögtön utána a tűzoltókat hívja. Úgy érezte, hogy mindenkivel tudatnia kell a rettenetes szerencsétlenséget, aki csak segíthet rajtuk.

A két telefonbeszélgetés cselekvésre készítette az erdészt is. Felugrasztotta a vacsora mellett-üldögélő erdőkerülőket, maga is puskát fogott, hogy a Duna felőli oldalról a vadonba hatolva, próbálják meg kézre keríteni a megkerült gyerekrablót.

Laci, amilyen sebbel-lobbal jött, ugyanúgy el is tűnt az erdészlakból. A zűrzavarban észrevétlenül surrant ki a szobából. Farkaséhes volt, szomjúság égette, mert dél óta falat sem csúszott le a torkán. Szomjúságát egykettőre csillapította a hegyoldalban buzogó forráská vizével. Felüdült a jéghideg italtól, bár gyomra továbbra is vészesen korgott. Az erdésztől kérhetett volna kenyeret, ha eszébe jut, de hát kisebb gondja is nagyobb volt ehetnékjénél. Most tusakodott, megálljon-e Ambrónál, Rózsit bizonyosan adna neki valami ételt. De sajnálta az idővesztést, és lemondott az evésről.

Égető türelmetlenséggel furakodott előre a sötétben, miközben a rengeteget leste. A lámpavillanásokat keresgélte, az irányt, hogy merre csatlakozhatnék a csatárlánchoz. Ám az éjszaka sötétjét egyedül az istápolttuk házikója előtt lobogó tűz fénye törte meg. Rózsit hatalmas máglyát gyújtott az udvaron, hogy a kifelé igyekvő városbeliek tévelygés nélkül odataláljanak.

A kerítés mellett elhaladtában Lacit pirosra festette a messzeverődő fény, és a kinn üldögélő Ambró észrevette. Fennhangon utána szól:

- Laci, Laci ifiúr, gyűjjék már ide ízibe! Kelletlenül fordult vissza a hívásra.

- Mi tetszik? - mogorvaskodott. - Beszéljen gyorsan - topogott türelmetlenül a máglyát tápláló Rózsira sandítva.

- No-no - csitította Ambró. - Hászen csak tanácsot akarok adni. Vigye magával Sipszit!

Laciból kicsattant a méreg. Hát ezért akasztotta meg útjában?!

- Minek? Kerékkötőnek?

- Én nyomkutatónak vinném - dörögte az öreg. Csak meg kell szagoltatni vele a csapást, követi akár a világ végéig. Vadorzó volt a régi gazdája, vadorzó maga is.

Laci a foga közt szívta be a levegőt.

- Hűűű! Köszönöm, Ambró bácsi! - s már fütttyent is a kutyának. Szíve torkában dobogott az izgalomtól. "Ha igazat állított Ambró, akkor többet ér ez az állat száz embernél" - gondolta, mialatt árkon-bokron keresztül tört a Messzenéző felé.

Földig hajolva kereste a helyet, ahol Gyusziék szerint Zsiga gáncsot vetett Liptáknak. Amint négykézlábra ereszkedett, és közelebb vonta Sipszit a nyomhoz, rongydarabra tenyerelt az árvalányhaj között. Zseblámpája fényénél ráismert a lyukas, piszkosszürke holmira: inggallér. Lipták állandóan hófehér apacsinget viselt, tehát az övé nem lehetett. Akkor persze... persze... Zsigáé!

Sipszi élé tartotta.

- Szagold, kutyám, szagold! - biztatta reménykedve. Sipszi körülszimatolta, hozza-hozzászorította nedves orrát, - aztán hirtelen felmordult. Laci alig tudta visszatartani.

A kutya orrát földnek szegte, és bókoló fejével, hangtalanul vonszolta a feszülő pórázt szorongató Lacit be a bozótba, ugyanakkor, amikor a rendőrök fölérték a hegytetőre. Mögöttük szekerek, kocsik kaptattak fel a meredeken, megrakva mezőőrrel, erdőkerülővel. A távolban pedig, a Duna menti országúton folytonosan bűgött a városi tűzoltóautó szirénája. Száguldva vitte az embereket az erdő határára, hogy gyűrűt vonjanak a rengeteg körül. A rendőrtiszt lehajolt a rettegő kislányhoz.

- Ne félj, Rózsikám, megkerül a pajtásokat - simogatta meg arcát.

Rózi a biztatás ellenére is csüggedten nézett a komisz, köves ösvényen eltűnök után.

- Az erdő óriási, millió búvóhelyet nyújt, s mire valamennyit felzargatják, ki tudja mit tesz az a háborodott szegény Liptákkal - töprengett szomorúan. - Talán a banda, a komák? Ők frissiben utánuk eredtek, talán ők meglelik.

Rózsét vetett a parázsra, és könnyeit nyelve igazgatta helyes irányba a szakadatlanul érkező embereket. A kelő hold éles fényénél látta, hogy még mindig tucatszámra igyekeznek föl a hegyre. A rémhír fölverte az egész várost

A fák közé beszüremlő holdsugár Lacin is segített. A holdkeltét megelőző vaksötétben hiába igyekezett tájékozódni, és megváltóként üdvözölte a halvány világosságot. A gyors iram közben ruháját, arcát megtépték a tövissek, térdét a sok bukducsolástól véresre verte, de ügyet sem vetett rá. Vakon követte az ernyedetlenül előrefurakodó kutyát.

Ismerős tájon jártak. A Strázsa-völgy felső végén. Laci már azt gondolta, Zsiga esetleg a kis barlangba húzódott, amikor Sipszi hirtelen átlendült a patakon. A váratlan rántás Lacit a patakmederbe lódította, önkéntelenül felkiáltott.

Csekély távolságból jobbról is, balról is válasz érkezett, kérdés:

- Mi történt?!

Utolérte a rajvonalat. Mielőtt kikászálódhatott volna a vízből, fénysugár borította el. Boross Pista világított rá.

- Eltűntek, akár a föld nyelte volna el őket - számolt be Pista kéretlenül az eredménytelenségről.

Laci izgatottan hallgattatta el:

- Sipszi állja a nyomot! - hadarta szakadozva. Pista felujjongott:

- Ragyogó! Hívom a többieket! - fordította el a lámpát Laciról, és feje fölé emelve körülvillantotta.

Mialatt Laci kifacsargatta csuromvíz trikóját, összeverődtek valamennyien.

- Sipszi nyomon van - ismételte Boross a gyülekezőknek, és a pórázt türelmetlenül rángató kutya ismét nekiiramodott. Átszaladt az akácson, és növekvő élénkséggel iszkolt be a Csurgó oldaláról leereszkedő, keskeny völgyvágásba. Halk morgással furakodott a völgy oldalágát eltakaró mogyoróbokrok közé. A néma gyerekcsoport alig jutott túl az akadályon, halk, zavaros nevetést, rikácsolást hallott valahonnan a sziklahasadék mélyéről.

- Mindjárt éles! Levágjuk a borjat! - verődtek fülükhöz az értelmetlen szavak.

Ág nem roppant, kő nem görgött tenyerük alatt, amint minden idegszálukat megfeszítve előreosontak a magasan burjánzó gízgazban. A Csurgó fölött ragyogó hold most már szinte nappali világosságot árasztott ide a mélységbe is, és egyszerre megpillantották Zsigát. Ott ült a kis völgy terebélyesedő hasadéokban, és bicskáját fente egy kődarabon. Előre-hátra hajladozva húzogatta a kést a kövön, zavaros mormogással, s közbe-közbe pillantást vetett a közelében heverő, hurkába kötözött, élettelennek látszó Karcsira.

Az ijesztő kép valósággal jéggé dermedtette a gyerekeket. Megtorpantak, de csak egy pillanatra. Mert Zsiga az egyik fenőmozdulat után megpróbálta körmével bicskája élét, és föltápáskodott.

- Már levághatjuk! - szólt hangosan egy nem létező személyhez, és Karcsi felé lépett.

Mozola Rudiból f ékezhetetlenül tört ki a visítás.

- Jaj, jaj, megöli Karcsit!

Kiabálása feloldotta kábultságukat. Előreugrottak valamennyien, mintha ugyanaz a húr rántotta volna őket.

Anti tigrismódra vetődött Zsigára, és magával rántotta a földre. Akkorra már hegyiben volt két pajtása is.

A téboly azonban erőt öntött az eszehagyottba. Hatalmas lendülettel lerázta magáról a három fiút, aztán Lacit felmarkolva belevágta, a tisztást övező bokrokba, és félretaszítva az elébe állókat, szaladt a kijárat felé. Már-már eltűnt a fák közt, amikor nekিপattant Sipszi, és az utánarohanók közé döntötte. Zsigát annyira meglepte a kutya támadása, hogy valósággal megbénult, és bambán túrta, hogy legyűrjék.

A zűrzavarba kürttutulás, kiabálás hasított. Fenn a sziklacsúcson, a mélység fölé hajolva, a rendőrök kémleltek le a völgybe.

- Ide-ide! - szállt hívogatásuk, aztán fekete árnyékként máris lefelé ugráltak a meredeken.

A gyerekek kevés ügyet vetettek reájuk. Most, hogy ártalmatlanná zsinegelték Zsigát, minden figyelmük Liptakra fordult. Letépték róla a húsába vágó madzagot, és életre dögönyözték. Föleszmélve, rémült kiáltozásba tört ki, s csak akkor hallgatott el, amikor zavaros tekintete a gyerekekre tévedt.

- Ti vagytok? - hitetlenkedett, mint aki azt véli, hogy álmodat lát, és lélegzettel együtt buggyant ki belőle a zokogás - Sziasztok... sziasztok! - szorongatta két kézzel a feléje nyújtott tenyereket. - Meghaltam volna, ha ti nem jöttök! - szipogta össze-összeborzongva.

- Ugyan! Rémeiket látsz - nyugtatgatta Lusi, és egyúttal rácsapott a vállára nehezedő kézre, amely földre akarta tolni.

- Ne bomolj! - fortyant föl, hátranézve azonban már szerette volna visszanyelni, amit mondott. A rendőrtiszt állt mögötte fűjtatva, izzadságtól csapzottan. Lust vigyázzba vágódott.

- Jelentem tisztelettel, megfogtuk Zsigát - pattogta, hogy leküzdje megzavarodottságát, és nyomban hozzáfűzte: - Azaz nem is mi, hanem Sipszi...

A mozgalmas nap azonban még korántsem fejeződött be. Kézről kézre adták, szorongatták őket dicsérve, becézve,

majd közrefogva mindannyiukat, diadalmenetben vonultak el velük s a megkötözött Zsigával. Már pihenőre ültek le Rózsi máglyájánál, amikor észrevették, hogy Laci nincs köztük. Addig nagy boldogságukban, hogy Karcsit megszabadíthatták, fel sem tűnt hiánya. Csak ekkor emlékeztek rá, hogy Zsiga a bokrok közé vágta.

- Csak nem esett baja?! - rémült el Gyuszi. - Gyerünk vissza! Gyorsan! - sürgette.

De mielőtt elindulhattak volna, hiányzó pajtásuk fárdatan, maszatosan, telis-tele karcolással közójük toppant.

XVI. FEJEZET

Laci külön kalandja és Lipták megmentésének következményei

Laci önkéntelen repülésének a sziklafal szabott határt. Nyekkenve zuhant egy bokorra, és már a levegőben keresgélv támasz után, hogy talpra állva ismét Zsigának ronthasson. Ám keze ürességet markolt, és átbukva a bokron egy sötét üregbe kecskebucskázott le.

Hiába próbált kapaszkodni, megállás nélkül hemperedett le valami lejtőn.

Zuhanása hirtelen zökkenővel fejeződött be, és az eséstől kábultan fekvé maradt.

Nagy sokára kázmálódott csak fel.

Fogalma sem volt, hová került. Hiába kereste a barátságosan hunyorgó csillagos mennyboltot. Szuroksötét és halotti csend fogta körül. Szerencsére övére akasztott, villanylámpája sértetlen maradt, és felvillanhatta.

Ekkor kiderült, hogy jókora zezugos barlangban áü. Az egyik sarokban félembenyi magas hasadékot fedezett fel. Hasra ereszkedve világitott a nyílásba. Alacsony, kanyargó sziklafolyosó tárult elébe.

Folyosó? Nem, nem - kereste nyelve önkéntelenül a helyes kifejezést. Megvan! Tárna, így nevezik a bányászok az ilyesmit, ha igaz.

Az éles villanyfényben még á csákány vágta árkokat is látta a tárna falán. De minek bajmólódtak ezzel, nincs erre sem arany, sem szén! - okoskodott, aztán abbahagyta a töprengést.

Nekikázmálódott, hogy kijusson.

Keservesen, négykézláb felkúszott a barlang szájához.

A völgyecske már elhagyatott volt, tehát haladék nélkül indult tovább, azon tusakodva, hogyan végződött a küzdelem.

Ambró bácsi házatájaról a kacagás, boldog füttyögetés messziről meggyőzte a sikerről. Loholva közeledett a tűzhöz.

- Végre! Csakhogy előkerültél! - kapta közre a Csapat. - Hol voltál?

Laci megtapogatta fájó derekát.

- Zsiga odavágott - tréfálkozott nagyokat nyögve -, és egy kicsit kipihentem magam.

Valójában úgy érezte, -hogy szőlőprésben sajtolták össze, s annyira áhítózott otthoni ágya után, mint még soha. Dehogy is volt kedve töviről hegyire elbeszélni, hogy valóságban mi történt vele.

A máglya elhamvadtaival az utolsó szálig hazakerekedtek. Ambró bácsi ez egyszer magára maradt. Már nem volt annyira magatehetetlen, hogy egy éjszakára egyedül ne hagyhatták volna.

Laci hazafelé azon töprengett, hogy mégis el kellene mondania a többieknek fölfedezését. Az álmoság azonban annyira erőt vett rajta, hogy elhalasztotta a dolgot. Majd reggel kitalálja az újságot.

Valóban újságot terített Gyuszi elé, legédesebb álmából rázva fel reggel hétkor. Nyomdaszagú hírlapot dugott félig éber barátja orra alá.

- Ide süss! - hajtogatta. - Ide süss! Tudod, mi van benne?

- Nem érdekel, engedj aludni! - hanyatlott vissza bosszúsan párnájára Gyuszi.

A hangos szóváltásra Rózsi bedugta borzas buksiját a szomszédos szobából, ő is mérgesen förmedt Lacira:

- Mit zavarogsz kora hajnalban?

Laci nem erőltette tovább hangszálait. Néma vigyorgással csapta az újságot Rózsi kezébe. A kislány éppen csak ránézett, azzal felragadta a díványpárnát, és bátyjához vágta.

- Hát ez mégiscsak szemtelenség - dühöngött ismét felriadva Gyuszi, de Rózsi közben már hangosan olvasta az újságot, és ez kiugrasztotta bátyját az ágyból.

- Órütl garázdálkodott Andrásfalván! A hős gyerekek megmentették társukat!

Gyuszi kitepte húga kezéből a papírt, és ő esett neki. Kicifrázva, felsallangozva, saját históriájukat látta viszont a hasábokon.

- Hú, az árgyelusát! Mi mindent összehordtak itt? - hüledezett, azt olvasva, hogy mekkora halált megvető bátorsággal ejtették ők foglyul a borotvaéles késsel hadonászó Zsigát. - De honnan tudták meg ilyen hamar?

Laci közömbösen fintorgott.

- Kinek mi gondja rá! Ez már csak nem érdekes? Hanem mozogjatok. Apa küldött, hogy kilencre gyertek a kapitányságra. Kihallgatnak bennünket. A többiekért János ment el... Az újságot különben az utcán vettem... Az újságos Gabi ordította: "Szenzáció!" Kihallgatás után pedig, azt hiszem, mindjárt kimegyünk Ambróhoz. Le kell vernünk néhány új szőlőkarót.

- De mennyire kimegyünk! - tódította Gyuszi. - Még nem is mondtam. Antival tegnap megtaláltuk az imakönyvet.

- Gálád fráter vagy! - csattant fel Laci. - Ilyesmit eltitkolni! No de megállj! Én is találtam valamit, de ha megfeszülsz, sem mondom el most, hogy micsodát. Pedig csuda érdekes, mondhatom.

- Tartsd meg magadnak! - ingerkedett vele Gyuszi. - Nem vagyunk rá kíváncsiak.

Ragyogó jókedvvel ballagtak fel a rendőrségre. A kihallgatás elhúzódott a déli harangszóig. Kint az épület előtt egész gyülekezet leste őket kíváncsian. Amint kifordultak a rendőrség kapuján, valaki rájuk kiáltott.

Ösztönösen engedelmessé váltak a felszólításnak, és mozdulatlanul túrték, hogy fényképezzék őket. A két fényképező férfi hozzájuk csatlakozott.

- Újságírók vagyunk! - mutatkoztak be. - Mondjátok el, fiúk, a kalandot.

Valahogy egyiküknek sem fülött foga a beszédhez. Határozatlanul méricskéltek az újságírókat. Végül is Gál Jenci oldalba bökte Antit.

- Mondd el nekik - suttopta. - Már úgyis lefényképeztek bennünket.

- Ugyan, akkor sohasem érünk ki a Strázsa-völgybe ellenkezett Anti, és csak akkor fanyalodott rá a beszédre, amikor a két újságíró kijelentette, beszélhet menet közben is, szívesen elkísérik őket.

Velük tartottak egészen Ambró bácsiig, és több anyaghoz jutottak, mint amennyit valaha is reméltek. Szemfülesen kihámozták Ambró bácsi történetét is, nyakra-főre fényképeztek, s késő délután volt, mire egyedül hagyták a társaságot.

- Ezekkel megjártuk - sóhajtott fel Anti. - Ha jól sejtem, holnap megint az újságba kerülünk. Hát kellett ez nekünk?

Ambró bácsi csöndesen ingatta a fejét.

- Ezt sem hittem volna! Kiírnak engem az újságba mondogatta, mintha nagy szégyen lenne. - Mit meg nem érek én még vénségemre?!

Gyuszának végre megint eszébe jutott az imakönyv. Boldogan elvigyorodott.

- Ezt, Ambró bácsi! - nyújtotta oda a megtalált, drága holmit.

Az öreg megdörzsölte a szemét, s amikor nem tűnt el előle az imakönyv, két kézzel kapott utána.

- Gondolhattam volna, hogy utánamennék - dadogta. - Maguknak aranyszívük van! - és sírva-nevetve, a kiéhezett ember mohóságával lapozgatta át a tenyéryi, vaskos könyvet.

A gyerekek mozdulatlanul nézték túláradó örvendezését. Vagy negyedóra múlva Ambró a meghiúsultságtól rekedten odafordult hozzájuk. -

- Itt vannak-e mindnyájan? - kérdezte számbavevően.

- Itt, itt! - bizonygatták.

- Hát akkor..., mondanék valami rettenetes nagy titkot... hálából, mert ennyire istápolnak. Ha rám hallgatnak, talán maguknak sikerül a dolog, és olyan gazdagok lesznek, mint a mesebeli három királyok. Mert én már többet nem keresem a kincset. Megadtam az árát!

A körülötte üldögélők csodálkozva hallgatták. Miféle kincs? - vetette közbe Laci feszülten.

- Majd megmondom! - húzta a szót Ambró. - De előbb hozzák ide azt a cifra lakatos ládát.

Teljesítették kíváncságát, és kicipeltek az ormótlan jószágot. Sokszor kísérleteztek kinyitásával addig is, azonban olyan kulcs nélküli lakat lógott rajta, hogy hasztalan firtatták a nyitját. Ambró bácsi alig ért hozzá, máris kitérült. Ödön, penészes könyvek rejtőztek a láda mélyén. Érthetetlen hieroglifák, ószláv betűs ákombákomok tarkították fedelüket.

- Látják-e? - sóhajtott ápolgatóan. - Ez mind azé volt, akié az imakönyv is. Írástudó ember volt, valami papi szerzet, így mesélte a nagyapám, ő még tudta olvasni ezeket a könyveket. Azt mondta nekem, amikor még csak akkora voltam, mint maguk, vagy még kisebb, hogy kincsről is szó van bennük, amit valamikor réges-régen a tatárpusztításkor ide dugtak a környéken lakók egy barlangba. Szent igaz! Kerestem is én egész életemben, de nem találtam meg. Akkor is ezután jártam, amikor valami rossz lélek ott a sziklák közt elgáncsolta a lábam, és lelökött a mélységbe. Maguk szedtek össze, hát tudják, hogy nem mondok valótlan.

A gyerekek szótlanul hallgatták.

- Mert lidércek, kincsrőzök vigyázzák az ilyen aranyholmit - folytatta -, és a magamfajta öregnek már nincs elég ereje, hogy elhessegesse őket. Az ilyen öregember megy utánuk akkor is, ha kelepcébe viszi ide-oda futkosó lidércviláguk. Engem is az, lidérc csalogatott oda a sziklákra - csikorogta az öreg, hangja megtelt borzalommal, hallgatóinak meg libabőrös lett tőle a háta.

Anti lelkében túlcsoordult a szánakozás. Szelleme, kincsrőzök, lidércek! Most már tudta, mit talált oly furcsának azelőtt is Ambró bácsin. Az öreg belebódult az elásott kincs rögözméjébe, minden tettét babona vezette, szaladt a völgyi posványokból felimbolygó, meggyúlt mocsárgáz után, a lidérc után és ez lett a veszte.

Mintegy félálomban hallgatta tovább Ambró bácsi vallomását.

- Hát mondom... én többet nem keresem! Keressék maguk, mert maguknak nem árthat a vész, lelkük tiszta és erős... Ezt akartam mondani.

Alig hallgatott el, Laci felrikkantott:

- Persze hogy keressük, Ambró bácsi! Anti neheztelően Lacira kapta tekintetét.

- Megkerültél? - kérdezte olyan halkán, hogy csak ő hallhatta.

- Nem én! - hangzott a válasz, és Laci szemében ugyanaz a furcsa láng gyúlt ki, mint Ambró bácsiéban égett, mialatt a kincsről regélt.

Antit szorongás fogta el. Talán csak nem hibbant meg ez a fiú?

- Gyere hátra! - szólt oda Lacinak aggódalmasan.

- Ne félj, nem bolondultam meg - kezdte egész józanul Laci, mihelyt a ház mögé értek. - De a barlang, az igaz! Ambró azért nem találta meg, mert a bokrok benőtték a bejáratát. Amikor Zsiga a bokrok közé vágott, én egyenesen odapottyantam a lyukba. Hát ha már megvan, akkor csak nyerhetünk vele, ha kikutatjuk.

Mialatt beszélt, odaszivárogtak a többiek is" s még be sem fejezte mondanivalóját, Aprószent mámorosán közberikoltott:

- Hát ha barlang van, akkor kincs is van! Ki ne hallott volna ilyesmiről?! - és kapásból felsorolta, mennyi ilyen eldugott kincsről olvasott.

Áradozása felgyújtotta a többség képzeletét, és a józanabbak - Lusi, a Vadászy testvérek - hasztalan igyekeztek lehűteni lelkesedésüket. Egymást túlversengve színezgették, találgatták, mi mindent lelhetnek a barlangban.

Gömböc gyöngyökkel kivarrt királyi palástról álmodozott, amelyet Esztergomban látott a primási kincstárban, Mozola Rudi úgy gondolta, hogy arany és gyémánt mellett bizonyára akad egy páncélruha is.

- Barátom! - magyarázta Gál Jencinek. - Képzeld csak el, milyen pompás lesz ebben verekedni! Zuhé! Lehet csépelni mindenkit, és ők hiába ütnek vissza. Mit fáj az ütögetés egy páncélruhának?!

És annyira fürta oldalukat a kincshistória, hogy egymás után elszállingóztak, be a városba, hogy mély titoktartás terhe mellett elmondják egy-két ismerősüknek, micsoda káprázatos vagyonhoz jutnak ők nemsokára.

Anti kelleetlenül ült össze tanácskozáásra a komolyakkal.

- Huh! - dörmögött. - Egészen megkótyagosodott ez a banda. Legjobb lesz mennél hamarabb elmenni velük a barlanghoz, és megmutatni nekik, hogy nincs ott semmi. Akkor majd rögtön észre térnek.

- Persze! - helyeselt Rózsi. - Tegyük meg holnap. Mentül előbb, annál jobb. Nemsokára szedni kell a szőlőt, és ha így tart, nem fog dolgozni egyik sem, hanem hanyatt fekszik a fűvön, és a kincsről ábrándozva fogja nézni az eget. Ambró bácsi is okosabban tette volna, ha hallgat erről a számárságról.

De ezzel az elhatározással nem akadályozhatták meg, hogy a kincsből hívők kérésekkel ne kürtöljék tele a várost. Gál Jenci és Krammer mire estefelé találkozott két Kalózzal, már kocsiszámra hordta a gyémántot, aranyat.

Nagyzolásukkal valóságos forradalmat idéztek elő a vezér nélkül maradt Kalózhadban. Mert Lipták végre valóra váltotta elhatározását, és üzent nekik, hogy nincs többé közük egymáshoz. Kalózkodás helyett ott üldögélt Vadászyék udvarán, várva Gyuszit, hogy megkérje, ássák el a csatabárdot, és legyen megint minden úgy, mint régen volt.

Mit sem törődött a szigeten veszekedő Kalózzal, akik állandóan hadakoztak Skrobárral, mert minden ígéretés ellenére sem szerzett ladikot. A kincsről közjük érkező hír még csak fokozta a háborúságot. Szemére vetették Skrobárnak, hogy ha nem csábítja el őket hazug ígéretekkel, akkor visszamentek volna régi barátaikhoz, és akkor most ők is részesednének a kincsből, így azonban se pénz, se posztó, se csónak, se kincs.

Skrobár - Vérestőr kapitány - fölényesen a háborgás fölé emelkedett.

- Mamlaszok vagytok - fejtette ki nézetét. - Csak ássák ki ők a kincset, majd mi megkaparintjuk. Hát nem tudjátok, hogy a Kalózkok a jó szerencse lovagjai. Majd lesben állunk, és elraboljuk tőlük. Ez a beszéd! Akkor azután hajóra szállunk, valódi nagy hajóra, és elvitorlázunk a Csendes-óceánra. Ott elfoglalunk egy szigetet, rabszolgákat tartunk, és királyok leszünk... Följelentenek bennünket? Dehogy! Ti nem ismeritek a módját a dolognak. Térden állva megeskettjük őket, hogy némák lesznek, mint a sír. Különben nem kegyelmezünk nekik! Amióta a világ világ, ez a kalózkok szokása.

Ámde hasztalan hivatkozott példaképeire, Kid kapitányra meg a Rótszakállú lovagra, véres bosszúra, ha cserbenhagyják, falra hányt borsó volt a szava.

- Állj tótágast, ha jólesik, mi megyünk ki a Strázsavölgybe - viszonozták a levitézlett Kalózkok tömören a félórás buzdító beszédet, már a vízből.

Skrobár, míg csak reménye volt, fölényes maradt, abban a hitben, hogy fenyegetésétől mégis megijednek, és visszatérnek a fekete lobogó alá. A szökevényeknek viszont eszük ágában sem volt. Rendületlenül hasították a hullámokat a Duna közepe felé. Ekkor Skrobár is sutba csapta elveit meg a faábrázatot. Remek fejessel utánuk eredt.

A rikoltozva közeledőket Gömböc fedezte föl a sötétben, ösztönszerűen felmarkolta a keze ügyébe eső szőlőkarót, és vészüvöltéssel fegyverbe szólította társait.

- A Kalózkok!... A Kalózkok!... - riadózott, és pillanatnyi hősi felbuzdulásában megismételte a szigetvári kirohanást. Hóna alá szorította a karót, miként a lándzsát szokás, és nekiszaladt az éjszakának. Csak akkor hökkent meg saját merészségétől, amikor a Kalózkok közvetlen közelébe ért. Lelke mélyén azonban még ekkor is remélte, hogy elszánt rohama a támadókat is megijeszti, és meghátrálnak halált megvető hősiessége elől.

Harci tüze utolsó fellobbanásaként ellenfelei közé hajította a lándzsát, azzal visszavonult. A vöröskendősök élénk lármával loholtak nyomába, és háborítatlanul elérték volna a kerítést helyettesítő kőtörlezt, ha Szepi riadozására botra- karóra kapott védőhad nem foglal fenyegető állást a "bástyán".

Erre megtorpantak.

A két csapat tanácstalanul nézett farkasszemet, majd itt is, ott is suttogva hajoltak össze a fejek, kezek motoztak valamit, és egyszerre gallyra kötözött fehér zsebkendő emelkedett a szikrázóan csillagos ég felé mindkét oldalon, s a Kalóztól követ indult az ellentáborba.

- Visszajönnénk! - mondta tömören a küldött.

- Gyertek! - válaszolta Gyuszi, s olyan jókedve kerekedett egyszeriben, hogy madarat lehetett volna vele fogatni.

Most már együtt volt megint a régi Fehér Csapat, s ez mérhetetlen elégedettséggel töltötte el.

- De Skrobár is utánunk jött - fontoskodott a küldött.

- Elfér köztünk! - szólalt meg ezúttal Anti.

Saroktiporva egyesült a két csoport, örvendező üvöltéssel püfölték egymást hátba a gyerekek. Csupán Gömböc maradt távol a vigadozóktól. Homlokráncolva fordult Antihoz :

- És a kincs? Anti fölnevetett.

- Közös - hangzott ingerkedő felelete, és Gömböc lógó orral állt odébb, hogy íme, így megkevesbedik az ő része.

Mire másnap reggel a kincslázban égők kitódultak az Ambró-tanyához, Gyszi és Anti már ott foglalatostkodtak az udvaron frissen, kialudtan. És Ambró bácsi is megmosdatva ott reggelizett a diófa alatt.

Az udvar közepén halomban hevert kötél, ásó, kapa, csákány és egyéb szerszám.

Toti a holmikupacra bökött.

- Minek ez?

Gyszi fojtott jókedvvel felelt.

- Megyünk kiásni a kincset!

Ambró szinte villámsújtottan hagyta félbe a kávékanalazást.

- Mit beszélnek??? - hebegte kigyúló arccal.

- Laci talált egy barlangot a Csurgó alatt, és a fiúk azt hiszik, hogy az a kincses barlang - világosította fel Rózsi.

- Az, az, nem lehet más! - fészkelődött az öreg remegve, és könnyörögve buggyant ki száján: - Vigyenek engem is!

Hadd lássam meg... hadd lássam meg...

Anti közbeszólt:

- Nem lehet, Ambró bácsi. Maga még beteg - jelentette ki megfellebbezhetetlenül, mint valami orvos.

- Az lesz a halálom, ha itthon hagynak - ellenkezett az öreg még mindig remegve.

Laci felfogta, mit érezhet Ambró bácsi, és gyorsan előállott ajánlatával.

- Hordagyat készítenénk megint... akkor levihetjük úgy, hogy moccannia sem kell.

A kincsvárók lármásán támogatták ötletét, sőt Ambró bácsi is valósággal újjáéledve helyeselt.

Hamarjában összeütötték a vivőalkalmatosságot néhány erős lécből, zsákból, puha fekhelyet vetettek rá pokrócból, ahol az öreg kényelmesen fekkent, és sebbel-lobbal elindultak a völgybe.

Gyszi a szakadék szélén a homlokára csapott.

- Ejnye, elfelejtettem! - s visszaloholt.

A telefonkészüléket cipelve csatlakozott megint hozzájuk.

- Benne van a tervben - világosította fel a tudatlanokat. - Így sokkal egyszerűbb lesz a kutatás.

Ha élt is valami kétség Ambróban, hogy valóban az igazi barlangra bukkant-e Laci, füstté vált, mihelyt bekanyarodtak az éjszakai viaskodás színterére.

- Csakis ez lehet! - nyilatkoztatta ki áhítattal.

A sok gyerek buzgó igyekezettel, percek alatt kivágta a barlang szája előtt terpeszkedő bokrokat, és egy tömegben nyomakodott be a sötét üregbe.

Sorra lehasaltak, bekandikáltak a sziklalyukba, és aztán nyeltek egyet, mikor künnről behangzott Ambró bácsi kérdése.

- Ki megyén be elsőül?

Egyes-egyedül kúszni előre, be, messze a föld gyomrába, ahol ki tudja, mi vár a kutatóra?! Ez a tény, túl minden kincsvágyon, szépen kiszínezett álmon, valahogy elsorvasztotta vállalkozókedvüket. Ha legalább ketten mehetnének; társal, akihez szólni lehet, aki, ha szükséges, segédkezet nyújt, úgy igen. Erre kapható lett volna mindegyik...

De hát a keskeny folyosóba csak egy ember fért be.

Tétováztak, haboztak, mígnem hárman jelentkeztek egyszerre:

- Én, én, én ...

Gyszi, Anti, Laci alkották a hármasságot. Összenéztek.

- Most ki megy hármunk közül? - firtatta Laci.

- Anti! - döntött Rózsi kéretlenül. - O szólalt meg legelőbb.

Anti még egyszer bekémlelt a tárnába, és szó nélkül szedelőzködni kezdett. Vállára dobta a kötélcsomót, csákánybaltát szíjazott a derekára, közben pedig Gyszi hátizsákszerűen a hátára kötözte az egyik telefonállomást. Leplezetlen büszkeséggel cselekedte ezt, hiszen saját ötlete volt a telefonos barlangkutatás, amit megoldhatóvá tett a fejhallgató formára alakított hallgató-beszélő kagyló.

Anti kipróbálta zseblámpáját, és tétovázás nélkül a lyukba bújt.

- Jó szerencsét! - köszönt utána Gyszi bányász módra.

A barlangot betöltő zsidongás, lárma elfűlt. A künn maradtak tekintete elvarázsoltan tapadt a lassan vonszoló kötélre. Rövid percig egyedül a csévéről lefutó telefondrót érces zöreje hallatszott, majd megcsendült Gyszi hangja:

- Hat... hét... nyolc... - számolta lassan, hogy hányadik méter kötél csavarodik be a folyosó száján.

Anti pedig könyökére támaszkodva kúszott előre a tárna alját borító iszamós sárban, miközben egyre-másra hullott rá a padmalyról a sok vízcsepp. A homlokára erősített villanylámpa megvilágította a boltozatról lecsüngő, málladozó homlokködarabokat, és Antin lassan erőt vett a szorongás. A gondolat, hogy ha egy ilyen bomló-romló ködarab leomlik, hát nincs többé kiútja, mert még csak meg sem tud fordulni a szűk lyukban, verejtékcseppeket csalt halántékára. Megállt. Telefonáljon, hogy húzzák vissza a lábára bogozott kötélnél fogva? Vallja be, hogy elszállt a bátorsága?

- Nem, ezt nem lehet! Véghez kell vinnem, amit vállaltam! - suttogta magának.

Elszántan folytatta tehát az éles szögletekben forduló alvilági útját. Szikla, mindenütt szikla, barnás, sápadt, téglasárga, vízgyöngyöktől csepegő szikla előtte, mögötte. Ruhája teleszívódott a pocsolyák levével, és megdidergette a nyirkos hűvösség. Kezdte sokallni már a csúszás-mászást, amikor hirtelen kiöblösödött előtte az alagút, és a fenyegetően alacsony boltozat a magasba futott. Remegő térdekkel kapaszkodott lábára. Jókora barlangba jutott.

Gyszi a huszonkilencedik méterért olvasta le a kötélről, amikor megszűnt kigyózása, és egyidejűleg az újra elégedett

Lipták, aki egy nap alatt elfeledte minden keservét a sokáig nélkülözött társaságban, izgatottan harsogott a telefonba, amely mellett ott kuporgott, amióta Anti eltűnt előlük.

- Igen, igen, máris küldöm! - és hadarva szólt Gyuszihoz: - Gyorsan menj utána a nagy lencsés lámpával meg a csákánybaltával!

És Gyuszi is elnyelte az alagút. Vagy tíz perccel utóbb bukkant ki Anti mellett, hasonlóképpen csatakosan.

- Ez az út a pokolba vezet! - lihegte. - Ha a köteled nincs a kezem ügyében, azt hiszem, sohasem jutottam volna idáig. A levegőt harapni lehet ebben a vakond járatban, és ez a csepegő víz... ploty-ploty... - utánozta. - Brrr! De hogy is állunk? - és elárasztotta világossággal a barlangot.

Jobbszélűt egy kuckóban, a mélyedések között, derék magasságban ajtó nagyságú nyílás ásított.

- Valami kút - világosította fel Anti. - Már megtapasztaltam! Igen mély, és víz van a fenekén. Hallottam a ledobott kő csobbanását. A másik pedig... Látod azt a lyukat? - separt föl saját lámpája kékével a barlangkupola csúcsa alá. - Itt alatta dong a szikla. Üreg lehet mögötte. Törjük át a falat, könnyen omlik. Talán kilyukadunk valahová.

Mialatt tárgyaltak, követelődzően kattogott a tábori telefon. Nem hallották meg, mert Anti lepakolta, és halk beszédjük a visszhangos barlangban harsogássá vált, elnyomta a váltóbillentyű kattánását. A csákánycsattogás, kögörgés pedig akkor is hallatlanná tette volna, ha villanycsengő gyanánt süvít.

Az egyik ütés nyomán Gyuszi csákánya tövig szaladt a falba, és megindult a laza kötömegek. Ész nélkül ugrottak felre. Alig kerültek el a faltól, nagy darabon beomlott.

A sűrű porfelhő prűszkölésre kényszerítette, elvakította őket. Vaksin botladoztak a görgő omladék közt a barlang biztonságosabb része felé. Munkájuk eredményéről Laci dörmögése vonta el érdeklődésüket. Morogva kászálódott ki a folyosóból.

- Hé, hát a fületeken alusztok? Miért nem szóltatok ki a telefonon? A gyerekeket már kerülgeti a félsz miattatok! A folyosó úgy zúgott, morajlott az előbb, mintha ágyút sütöttek volna el idelelni - hadarta egy szuszra, és csak a köhögés fojtotta torkára a szót.

Amikor a ködlő por leülepedett, alábbhagyott kahicsolása is. Észrevette a két tátongó nyílást, éleset füttyentett, és sáros markát két pajtása elé tárta.

- Én is találtam valamit! Egyenesen rátenyereltem a sárban. Pénz, ha igaz!

Anti feláldozta zsebkezdőjét, és tisztára törölgette. A sárréteg alól feketére fakult, kerek pénzdarab került elő. Az egyik felén éppen hogy kivehetően asszonykép domborodott, alatta évszám: 1742. A másik oldalát teljesen megemészte az idő.

- Ezüsttallér! - mondta csodálkozva. - 1740-1780: Mária Terézia uralkodása.

- Valaki járt itt előttünk, majdnem kétszáz esztendeje - adta vissza a pénzt Lacinak. - Talán Ambró bácsi őse - fűzte hozzá elgondolkodva. - Mégis igaz lenne?... - és majdnem hinni kezdett a kincsben.

Ismét zörrent a telefon. Laci közben elfelejtette, hogy aggódnak értük, és őt is a kutatók iránti remegés hajtotta a barlangba. Ingerülten kapta fel a kagylót.

- Kincs?! - süvöltött a huzalon Lipták. Laci a tallérra nézett, és visszasüvöltött:

- Valami akadt!

- Bemegyünk - hallatszott Lipták izgatott rikácsolása. Laci vigyorgott.

- Maradjatok! - rosszmájuskodott. - Nem férünk el többen! És ne zavarogjatok. Hagyjatok bennünket nyugodtan dolgozni.

Lipták a fiúkról meg Ambró bácsiról szavalt volna még, hanem Laci, letéve a kagylót, a maga részéről befejezte a beszélgetést.

Miközben Liptákkal ingerkedett, és Anti a szóváltást figyelte, Gyuszi felkészült a kútba szállásra. Belebújt a gondosan megkötött hurokba, és a nyílás szélére telepedett.

- Segítsetek! - szólt kettejükre.

Megmarkolták a kötelet, és Gyuszi lábát a sziklafalnak feszítve, imbolyogva indult lefelé. Lacinak közben ragyogó eszméje támadt. Fél kézzel a telefonért kapott, és a kagylót a szájához igazította.

- Halló, halló! Itt rádió Andrásfalva! - hujjogott bele. Helyszíni közvetítést kapcsolunk a kincses barlang feltárásáról.

Karcsi elképedve hallgatta hadarását, és nagy sokára váltott csak esze kereke annyira, hogy szó szerint ismételte a szöveget:

- Nagy teremben vagyunk... Jobbról is, balról is egy-egy lyuk vezet valamerre. Az egyik valamilyen kút. Gyuszi most mászik le a fenekére

És a közvetítés folytatódott:

- Munkatársunk tizennyolc méter mélyre hatolt eddig.

- A kincs? - cikákkolt Lipták Karcsi ismét izgatottan.

- Várj sorodra! - fuvolázta Laci.

Gyuszi pedig tizennyolc méternyi pörgés után keskeny kőpárkányon kötött ki. Cipője orra a tintafekete vízbe ért. Szédülés fogta el. Ha nem szorítja a kötelet, menthetetlenül a feneketlen tinalébe fordul. Ammóniákra emlékeztető szagú, nehéz levegő tódult a mellére. Sebtiben gyufát gyújtott, kicsinyt lobbant, és parazsa is azonnal üszökbe fült.

- Gáz! - bömbölte fulladozva. - Húzzatok!

Gááz!... Húúúzzatok!... - csikorogta a visszhang öblösen, és Anti Lacival közösen rettegve rángatta fel a kenderkötelet. A rádióközvetítés megszakadt.

Gyuszi meszelésápadtan kecmergett elő.

- Talajgáz vagy mi a fránya fojtogatott! Tele van vele a kút - tördelte légszomjasan, és a szabadba vezető nyíláshoz bukva, szippantgatta a levegőt.

Laci arca megnyúlt. Megborzongott.

- Hagyjuk abba az egészet. Semmiféle kincs sem éri meg, hogy valami baj legyen!

Gyuszi azonban a fejét rázta.

- Nem, nem! Nézzük meg a másikat.

Az omlásba is ő szeretett volna leereszkedni, Anti azonban ragaszkodott a jussához, és a hirtelen lejtésű, elkanyarodó üregbe ereszkedett. Nem telt bele öt perc, újra pajtásainál volt.

- Nos? - fordult hozzá Laci emésztő kíváncsisággal, és félbehagyta az almaharapdálást.

Anti ajkát biggyesztette.

- Zsákutca! Nem lehet továbbmenni. Valamikor talán lehetett, de az út már réges-régen beomlott, és azt bizony nem ássa ki senki!

- Kincs?! - suttogta ezúttal Laci hervadozóán. Anti fölnevetett.

- Hát nem mondtuk előre?! - bölcselkedett. - Nincs! Ha volt, betemette a hegy... Lényegtelen ügy! Adj almát!

Három harapással eltüntette a gyümölcsöt.

- Menjünk - dohogott azután. - Vágyom már a napvilágra.

Búcsút intettek a szétfoszlott álmok barlangjának, és újból kietlen sötét borította a hegy ölét, talán megint száz esztendőre. Laci kúszott lefelé.

- Én nem maradok utolsónak ebben a gyehennában! - tiltakozott hevesen, pedig senki sem kérte sereghajtónak. Anti zárta a sort, tempósan göngyölítve a telefonhuzalt. Az előbarlangban a világosságtól félig vakon nyomták Lipták kezébe a talált pénzdarabot, válaszul a felmorajló, izgalomtól fűtött kiáltozásra.

- Ó, hiszen ez nem arany, ez ócska ezüst - hűlt le Karcsi heve.

- Nekünk csupán ennyi jutott. Ha kétlitek, járjatok utána - telepedett a földre Anti fáradtan.

A gyerekek tetőtől talpig végigmérték mindhármukat. Hajukból sáros lé csurgott, ruháikat vastagon fedte a mocsok. Ez a szívszorító kép a csalódott, kincssóvár gárda vállalkozó kedve maradékát is elapasztotta.

- Elhisszük... elhisszük... - bizonygatták keserű-savanyúan.

Ambró bácsi a gödör széléről fülelt a beszámolóra.

- Helytelenül cselekedtek - dohogott mérhetetlen rosszállással. - Ott a hiba, hogy nem volt magukban kitartás. Ásni kellett volna tovább. Akkor biztosan megtalálják. De most, ha már egyszer abba hagyták, hiába is keresnék... Hej, hej, ha én lettem volna a helyükben!

A gyerekhad mogorván szedelőzködött össze, és akár az ólmos esőben ázott-csapzott tűzokok, otthagyták a barlangot, amely most már csak közönséges üreg volt, minden titokzatosság és varázslat nélkül.

Az általános lehangoltság csak azokat hagyta érintetlenül, akik sohasem hittek a kincsen. Könnyedén vitték Ambró hordagyt, és tőlük telhetően vigasztalták a kétségbeesett, vén kincssóvár, akit úgy lesújtott az eredménytelenség, hogy nyomban fájlalni kezdte a haja tövétől lába ujjáig minden porcikáját.

Már napok óta nem sok ügyet vetettek a gyümölcsre, szőlőre, annyira elfoglalták őket a körülöttük zajló zűrzavaros események. Most azonban, amikor fáradtan, csapzottan lehevertek Ambró bácsi gyepes udvarában, magára hagyva az öreget kincses látomásaival, Rózsi pillantása a szőlőtőkékre tévedt. A levelek alól ígéretesen mosolyogtak rá a mézsárga fűtők.

- Megérett a csemegeszőlő! - tört ki ujjongva. - Csülökre, banda! Holnap hetipiac a városban!

Azzal leszakította és szájához emelte a súlyos gerezedet.

És amit semmiféle buzdítással sem ért volna el, elérte ezzel az egyszerű mozdulattal.

A hamvas, magát kínálgató gyümölcs kínzó éhséget ébresztett valamennyiükben, és fékevesztett iramodással lódultak a tőkék közé, hogy megízleljék a csemegét.

XVIII. FEJEZET

Lassan véget ér a nyár

A szőlőéréssel ugyancsak körmükre égett a tennivaló. Hajnalban, még a harmat felszáradása előtt a gazdag, kövér fűtők megszedése, hogy hamvasan kerüljenek a szőlőlevelekkel kibélelt kosarakba, és kora reggel, hajrá a piacra.

Ambró bácsi már túlesett a meghíusult kincsvadászat miatti búsongásán, napról napra jobb erőre kapott, és pirkadatkor fészkelődni kezdett ágyán. Kikíváncozott a küszöb elé, az ócska, szúrágta karosszékbe, ahonnan szemmel tarthatta a hegyoldalban felfelé kapaszkodókat.

A kora délelőtti napsütésben a reggeli piacozásról megtérő gyerekeket várta, helyettük azonban nem várt látogató érkezett. Boross Laci édesapjának bírósági altisztje; a nagy bajuszú "törvénytiszt", amint ő nevezte önmagát némi kérkedéssel. Illemtudóan megbökte hivatali csákója ellenzőjét.

- Jó egészséget, Ambró szomszéd és jó étvágyat melléje! - köszöntötte az öreg erdőjárót.

Ambró megfontoltan fogadta a tiszteletet:

- Van már ez is, az is! Hát magát mi szél verte erre, János öcsém?

A "törvénytiszt" felöltötte hivatalos tekintélyét.

- Csak a bíróság dolgába járok mindéig - mondta baljósán.

Ambró megütődve hallgatta:

- Nálam... bíróság dolgában?! Nem volt nekem soha dolgom a törvénnyel! - rázta hitetlenkedve a fejét.

János óvatosan kezét szorított az öreggel, de már cinkos hunyorgással évődött vele:

- Neeem? És a vadorzás?... Egy kis nyulacska itt, őzike amott? Hát ez micsoda, szomszéd?

- Hászén az az erdőjáró ember jussa! Jut is, marad is - értette el a tréfálódzást az öreg. - Ezért én nem kerültem hivatal elé soha, tudja ezt kend, öcsém!

Az öklelő bajszú bírósági ajtónálló dökögve nevetett:

- Tudom, tudom! No de hát nem is ezért szalasztott ide engem a nagyságos bíró úr!

- Ne csigázzon már! - noszogatta kíváncsian Ambró bá'.

- Akkor hát?

- Merthogy eltelt a nyár... És hát most magának számot kell adnia, hogyan viselkedtek itt, ezen a helyen a vádlottak, akarom mondani: a gyerekek. Ez a nagyságos bíró úr szigorú parancsa. Tudvalevő, azelőtt a város békéjét háborgatták, és megkapták érte a büntetést! Hitet tesz-e raja, hogy megjavultak a szóban forgó személyek? Sok függ a szavától, szomszéd!

Ambró bácsi majd-majd esküre emelte kezét.

- Sok? Mármin az én szavamtól? Ezek arany gyerekek! Nézzen körül, János öcsém, nézze a ház táját! Milyen rend van itt. A téli tüzelőm felaprítva, a káposzta, a zöldség a veremben; nincs egyetlen rossz gúnyám, mind kifoltozta a Rozka. Egész nyáron ástak, ültettek, öntöztek, kapáltak, mintha pengő pénzzel fizetném őket. És engem, magatehetetlen vénembert kiápoltak a nyavalyámból; ők lettek a kezem-lábam-szemem; megint ember lettem általuk! Hát ez az én bizonyítványom, János öcsém. Ezt mondja el a nagyságos bíró úrnak! Most is a piacon vannak, már ott éri őket a kelő nap; aztán hozzák az üres kosarakat, és öntik a markomba a pénzt: ma ennyi volt a vásár. Ha van érkezése, megvárhatja őket. Bizonyára megmártották magukat a Dunában, és már jönnek hazafelé! Megvárja őket, öcsém?

A törvényszolga megrázta a fejét.

- Nehéz lenne, sok a hivatali kötelesség! Én már teljesítettem a parancsot, viszem a kend elégedett szavát a bíró úrnak... - és jó egészséget kívánva, kampós botját forgatva, éppen akkor ballagott tova, amikor a hegy lábánál felzsivajgott "a vádlottak" csapata.

Rózsi valóban Ambró bácsi ölébe rázta a pénzt. Akadt közte jócskán bankó, még több ezüst. Az öreg reszkető kézzel számolta össze, aztán intett.

- Hozzák már ki a pénzes ládikát!

És újra meg újra megszámlálta a nyáron összegyűlt vagyonkát.

- Elvetettük a tél gondját! - szuszogta elégedetten, és egy szót sem szólt délutáni látogatójáról: ami volt, elmúlt, arról többé említés ne tétessék!

Így múltak el a Fehér Csapat fölül a pataki nagy csata és a háztetőre kötött kecske következményei - s mit sem tudtak róla. Immár valamennyien a próbaidőt sikeresen kitöltött, büntetlen honpolgárok voltak, akiktől nem lehet majd számon kérni iskolakezdekor a nyáron elkövetett borzasztóságokat. Boross bácsi az igazmondó tanúság alapján megadta nekik a végső feloldozást.

István király ünnepe előtti napon már csak annyi csemegezőlőt hagytak a tőkéken, amennyi majd kora reggel bizton elkel a piacon; a többi gondosan leszüretelték, óvatosan kirakták az aszalóra, hogy maradjon valamelyes csemege Ambró bácsinak is télire.

- Rengeteg alma és dió lesz! - hadarta Rózsi a gyümölcsösben tartott szemle után. - Ha csak a felét visszük piacra, az öreg nyugodtan várhatja a telet. Apával majd megbeszéljük, rm is kell egy magányos embernek téltől tavaszig. Ezzel megrakjuk a kamráját, hogy ne kelljen kimozdulnia a városba, amikor befújja az utat a hó. Disznóölésre majd valamikor karácsonytájt magunk is kijövünk, hogy minden rendben menjen! - sorolta a teendőket jó gazdasszony módján. - Beleegyeztek? - és vészjóslóan körülnézett.

Nem akadt elszánt emberfia, aki ellent mert volna mondani neki. Tíz körme olyan hatásos fegyverként élt a csapat emlékezetében, hogy senki sem óhajtott megismerkedni vele.

A Szent István-napi piacon ott nyüzsögtek valamennyien a szőlővel púposra rakott kosarak mögött, néminemű hámozni való diót is kínálva, de a javát inkább maguk csemegezték el. A piacra járó nép már régen megszokta, hogy amit ők kínálnak, abból érdemes venni, vitték is a gyümölcsöt, mintha ingyen osztogatták volna.

Mire kimérték az utolsó kosár tartalmát, már réges-rég megzendült a piactér szomszédságában az István-napi búcsú harsány, ezerhangú zúrzavara. Bömböltek a cirkuszi kikiáltók, nyekergett a forgóhinta sípládája, és a céllövőbódék előtt szaporán puffogott a puská.

Amikor Rózsi az utolsó pengőket becsörrentette köténye mély zsebébe, Kovásznay Laci felüvöltött:

- Vége! Pucolás! Irány a búcsú!

Senkinek sem volt ellenvetése. Az üres kosarakat az ismerős piacfelügyelő gondjaira bízták, és lelkesen nekivágtak a harsányan füttyögető, kereplő sokadalomnak. Aztán - a fiúk legyökereztek a legnagyobb, csillogó-villogó céllövőde előtt. Pisztolyok, babák, labdák, kerti törpék és a főhelyen egy valóságos ötös futball kínálkozott csábítóan annak, aki célba talál.

- No, akkor gyerünk! - Vadászy Gyuszi volt, aki világgá eresztette a csatakiáltást. - Öt lövés! - pengette le a pengőt az asztalra.

- Légpuska, ugye? - vigyorgott a tulajdonos.

- Noná! - válaszolt tömören Gyuszi, és mögötte ott sorakoztak már vagy tízen.

A szerencsétlen céllövődés nem is sejtette; a tíz-egynéhány fiú évek óta minden szabadidejét azzal tölti, hogy

Vadászyék udvarán célba lő egy öreg, szöges töltényű légpuskával az udvari szerszámoskamra oldalára biggyesztett céltáblára. Nem sejtette, tehát a jó üzlet tudatában jólesően nevetett.

- Öt töltény, tessék! Öt töltény, öt lövés, öt találat és bármelyik nyeresemény a tiéd! - hadarta.

- Uhum! - válaszolta Gyuszi mélyértelműen, töltött, lőtt, töltött, lőtt - ötször egymás után. És a foci alatt mind az ötször fülhasogató csörömpölésbe tört ki a csengő.

A céllövöldés elsápadt. Tétován nyúlt a főnyeresemény után, és csikorgott a hangja:

- Izé ... gratulálok, fiatal barátom! Gyuszi hanyagul legyintett:

- Szerencse dolga! - és hóna alá kerítette az áhított laszfit.

- Az bizony! - mondta sanyarúan a mutatóványos. - Kérem a következőt!

Nem sok öröme tellett benne. Boross Pista "lőtte" a legnagyobb babát, és vihogva átnyújtotta Rózsának. Még nyolcan lőttek utána. Tíz kemény pengőért elfogyott a bódé egész főnyereseménykészlete. E miatt a tíz gyerek miatt Andrásfalván gyászt ült a céllövöldés.

Az üres kosarak majd mind megteltek a nyereseményekkel, és a Csapat diadalittasan vonult végig a Főutcán.

A sereghajtó Kovács Gömböc-Szepe egyszer csak megtorpant a Lichtenstein-bazár előtt.

- Jé... - mondta.

Akkor csodálkoztak rá a kirakatra, amelyben felirat hirdette: Az új elemi és polgári iskolai tankönyvek már kaphatók!

- Vége a nyárnak - sóhajtott fel Láncos Lusi, és ezzel kifejezte mindnyájuk véleményét.

Vége a nyárnak!

Gömböcből váratlanul előbújt a mintadiák. A Csapat már elhúzott volna a kirakat elől, de Szepe csak nem akart mozdulni. Újra meg újra végigpásztázta pillantásával a kirakott tankönyvek címlapját, és meghozta a nagy döntést:

- Hát akkor kérek otthon pénzt, és holnap megveszem valamennyit! - nyilatkozta. - Legalább lesz időm átfutni őket. Kíváncsi vagyok!

Felajzottsága a többiekből azonban igencsak savanyú mosolyt váltott ki. A kis Mozola még köpött is egyet neveletlenül.

- Majd ha muszáj megvenni, a megnyitó után. Addig ne is lássam! - és szavaiból méla ellenszenv áradt, ő bezzeg nem tartozott a "stréberek" sorába, mint Gömböc.

Alig sorjáztak odább, a Városháza előtt újabb meglepetés várt rájuk. Az úttesten szembeleholt velük a város rikkancsa, "Mehály", mármint ahogy ő szokta kiejteni saját nevét. Teleszájjal üvöltözött:

- Szenzáció! Szenzáció! a Déli Hírlap! Csak húsz fillér! Nagy riport az andrásfalvi gyerekhősökről! Szenzáció...! Szenzáció!...

Amint a Csapat közelébe ért, rájuk vigyorgott.

- Fenemód kisserkesztettek benneteket! - rikoltotta. Azzal markukba nyomott egy-egy újságot, s már messziről szóló vissza rohantában: - Majd elszámolunk... Itt a Déli Hírlap... Szenzáció... A Süket Zsiga és Lipták Karcsi szörnyű históriája.

Rózsai talált rá legelőbb a fényképre. Riadt nyájként, összebújva álltak a gép lencséje előtt. Csiklandósan fölnevetett:

- Hű, jézusmárja, micsoda hülye képet vágunk! No, ezt sem akasztom az ágyam fölé - és megállíthatatlanul dőlt, bugyborékoló belőle a kacagás.

Jókedve ragadós volt. Egymást túlharsogva, hátba püfölgetve vágattak végig a Fő utcán, s lobogtatták az újságot. No ilyet! Még hogy ők hősök vagy micsodák! Meg kell veszni a röhögéstől!

A harangszó ocsúdtatta fel őket szertelen vigasságukból. A plébánia harangjai szóltak rájuk.

- Hű... - cikákolta Láncos Lusi. - Futás... asztalon az ünnepi fogás.

Szétspricceltek. Ünnepen az ebédre nem ajánlatos későn hazaérkezni.

Vadászy Gyuszi végsőt üvöltött:

- Este odakünn Ambrónál! A kosarakat hozzátok!

Már alaposan nyugovóra hajlott a nap, amikor szinte egy tömegben felkaptattak a hegyoldalon az Ambró-házikóig. Rózsai, a "pénztáros" lelkesedéssel kezdte:

- Eladtunk mindent! Vitték a népek, mint a cukrot! Több mint ötven pengőt hoztunk, Ambró bácsi! És holnapra hatvan kiló őszibarackra van rendelésünk!

Ambró bácsi búsan ingatta fejét. Szokatlan módon még a pénznek sem örült.

- Az utolsó, Rózsikám! - mondta csöndesen. Rózsai felcsattant:

- Ejnye már, hogy lenne az utolsó! Van még elég a fákon!

Ambró bácsi szomorúsága csak nem akart múlni.

- Mert maguknak kitalált a mesebeli hét esztendő. Tegnap itt járt János öcsém, a törvényszolga. Aszonta, maguk levezekelték vétküket, most már nincs keresnivalója magukon a törvénynek... És hát beharangoznak az iskolában is! Oszposz, menniük muszáj! Maguk elmennek, én meg, vénember megint egyedül maradok.

Csönd telepedett közéjük. Ezekre ők már nem gondoltak. Hol volt már tőlük a bandázás, a pataki nagy csata és Hauer mama kecskéjének szörnyű galibája. Hiszen azóta micsoda gyönyörűséges kalandjaik voltak.

A "Likistyán"-bazár előtt ugyan megérintette őket a múltó nyár szele, de ez csak pillanatokig tartott, elsodorta belőlük Rikkancs Mehály szenzációja. Hallgattak.

Rózsai tört ki, neki váltott leggyorsabban az esze.

- Mehetünk? De miért? Itt még annyi a munka... És Ambró bácsi nem maradhat egyedül!

Éppen csak lélegzetet vett, folytatta:

- Olyan jó volt itt! Miénk volt a Strázsa-völgy, az erdő, a hegy... az egész világ.

Most már szorosan körülfojták a szúrágta karosszékben görnyedező Ambrót, és lassan buggyantak ki belőlük a szavak, kinek-kinek természete szerint.

Boros Laci:

- Azt tettük, amit akartunk!

Kovács Szepi:

- Ennyi gyümölcsöt soha nem ettem életemben!

Gál Jenci:

- És Ambró bácsi meséi! Este a tábortűznél... A kincsről!

Nagy Joskó:

- A kincsről és a lidércekről... és azóta nem verekedtünk, csak a Süket Zsigával!

Skrobár Pista:

- Azóta béke volt és micsoda játék... Tarzan a dzsungelban, lenn a völgyben... és a naptávíró... és a kincskeresés!

Keservükben, az emlékezéstől egymás szavába vágva észre sem vették, hogy valaki még hiányzik közülük: Anti. Pedig ő szokott a legpontosabb lenni.

Ambró bácsi figyelmezően emelte föl kezét, csendet intett.

- A törvényen nem lehet változtatni! - mondta kesergően. - Maguknak is megvan a maguk törvénye. Menni kell... de akkor, még egyszer, utoljára gyűjtsák meg a tüzet, hadd lám! És nótázzanak még egyet, mint minden este azelőtt... Hogy a nótájuk velem maradjon! Azt a bujdosó nótát, lelkeim:

Nincsen pénzem, sem dohányom....

És a magasra csapó, sziporkázó lángok mellett felcsapott a búcsúnóta.

Aztán már csak szótlánul gubbasztottak a lassan elhamvadó máglyánál.

Anti még mindig nem volt velük. Már-már csak pislákolta a lángok, amikor szellemként közéjük huppant. Egy papír fehéret a markában.

Odanyújtotta Gyuszinak.

- Távirat... - mondta, és fölöslegesen hozzáfűzte: - Nekem.

Aprószent közbeszólt:

- Olvasd!

S Gyuszi szótagolva olvasta a tűz halványan lobogó fényénél:

- "Szeptember nyolcadikán Hamburgban, a főpályaudvaron, a budapesti expressznél várlak. Stop. Behajózás India felé. Stop. Az iskolából kérj engedélyt. Stop. A hiányzást majd pótolod. Stop. Kapitány. Stop. Vége."

- Hát te is elmegy... Indiába... - mormolta Lánkos Lusi. - Egyedül maradunk mi is! Szerencsés utat, "kapitány"!

S azzal, mint aki nem bír fájdalommal, hirtelen eltűnt az est homályában.

Gyuszi visszanyújtotta a táviratot:

- És elmegy oda messze? - kérdezte halkán. - Nem félsz?

Anti vállat vont:

- Mi baj történhet velem? Megyek, mert vár az öreg, és hív a tenger! Aztán majd nagyon fogok tanulni... mind halkabb lett ő is. - És ha tehetem, jövőre visszajövök, mert csodálatos volt ez a nyár... Szevasztok!

Aztán a búcsúzás elől menekülve, Lusi módján ő is eltűnt az éjszakában.

Messziről egyszerre visszaverődött a hangja diadalmasan, örömmel:

- Hurrá! We are going to India!

- Mit mond? - értetlenkedett Nagy Joskó.

- Már hajózik! - felelte révedezve Vadászy Gyuszi. Azt mondta: Hurrá, indulunk Indiába!

Ekkor lobbant utolsót a tábortűz.

Mindannyian beleolvadtak a sűrű, csillagporos homályba.

Véget ért a Nyár.